

Základní škola při zdravotnickém zařízení
a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení,
Opava, Olomoucká 88, příspěvková organizace
IČ: 47813491

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠKOLA POMOCI

Opava, září 2022

1 Identifikační údaje

Předkladatel

Název organizace: Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Opava, Olomoucká 88, příspěvková organizace

Adresa školy: Olomoucká 88, 746 01 Opava

Ředitel školy: Mgr. Jiří Zdrálek

Statutární zástupkyně: Mgr. Helena Sůrová

Zřizovatel školy: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad

IČ: 47813491

IZO školy: 600 171 663

Kontakty: telefon – 553 695 155, 553 773 652
e-mail – spec.skola@volny.cz
ID datové schránky – 489fchs
webové stránky – www.zszzop.cz

Zřizovatel

Název zřizovatele: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad

Adresa zřizovatele: 28. října 117, 702 18 Ostrava

Kontakty: telefon – 595 622 222
fax – 595 622 126
ID datové schránky – 8x6bxsd

Platnost dokumentu od 1.12.2022

Školní vzdělávací program je zpracován pro typy škol a zařízení:

- Základní škola
- Základní škola speciální
- Mateřská škola
- Základní škola (část lůžková – nemocnice)
- Školní klub

Obsah školního vzdělávacího programu v předkládané podobě je maximalistický a pro vyučující je pouze oporou. Dle aktuálních podmínek a skladby žáků může být obměňován, doplňován, či redukován – je programem otevřeným.

K zásadám tvorby školního vzdělávacího programu v základních školách při zdravotnických zařízeních:

V případě tvorby školního vzdělávacího programu v základních školách při zdravotnických zařízeních může ředitel školy nebo školského zařízení upravit školní vzdělávací program, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků. Stávající školní vzdělávací program je vyhovující a vzdělávací potřeby všech žáků maximálně respektuje.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Do školy jsou integrováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Jde o žáky z různých kmenových škol, kteří jsou v našich podmínkách vyučováni jako integrovaní ve třídách základní školy nebo v samostatné třídě určené pro žáky ZŠ speciální, která má malotřídní koncepci. Z tohoto důvodu jsou po kmenových školách žádány výňatky z příslušných školních vzdělávacích programů na dobu pobytu žáka v našem zařízení. Výuka tak probíhá dle podkladů poskytnutých kmenovými školami.

2 Charakteristika školy

2.1 Pracoviště školy

Základní škola při Psychiatrické nemocnici, Olomoucká 88, Opava – plně organizovaná škola skládající se z prvního a druhého stupně. Je-li dostatek žáků v jednotlivých ročnících, jsou třídy koncipovány jako samostatné vždy pro jeden ročník. Je-li žáků v určitém ročníku nedostatek, koncepce výuky je malotřídní. Do tříd prvního i druhého stupně jsou integrováni žáci s SVP, vždy dle příslušného ročníku. Zvlášť je koncipována výuka žáků středních škol, kterým jsou poskytovány konzultace v hlavních předmětech (Český jazyk, Matematika, Anglický jazyk) a je jim umožněno připravovat se na výuku a doplňovat si učivo na základně požadavků jejich kmenových škol.

Průměrný počet žáků: 75 – 85

Základní škola při nemocnici, Olomoucká 86, Opava – výuka probíhá pouze u dětí, jejichž pobyt je delší než 7 dnů. Výuka probíhá dle možností jednotlivých oddělení (infekční, chirurgické a dětské) buď přímo na lůžku, nebo v prostorách k tomu určených. Žáci jsou většinou vyučováni individuálně, ostatním dětem je věnována výchovná a terapeutická péče.

Průměrný počet žáků: 20

Základní škola speciální, Olomoucká 88, Opava – výuka probíhá v samostatné třídě. Jsou zde zařazeni žáci všech ročníků, s různými stupni a druhy postižení. Výuka je proto vedena malotřídním způsobem.

Průměrný počet žáků: 8

Mateřská škola při Dětském centru Čtyřlístek, Nákladní 29, Opava – zařízení funguje jako denní rehabilitační stacionář pro děti s různorodým postižením. Provoz mateřské školy je od 7:30 do 15:00 hodin. Součástí výchovně vzdělávací péče je intenzivní léčebná péče, kterou poskytuje Dětské centrum.

Průměrný počet žáků: 22

Mateřská škola při nemocnici, Olomoucká 86, Opava – o děti hospitalizované na příslušných odděleních (infekční, chirurgické, dětské) pečují učitelky MŠ.
Průměrný počet žáků: 10

2.2 Příjem žáků

Do školy jsou přijímáni žáci pouze na základě **odborného lékařského doporučení**, které u hospitalizovaných žáků vydává příslušný lékař na příjmové ambulanci Psychiatrické nemocnice. Žák je vřazen do výchovně vzdělávací péče školy na základě **písemného souhlasu zákonného zástupce žáka**, který je součástí příjmové dokumentace na jednotlivých odděleních nemocnice a na základě **Rozhodnutí o zařazení do vzdělávání**, které pouze u žáků školy při Psychiatrické nemocnici vydává ředitel školy **v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Při příjmu žáka se neprovádí správní řízení**, které vzhledem k časté obměně žáků, jejich průměrnému počtu okolo 2 tisíc za školní rok a časové náročnosti úkonu není realizovatelné.

Některé z dětí jsou na základě doporučení odborného lékaře, školského pracoviště (PPP, SPC) a **vždy na základě doporučení pedopsychiatra** přijímány k léčebnému pobytu, eventuálně diagnostickému pobytu zpravidla za účelem vypracování znaleckého posudku, změny vyučovacího programu nebo za účelem posouzení vhodnosti pedagogických přístupů a zátěže na kmenových školách.

Délka pobytu žáka je stanovena dle aktuálního zdravotního stavu žáka a rozhoduje o ní ošetřující lékař. Děti, které jsou vyučovány na infekčním, chirurgickém nebo dětském oddělení Slezské nemocnice bývají hospitalizovány zpravidla několik dnů až 2 týdny. Děti v Psychiatrické nemocnici zde pobývají minimálně 6 – 8 týdnů, v některých případech i déle. S ohledem na koncepci pedopsychiatrické péče se pobyty dětí výrazně zkracují především z toho důvodu, že kapacita zařízení není dostatečná a počet žádostí o hospitalizaci stoupá. Péče je proto krátkodobější, aby se dostalo na co nejvíce čekatelů. **Všichni žáci musí mít své kmenové školy, do nichž se po ukončení pobytu vracejí.**

Rozhodnutí o délce pobytů žáků školy při Psychiatrické nemocnici je výhradně záležitostí zdravotníků, proto škola není schopna v mnoha případech saturovat veškeré, a především vzdělávací, potřeby žáků.

Důležitou roli hraje i adaptační období a doba, která předcházela příjmu do zdravotnického zařízení. Mnozí z žáků měli výrazné absence, eventuálně nedocházeli do školy vůbec. Neprospívali, nebyli motivováni ke školní docházce, a navíc byli vůči škole v opozici. Práce s těmito dětmi by vyžadovala dlouhodobou, systematickou a výrazně individualizovanou péči, aby došlo alespoň k částečné nápravě problémů, ale to je vzhledem k délce pobytu nemožné. Snažíme se proto o předání doporučení k následné péči kmenovým školám, kam se žáci po dokončení léčebného pobytu vracejí. Často bývá pobyt dítěte v našem zařízení spojen s čekací dobou na umístění do některého typu výchovných zařízení – Dětský domov, Diagnostický ústav, Výchovný ústav. Někteří žáci jsou umístěni na základě **tzv. akutního příjmu**, respektive záchytu – zpravidla se to týká experimentátorů s drogami či alkoholem. Naprostá většina žáků je pro svůj problém neschopná pobytu ve svých kmenových školách, a to všech typů, včetně škol speciálních, kde je rovněž umožněn individuální přístup a soubor speciálně nápravných technik. Někteří žáci jsou k nám vřazováni po diagnostických i resocializačních pobytech v etopedických servisech, střediscích výchovné péče, výchovných ústavech, dětských domovech, z pěstounské péče.

2.3 Vybavení školy

Školní pracoviště se nacházejí ve zdravotnických zařízeních:

Psychiatrická nemocnice Opava

Školní budova, kde je umístěna základní škola i budova Dětského oddělení, kde je umístěna škola speciální a školní klub, jsou majetkem Psychiatrické nemocnice Opava, škola je zde v pronájmu. V budově školy jsou umístěny pracovny vedení školy, ekonomky a etopedky školy, 6 tříd, počítačová učebna, výtvarná učebna, učebna hudební výchovy, sborovna, šatny, kabinet pomůcek, sklad učebnic, výdejna stravy a jídelna pro pracovníky školy, sociální zařízení.

Budova je již značně opotřebovaná, v roce 2022 proběhlo zateplení střechy, je plánována výměna oken. Materiální zázemí školy je poměrně dobré, učebny jsou postupně vybavovány novým nábytkem. Žáci i pedagogové mají k dispozici počítačovou učebnu s připojením na internet, průběžně jsou doplňovány sbírky v kabinetech a žákovská i učitelská knihovna.

K výuce tělesné výchovy je k dispozici nově rekonstruovaná tělocvična na stanici 14A, která v dopoledních hodinách slouží školní výuce v odpoledních hodinách činností školního klubu či oddělení. V oploceném areálu dětského oddělení je rovněž k dispozici doskočiště, fotbalové a volejbalové hřiště, pískoviště a několik herních prvků.

Slezská nemocnice Opava

Pracoviště pedagogů se nacházejí na jednotlivých odděleních.

Infekční oddělení – kabinet pedagoga, výchovně vzdělávací péče probíhá přímo na jednotlivých pokojích.

Dětské oddělení – pedagog má k dispozici hernu a jídelnu, eventuálně jednotlivé pokoje pacientů.

Chirurgické oddělení – v rámci dětského oddělení chirurgie má pedagog pouze vyčleněný kout na chodbě, může využívat jídelnu a pokoje pacientů.

Dětské centrum Čtyřlístek

Pedagogové mají k dispozici 3 učebny v rámci rehabilitačního stacionáře, mohou využívat klubovnu a zahradu.

2.4 Pedagogický sbor

Vzdělávání v našem zařízení klade zvýšené nároky na pedagogy nejen po metodické stránce, ale zejména po stránce psychické. Učitelé se musí vyrovnávat s neustálou obměnou třídních kolektivů, musí se flexibilně přizpůsobovat vzniklým situacím, empaticky reagovat a vést žáky s různým hendikepem. V neposlední řadě se musí vyučující vyrovnávat se ztíženou organizací učiva, protože žáci přicházejí z různých škol, s různými vzdělávacími programy a mají různou úroveň vědomostí a dovedností. K tomu, aby se ve třídách dalo pracovat, je třeba nezměrné trpělivosti, dokonalé přípravy na výuku a neustálé vzdělávání se, neboť komunikace není omezena jen na žákovský, případně učitelský sbor, ale také na ostatní participující odborníky z řad zdravotníků, sociálních pracovníků apod.

Počet zaměstnanců školy se mění dle aktuálního počtu tříd. V současné době (2022):

Počet zaměstnanců školy celkem: 25

Učitelé ZŠ:	13
Učitelé MŠ:	3
Asistenti pedagoga:	4
Speciální pedagog ŠPP:	1
Vychovatelky:	2
Správní zaměstnanci:	2

Kvalifikovanost

Všichni zaměstnanci školy splňují požadované kvalifikační předpoklady, v současné době si 1 vyučující doplňuje vzdělání v oboru Speciální pedagogiky.

Ve škole jsou ustanoveny následující funkce, všechny jsou zastávány plně kvalifikovanými pracovníky:

- Speciální pedagog – etoped v rámci školního poradenského pracoviště
- Výchovný poradce
- Metodik prevence

Všichni pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci DVPP, škola sama organizuje vzdělávací akce prostřednictvím odborníků ze zdravotnictví, především pedopsychiatrů, pediatrů a klinických psychologů. Naše zařízení umožňuje naslechové hodiny a povinné praxe studentům středních, vyšších odborných i vysokých škol z oborů se zaměřením na pedagogiku, psychologii či sociální práci.

Většinu předmětů se snažíme vyučovat aprobovaně.

2.5 Časová organizace vyučování a provozní doba

Vyučovací doba musí plně respektovat požadavky jednotlivých oddělení Slezské nemocnice či Psychiatrické nemocnice v Opavě.

Základní škola při psychiatrické nemocnici

Začátek vyučování je z důvodu ranních vizit posunut na 8:30 a ukončen nejpozději v 15:30. Do 13:00 (respektive 12:10 pro žáky 1. – 3. tříd) probíhá vyučování povinných předmětů, v odpoledních hodinách probíhá výuka nepovinných předmětů Sportovní hry, Zdravotní tělesná výchova a Zdravotní tělesná výchova s prvky jógy. Provoz Školního klubu je zajištěn v rozmezí 12:30 – 18:00 hodin.

Základní škola při Slezské nemocnici

Provoz školy na infekčním oddělení: 8:00 – 11:45

Provoz školy na chirurgickém a dětském oddělení: 7:30 – 14:30

Mateřská škola při Dětském centru Čtyřlístek

Provozní doba: 7:30 – 15:00 (dvakrát týdně do 16:00)

2.6 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků pochází z Moravskoslezského kraje, není však výjimkou, že jsou do našeho zařízení vřazeni i žáci z jiných krajů – Olomouckého, Zlínského, Jihomoravského. Spektrum diagnóz a obtíží, se kterými k nám žáci přicházejí, je velice různorodé. Nejpočetnější skupinu tvoří žáci se specifickými poruchami učení a chování – ADHD, SPU v kombinacích, poruchy chování disociálního charakteru, poruchy příjmu potřeby, neurotické poruchy, psychosomatické poruchy a poruchy školní přizpůsobivosti, PAS, závislostní poruchy.

V Mateřské škole při Dětském centru Čtyřlístek jsou vyučovány i děti s tělesným či smyslovým postižením a kombinacemi postižení různého stupně i charakteru.

2.7 Dlouhodobé projekty

Minimum ke zdravému způsobu života

Ovoce do škol

Mléko do škol

Projekt škola – Jedna rodina (od šk. r. 2023/2024)

2.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Od 1.9.2005 byla zřízena při škole **Školská rada** v následujícím složení:

Mgr. Eva Tošerová, předsedkyně, zástupkyně pedagogů školy

Mgr. Barbora Hendrychová, od 1.9.2017, jmenována RK MSK

MUDr. Dana Trávníčková, jmenována ŘŠ dle ustanovení §167, odst. 5, zákona 561 / 2004 Sb.

Spolupráce s rodiči probíhá individuálně, na základě telefonických hovorů či v případě zájmu osobně v budově školy. Každý pedagog má stanoveny konzultační hodiny, během kterých se na něj rodiče žáků mohou obracet.

Škola velmi úzce spolupracuje především se všemi příslušnými zdravotnickými subjekty, s pedopsychiatri celé spádové oblasti, pediatri, dětskými neurology a rovněž se školskými poradenskými zařízeními a se všemi školami včetně středních.

3 Školní vzdělávací program „Škola pomoci“

Školní vzdělávací program „Škola pomoci“ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, MŠMT, Praha 2021, část D, oddíl 11:

„Zásady tvorby školního vzdělávacího programu v základních školách při zdravotnických zařízeních, ve školách při dětských diagnostických ústavech a ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy

V případě tvorby ŠVP v základních školách při zdravotnických zařízeních, ve školách při dětských diagnostických ústavech a ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, která pečují o děti vyžadující léčebný režim v důsledku jejich neurologického poškození a psychického onemocnění – viz § 9 až 11 vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy nebo školského zařízení upravit ŠVP, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků. “

3.1 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Základním cílem školy je především kontinuita vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jejich kmenovou školou tak, aby nebyli po návratu z léčení stresováni zameškaným učivem a mohli se bez problému zařadit zpět do svého třídního kolektivu. K dosažení tohoto cíle vedou hlavní úkoly školy:

- ve spolupráci se zdravotníky se snažit o zlepšení zdravotního stavu dítěte a jeho návrat zpět do společnosti
- spolupracovat s kmenovými školami a zajistit návaznost ve vzdělání a výchově
- zvyšovat úroveň a účinnost výchovně vzdělávacího procesu, vyučovat individuálně dle schopností, aktuálního zdravotního stavu a délky pobytu žáka v zařízení
- věnovat zvýšenou pozornost společenské a etické výchově, vytvořit citové zázemí pro nemocné žáky
- pomáhat tvořit osobnost žáků, zprostředkovat kontakt s okolním světem mimo zdravotnické zařízení
- seznamovat žáky přiměřenou formou s osobnostmi našich dějin, literatury, umění, kultury a politiky
- uplatňovat moderní metody a formy výuky přizpůsobené léčbě žáků, jejich zdravotnímu stavu
- rozvíjet kompetence žáků včetně digitálních
- věnovat zvýšenou pozornost žákům končícím povinnou školní docházku, žákům z dysfunkčních rodin a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- věnovat péči rozvoji slovní zásoby, umění komunikace, využívat knih školní knihovny
- spolupracovat dle možností s rodinou nemocného dítěte
- organizovat školní filmová představení
- zlepšovat prostředí školy a pracovní podmínky pedagogů a žáků
- pomáhat při realizaci speciálních léčebných terapií
- provádět evaluační činnosti u žáků i učitelů a podporovat autoevaluaci

Školní vzdělávací program Škola pomoci vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, je však přizpůsoben léčebnému procesu dětí. Základem výuky na naší škole je individuální práce s každým žákem podle školního vzdělávacího programu a učebních plánů jeho

kmenové školy. Každá kmenová škola nám zasílá výřez učiva ze svého ŠVP, který se stává u nás pro žáka individuálním vzdělávacím plánem po dobu pobytu v naší škole a žák je podle něj vyučován.

3.2 Zaměření školy

Koncepce ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV. Specifika našeho zařízení neumožňují naplnit cíle vzdělávání tak, jak je do běžné u jiných škol, do důsledku. Hlavní překážkou je časový faktor, který omezuje vzdělávání žáka na dobu nezbytně nutnou pro nastartování nápravy, eventuálně překlenutí aktuálních problémů dítěte. **Z tohoto důvodu je sice vzdělávání nepostradatelnou složkou léčebného pobytu, ne však složkou prioritní.**

Přesto se snažíme důsledně respektovat principy humanistické pedagogiky, uplatňovat pokud je to možné „rogersovský“ nedirektivní přístup a usilujeme u žáků o nastartování pozitivní motivace v přístupu ke škole. **Celý léčebný a výchovně vzdělávací systém je důsledně realizován na základě režimové terapie.**

Snažíme se o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec zaváděním aktivit vyplývajících z nových vědeckých poznatků, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků zdravotníků a v neposlední řadě i rodičů. Škola je otevřena všem dětem, které potřebují pomoc tohoto druhu, těžiště práce je především v rigorózně uplatňovaném individuálním přístupu, ve snaze o respektování žáka jako osobnosti, v nabídce aktivit, v naplňování nejzákladnějších potřeb., v diferencovaném přístupu, v pozitivních interpersonálních vztazích ve škole, ve společných prožitcích a rovněž ve snaze o zapojení školy do života veřejnosti, což mnohdy nelze realizovat v důsledku GDPR.

Ve vzdělávací nabídce nechybí výuka cizího (anglického) jazyka, individuální logopedická náprava, individuální náprava specifických poruch učení, individuální terapeutické vedení dětí s ADHD a poruchami chování, kurz FIE, zdravotní tělesná výchova, výchova sociálních dovedností, jóga a individuální příprava na volbu povolání. **Pokud se mezi žáky vyskytne dítě talentované či mimořádně nadané, jsou jeho potřeby rozvíjeny rovněž individuálně.**

Žáci jsou systematicky vedeni ke zdravému životnímu stylu, ke schopnosti kulturního a estetického prožitku či vlastní tvořivosti, k akceptaci morálních pravidel a k přebudování dosavadního hodnotového systému. **Naším cílem je především rozvoj klíčových kompetencí, které žáci budou ve svém životě nezbytně potřebovat.**

Výraznější profilace školy není vzhledem k výše zmíněnému charakteru školy možná.

3.3 Učební plán

Učební plán vychází z Rámcového vzdělávacího plánu pro základní vzdělávání a je přizpůsoben specifickým podmínkám našeho zařízení. Ve většině předmětů je oddělen dle ročníků a **je otevřený, což znamená, že se může měnit dle aktuálních podmínek každý rok, někdy i v průběhu školního roku s ohledem na skladbu žáků a koncepci tříd.** Celkové počty hodin respektují výrazně nutnost redukce vzhledem k provozním podmínkám příslušných zdravotnických zařízení a míru zátěže. Zákonní zástupci vyjadřují souhlas s redukcí počtu hodin vždy před přijetím dítěte do zařízení. Učební plán je koncipován tak, aby bylo vyučováno všem předmětům, a aby alespoň přibližně reflektoval učební plány kmenových škol.

Učebním plánem se řídí ti žáci, kteří jsou vřazeni do klasických tříd. Část žáků je však izolována na oddělení a je jim poskytována tzv. individuální výuka, jejíž délku stanovuje ošetřující lékař. Žáci, kteří jsou hospitalizováni na odděleních Slezské nemocnice, jsou vyučováni pouze v případě dlouhodobé hospitalizace, a to ve většině případů individuálně. Ostatním žákům je poskytována výchovná a terapeutická péče pedagoga působící na příslušném oddělení.

Žáci k nám přicházejí z různých škol, jejich vzdělávací programy jsou zcela odlišné. Kmenové školy jsou žádány o zaslání výpisu ze svého vzdělávacího programu a o Individuální vzdělávací plány, pokud jsou žákovi stanoveny. Cílem je, aby žáci nebyli v probíraném učivu po návratu do kmenové školy opožděni. *Pozn.: Někdy je problém obdržet tyto plány včas a skloubit je se skutečným stavem vědomostí a dovedností a rovněž dlouhodobé absence žáka v kmenové škole, která předcházela hospitalizaci.*

3.3.1 Učební plány – Základní škola při psychiatrické nemocnici

1.stupeň: 1.- 4. roč. podle osnov
5. roč. 24 hodin – redukce ve výchovách

2.stupeň 24 hodin – redukce celková

Učební plán je otevřený, může se měnit podle aktuální potřeby a skladby žáků.

Předmět	Ročník									Poznámka
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Český jazyk	10	10	10	9	9	4	4	4	4	
Cizí jazyk		2	2	2	2	3	3	3	3	
Matematika	6	6	6	5	5	4	4	4	4	
Prvouka	2	2	2							
Přírodověda				2	2					
Vlastivěda				2	2					
Chemie								2	2	
Fyzika						2	2	1	2	
Přírodopis						2	2	2	1	
Zeměpis						2	2	1	1	
Dějepis						2	2	2	2	
Občanská výchova						1	1	1	1	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Estetická výchova (Vv,Pv)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Celkem	22	24	24	24	24	24	24	24	24	
Volitelné předměty Nepovinné předměty										Počty hodin proměnlivé
Zdravotní TV								2		
Jóga								1		

Sportovní hry									2	
Sborový zpěv										
SPU, SPPG	2			1		1				
Logopedie	1			1		1				
Výchova soc. doved.						1		1	1	
Krizová intervence	1									

Poznámky k učebnímu plánu: Vzhledem k nárůstu hodin výuky cizích jazyků došlo k redukci předmětů:

Redukce hodin:

Estetická výchova – od 3. roč. redukce na 1 hod. týdně

Občanská výchova – od 6. roč. redukce na 1 hod. týdně

Rodinná výchova – zcela vypuštěna z učebního plánu

Informatika – na základě dohody s primariátem dětského oddělení byla výuka informatiky vzhledem k dg. žáků zcela vypuštěna z učebního plánu

Výuka jazyků:

3 hodiny cizí jazyk, (žáci s různými jazyky z různých škol, není možné zajistit výuku všech jazyků, výuka bude probíhat na základě výpisů z ŠVP příslušných škol).

Žáci pobývající v našem zařízení delší dobu, než jedno klasifikační období, budou vyučováni podle ŠVP Škola pomoci, ostatní dle ŠVP kmenových škol.

V případě neobdržení výpisu z ŠVP kmenových škol budou rovněž vyučováni dle ŠVP Škola pomoci.

3.3.2 Přehled předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na naší škole zařazeny tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- Logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči
- Individuální náprava specifických poruch učení
- Výchova sociálních dovedností
- Speciální pohybová tělesná výchova s prvky jógy

Speciální pedagog školy (etoped) je rovněž žákům operativně k dispozici v rámci tzv. krizové intervence.

3.4 Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Všichni žáci naší školy patří do kategorie žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z tohoto důvodu je třeba uplatňovat při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.

Základní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřuje je k celoživotnímu učení, k odpovídajícím pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci.

RVP ZV stanovuje odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a je východiskem pro tvorbu ŠVP. Vytvořený ŠVP je podkladem pro tvorbu individuálních vzdělávacích plánů. Pro úspěšné zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné zabezpečit tyto podmínky:

- zohledňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit využívání všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečit odbornou výuku předmětů speciálně pedagogické péče
- zohlednit druh, míru a stupeň postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky

3.5 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent mimořádně nadaných žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracujeme s psychologem na oddělení a na základě závěrů odborného vyšetření zařazujeme do výuky učivo nad rámec ŠVP. V rámci výuky je uplatňována práce individuální podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci se individuálně zúčastňují vybraného učiva ve vyšším ročníku.

3.6 Individuální vzdělávací plány a Plány pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory

- **nevyhotovujeme**, naprostá většina žáků má podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Tvorba IVP

- **nevyhotovujeme** pro nedostatek podkladů, pouze ve výjimečném případě, pokud jej žák nemá dosud vyhotoven a kmenová škola požádá o participaci, eventuálně pokud půjde o dlouhodobost pobytu, která je předem známa
- **IVP jsou vyžadovány od kmenových škol při přijetí žáka do psychiatrické nemocnice**

Žáci s LMP

- v případě podpůrného opatření, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od 3. stupně podpory škola vyžaduje výpisy z IVP od kmenových škol

3.7 Začlenění průřezových témat

Zastoupení tematických okruhů jednotlivých průřezových témat. Přehled průřezových témat v jednotlivých předmětech a ročnících – viz Tabulka.

		1. stupeň	2. stupeň
OSV	Rozvoj schopností poznávání	37	31
	Sebepoznání a sebepojetí	10	17
	Seberegulace a sebeorganizace	12	11
	Psychohygiena	8	18
	Kreativita	23	17
	Poznávání lidí	12	12
	Mezilidské vztahy	14	17
	Komunikace	19	20
	Kooperace a kompetice	12	11
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	7	16
	Hodnoty, postoje, praktická etika	7	9
VDO	Občanská společnost a škola	10	5
	Občan, občanská společnost a stát	17	41
	Formy participace	6	7
	Principy demokracie	4	6
VEG	Evropa a svět nás zajímá	16	20
	Objevujeme Evropu a svět	8	11
	Jsme Evropané	6	23
MUV	Kulturní difference	19	14
	Lidské vztahy	23	23
	Etnický původ	9	9
	Multikulturalita	12	14
	Princip soc. smíru	7	6
ENV	Ekosystémy	10	8
	Základní podmínky života	8	18
	Lidské aktivity a problémy živ. prostředí	16	50
	Vztah člověka k prostředí	26	19
MEV	Kritické čtení a vnímání	11	8
	Interpretace vztahu med. sdělení	13	8

	Stavba med. sdělení	3	1
	Vnímání autora med. sdělení	4	3
	Fungování a vliv médií	9	7
	Tvorba mediálních sdělení	7	0
	Práce v realizačním týmu	0	0

Průřezová témata jsou začleněna jednak do povinně i nepovinně vyučovaných předmětů, některá z nich jsou pak součástí **projektů**, probíhajících celoročně či jedenkrát za školní rok.

3.7.1 Školní projekty rozvíjející průřezová témata

Projekt sv. Anna

Průřezové téma: Environmentální výchova

Tematické okruhy: Ekosystémy, Lidské aktivity a podmínky životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Propojení s předměty: Prvouka, Přírodověda, Přírodopis, Vlastivěda, Estetická výchova

Ve spolupráci s farou Stěbořice se žáci naší školy účastní pravidelného úklidu a zvelebování prostředí okolí poutního místa sv. Anna nedaleko areálu Psychiatrické nemocnice. Žáci se věnují úklidu veřejného prostranství, pozorování přírody a rozvíjejí tak pozitivní vztah k životnímu prostředí. Žáci formou vycházky, pobytu v přírodě, pozorování, výkladem učitele a následnou diskuzí konfrontují své získané znalosti z prvouky, přírodovědy, vlastivědy, přírodopisu. Získávají praktické dovednosti – orientace v terénu, porovnávají zásahy člověka do krajiny, spolupracují v týmu, učí se být ohleduplní k přírodě. Seznámí se s novými pojmy a termíny.

Odpady

Průřezové téma: Environmentální výchova

Tematické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a podmínky životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Propojení s předměty: Přírodopis, Fyzika, Chemie

Žáci shromáždí různé druhy odpadů (papír, plast, sklo, plechovky, biologický odpad). Formou besedy s učitelem se seznámí se způsoby, jak se můžeme zbavit odpadu (spalováním, zakopáváním, tříděním, recyklací). Osvojí si pojmy a termíny – pevný odpad, domácí odpad, recyklace, sběr, nevratné obaly, netoxický odpad. Uvědomí si, jak mohou sami přispět ke zkrášlení životního prostředí kolem sebe a okolí ale také to, jak nebezpečný odpad může ohrozit život zvířat v přírodě. V druhé polovině hodiny žáci s učitelem navštíví pozemek ZŠ, kde zakopou biologický odpad, papír, sklo, plechovky, plast. Formou pozorování, kdy toto místo navštěvují po určitých časových úsecích (týden, měsíc, půl roku, rok) sami zjistí, co se s odpadem děje.

Broukoviště a hmyzí hotel

Průřezové téma: Environmentální výchova

Tematické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života

Propojení s předměty: Prvouka, Přírodověda, Přírodopis, Estetická výchova

V oploceném prostranství vybudovali žáci pod dohledem vychovatelek a vyučujících broukoviště a tzv. hmyzí hotel. Jsou vedeni k jejich pravidelné údržbě, mohou pozorovat chování hmyzu v jednotlivých ročních obdobích a při údržbě objektů se učí vzájemné spolupráci a ohleduplnosti, trpělivosti při pozorování hmyzu.

Vyvýšené záhony

Průřezové téma: Environmentální výchova

Tematické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

Propojení s předměty: Prvouka, Přírodověda, Přírodopis, Estetická výchova

Vyvýšené záhony před školou poskytují žákům možnost naučit se starat o okrasné rostliny, bylinky a jahody. Žáci zjišťují, co je potřeba pro úspěšné pěstování a bohatou úrodu, pod dohledem vyučujících či vychovatelek udržují záhony, vzájemně spolupracují. Učí se trpělivosti a pečlivosti. Květiny mohou později využívat v rámci Estetické výchovy k výtvarným aktivitám, zkrášlovat prostředí školy i tříd. V neposlední řadě je péče o vyvýšené záhony vhodnou pracovní terapií, do které se mohou zapojit žáci každého věku dle svých aktuálních možností.

4D: Děti dospělým – dospělí dětem

Průřezová témata: Environmentální výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy: Vztah člověka k prostředí, Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu

Propojení s předměty: Estetická výchova, Český jazyk, Přírodověda, Přírodopis, Dějepis

Projekt je zábavou formou vzdělávání jak pro děti, tak pro dospělé pacienty Psychiatrické nemocnice. Žáci vymýšlejí zábavné úkoly a rébusy, které umísťují na panely připevněné na vnější straně oplocení areálu dětského oddělení. Učí se pracovat v týmu, dohodnout se na podobě výstupů a úkolů. Od dospělých pacientů pak získávají zpětnou vazbu. Úkoly jsou vymyšleny tematicky ke každému ročnímu období či svátku, žáci si tak uvědomují koloběh ročních období, přírody, připomínají si významné svátky a dny.

Minigalerie Pod platanem

Průřezová témata: Environmentální výchova, Mediální výchova

Tematické okruhy: Vztah člověka k prostředí, Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu

Propojení s předměty: Estetická výchova

Projekt minigalerie jde ruku v ruce s projektem 4D: Děti dospělým – dospělí dětem a vhodným způsobem jej doplňuje. Žáci v rámci Estetické výchovy tvoří samostatně či ve skupině obrazy či prostorové objekty, které poté vystavují na ploše oplocení areálu dětského oddělení. Výtvarné práce reflektují probíhající roční období.

3.7.2 Projekt Ochrana člověka za mimořádných situací

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví
Vzdělávací předmět: Občanská a rodinná výchova

Forma: Projektové vyučování
Tematický okruh: Ochrana člověka při rizikových situacích a mimořádných událostech
 Prevence úrazů a zásady první pomoci
Časové rozvržení: dopolední výukový program
 Ochrana člověka při rizikových situacích a mimořádných událostech (2 vyučovací hodiny)
 Prevence úrazů a zásady první pomoci (2 vyučovací hodiny)
Určeno pro žáky: 1. – 9. ročníků

Vzdělávací cíle	Výstupy – žák	Učivo
1.– 5. ročník		
<i>Rozvíjet:</i> - význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstat samostatně v obtížné situaci - znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost - schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky - schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém i méně známém prostředí za použití plánů měst a map - dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i dovednost ovládat život zachraňující úkony	- chápe, odhadne a rozpozná konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života, s ohněm, s mimořádnou událostí - hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby, přivolá pomoc, přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího - v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně věku) - rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén) - zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm, chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života - bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích, rozezná označení uzávěrů vody a plynu - v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem - charakterizuje základní složky, funkce a činnosti IZS - rozlišuje příčiny úrazů, poskytne základní první pomoc	Sebeochrana, pomoc a prevence rizik Požáry Mimořádné události Integrovaný záchranný systém Péče o zdraví a poskytování první pomoci

Vzdělávací cíle	Výstupy – žák	Učivo
6.– 9. ročník		
<i>Rozvíjet:</i> - schopnost adekvátně se chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace - znalosti a dovednosti potřebné pro prevenci požárů a pro adekvátní reagování v případě požáru - schopnost rozpoznávat příčiny a projevy rizikového chování a rizikových činností, včetně jejich možných dopadů na duševní a fyzické zdraví, a aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při mimořádných událostech na všech místech, kde se pohybuje - znát prevenci v péči o zdraví a umět poskytnout adekvátní pomoc v případě úrazu či násilí	- charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci - rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu - vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi, prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru, rozdělí hasicí přístroje a v případě potřeby je správně použije, bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí - ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi; osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení - charakterizuje havárie a antropogenní události, aktivně se v případě těchto mimořádných událostí chrání, charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe - aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů - rozlišuje příčiny úrazů, poskytne základní první pomoc, ošetří úrazy různého charakteru (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opaření a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu) - poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí, charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému	Klasifikace mimořádných situací Varovný signál „Všeobecná výstraha“ Evakuace Ukrytí, nouzové přežití (pojmy ukrytí, nouzové přežití, humanitární pomoc) Povodně a zátopové oblasti Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy Havárie, antropogenní události Havárie s únikem nebezpečných látek Radiační havárie jaderných energetických zařízení Integrovaný záchranný systém (význam integrovaného záchranného systému, základní a ostatní složky, záchranné a likvidační práce) Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav Individuální ochrana Improvizovaná ochrana Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi (práce/hry s PC, používání chemických látek v domácnosti, používání elektrického nářadí a přístrojů v domácnosti) Ochrana před úrazem elektrickým proudem Péče o zdraví a poskytování první pomoci

3.7.3 Projekt Bezpečně na cestách

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví
Vzdělávací předmět: Občanská a rodinná výchova

Forma: Projektové vyučování
Tematický okruh: Dopravní výchova – účastníci silničního provozu / Prevence úrazů a zásady první pomoci
Časové rozvržení: dopolední výukový program
 Dopravní výchova – účastníci silničního provozu (2 vyučovací hodiny)
 Prevence úrazů a zásady první pomoci (2 vyučovací hodiny)
 Dopravní hřiště (2 vyučovací hodiny)
 Cyklovýcvik (2 vyučovací hodiny)
Určeno pro žáky: 1. – 9. ročníků

Vzdělávací cíle	Výstupy – žák	Učivo
1.-3. ROČNÍK – Chodec		
- seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu - položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování; poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu - vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k uvědomování so rizik a nebezpečí v silničním provozu - rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování - uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce	- rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi - zvládá pravidla chůze po chodníku a stezkách a uplatňuje je (při akcích školy) - uplatňuje bezpečné chování při chůzi po silnici - používá reflexní doplňky pro svou dobrou viditelnost - bezpečně přechází u (bez přechodu, s přechodem, se světelnými signály, přes dvojpruh) - bezpečně cestuje v hromadných dopravních prostředcích, chová se s respektem k ostatním cestujícím - bezpečně cestuje autem, při jízdě v autě používá autosedačku a zádržný systém, zná význam a techniku poutání - rozeznává a využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje bezpečnou jízdu na in-linech, koloběžce atd. - vnímá dopravní situaci všemi smysly, vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry - pozná nebezpečné situace a způsoby jejich řešení - zná dopravní značky a jejich význam -	1. Silniční provoz 2. Chodník a stezka pro chodce 3. Silnice 4. Místo pro hru 5. Přecházení 6. Cestování 7. Cesta dopravními prostředky 8. Poslouchej, dívej se, přemýšlej 9. Chování v krizových situacích a poskytování první pomoci 10. Dopravní značky

Vzdělávací cíle	Výstupy – žák	Učivo
4.-5. ROČNÍK – Cyklista		
- hledat řešení krizových situací; zejména v roli cyklisty - vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu - upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu –chodce i cyklisty - poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích - seznámit se s předlékařskou první pomocí	- popíše výbavu jízdního kola a její funkci - charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu - zvládá základní techniku jízdy na kole (pokud jsou vhodné podmínky pro nácvik), zvládá základní manévry (změnu směru jízdy, odbočování, předjíždění, objíždění, otáčení, výjezd na silnici - volí bezpečnou trasu jízdy (zvládá jízdu přes křižovatku, včetně jízdy po kruhovém objezdu, včetně situací s dalšími účastníky provozu) - vnímá dopravní situaci všemi smysly (vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry pro bezpečnou jízdu) - ovládá základní postupy předlékařské první pomoci - zná dopravní značky a jejich význam	1. Výbava jízdního kola a cyklisty 2. Způsob jízdy na jízdním kole, bezpečná jízda 3. Cyklista na silnici a na křižovatce 4. Rodinný cyklistický výlet 5. Volný čas, prázdniny 6. V ohrožení, nebezpečí 7. V sil. provozu nejsi sám 8. Chodec a cyklista v provozu 9. Poskytnutí PP 10. Dopravní značky
6.-9. ROČNÍK		
- dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce a cyklisty - rozšířit jejich poznání z nižších ročníků - obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma - pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování - dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry - naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních - poznat zásady předlékařské první pomoci - seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu - pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika	- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi - chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách - chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola a orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu - dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání - rozlišuje další dopravní značky a jejich význam - odhadne a analyzuje nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci - předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích) - poskytne předlékařskou první pomoc (v modelových situacích) - chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace - zapojuje se do činností podpor. snižování rizik a nehodovosti v dopravě - orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava - vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”	1. Chodec a cyklista 2. Výbava kola a cyklisty 3. Chodec a cyklista na silnici, křižovatce 4. Bezpečná cesta 5. Cesta dopravními prostředky 6. Volný čas a sportovní aktivity, prázdniny 7. Krizové situace 8. Poskytnutí PP 9. Deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu 10. Můj první řidičák 11. Dopravní značky a křižovatky

3.8 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetenci žáků. Klíčové kompetence mají pomáhat žákům při získávání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetenci bude základem pro celoživotní vzdělávání žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ POSTUPY
1. KOMPETENCE K UČENÍ <i>(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)</i>	<i>Učitel:</i> - klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací - vede žáky k sebehodnocení - pracuje individuálně dle možností žáka - umožňuje každému žákovi prožívat úspěch v učení - vede žáky k samostatnosti v učení - vede žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo učení - umožňuje žákům realizovat ve vhodných případech vlastní nápady - podněcuje tvořivost žáků - vytváří při vyučování takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a jeho další přínos - zadává zajímavé domácí úkoly
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU <i>(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)</i>	- vede žáky, aby hledali různá řešení problému - učí žáky, aby si svá řešení uměli obhájit - motivuje žáky v co nejvyšší míře problémovými úkoly z praktického života - zdokonaluje u žáků schopnost práce s informacemi z různých zdrojů – ústních, tištěných, mediálních a počítačových – aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat - podle možností a schopností žáků je vede k zapojení do soutěží - podle zdravotního stavu žáků je vede k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení činnosti
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ <i>(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)</i>	- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu - učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout názor druhých - začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede žáky ke spolupráci při vyučování - využívá promítání filmů k přípravě samostatných úvodních projevů žáků k tématu - podporuje přátelské vztahy mezi staršími a mladšími žáky - vede školáky k pomoci předškolákům v naší mateřské škole

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ <i>(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastních a druhých)</i>	- během vzdělávání využívá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení - usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat ve skupině role - vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování - vede žáky k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi nimi - učí žáky základům kooperace a týmové práce
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ <i>(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)</i>	<i>Učitel:</i> - vede žáky k respektování individuálních rozdílů (zdravotních, národnostních, kulturních) - klade důraz na význam ekologie pro náš život - vysvětluje žákům význam třídění odpadků - dbá na ochranu našeho životního prostředí a přírody - při pobytu v přírodě vede žáky k odpovědnému chování
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ <i>(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)</i>	- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení - poskytuje v součinnosti s Úřadem práce informace o možnostech při profesní orientaci - využívá úkoly z přijímacích testů na střední školy k orientačnímu posouzení vlastních studijních předpokladů žáka - spolupracuje se zdravotníky na úseku pracovní terapie - individuálně pomáhá žákům při přípravě na přijímací zkoušky na střední školy
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ <i>(bezpečně, tvořivě, kriticky a sebejistě využívat digitálních technologií)</i>	- seznamuje žáky s užíváním technologií dostupných v našem zařízení (stolní počítač, tablet) - poučuje žáky o nástrahách a nebezpečích internetu a kyberšikaně - po dohodě se zdravotnickým personálem umožňuje žákům vyhledávání a kritické zpracovávání informací v prostředí internetu - na základě rozvoje digitálních kompetencí podporuje u žáka rozvoj kompetencí jazykových, přírodovědných, matematických, sociálních a finančních

4 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

4.1 Pravidla pro hodnocení

Žák je během svého pobytu průběžně hodnocen, a to jak slovně – zápisem do osobního záznamu, který slouží zdravotníkům jako podklad k průběžnému monitorování stavu, tak klasifikačními stupni – známkami, které slouží pedagogům jako podklad pro závěrečné hodnocení určení kmenovým školám.

Výsledky školní práce jsou průběžně zapisovány do klasifikačních archů, které jsou součástí dokumentace třídního učitele a současně do žákovských knížek, eventuálně klasifikačních deníčků. Návrh klasifikace je zasílán kmenové škole, a to jak po skončení pobytu, tak před klasifikační poradou, pokud žákův pobyt dosud trvá. Kmenové školy by měly respektovat závěry našeho hodnocení, i když podmínky pro vzdělávání žáka jsou u nás diametrálně odlišné. Přesto však jde o objektivní zhodnocení žákova výkonu. V klasifikaci je vždy zohledněn aktuální zdravotní stav žáka, individuální možnosti s přihlédnutím k diagnóze a míra motivace.

4.2 Způsoby hodnocení

Žáci mohou být hodnoceni **klasifikačními stupni i slovním hodnocením**. Způsob hodnocení je určen po domluvě s kmenovou školou, eventuálně s rodiči. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí §51 - §56 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání ve znění pozdějších předpisů a předpisy souvisejícími.

Klasifikace je předmětem jednání pedagogických rad, na nichž jsou přítomni i zdravotníci.

4.3 Autoevaluace školy

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy se budou týkat:

- a) podmínek ve vzdělávání
- b) průběhu vzdělávání
- c) podpory školy žákům a rodičům, spolupráce školy s rodiči a zdravotníky
- d) výsledky vzdělávání (tento bod nelze naplnit tak, jak je běžné u jiných škol, specifika našeho zařízení nedovolují využívat srovnávací testy a jiné techniky určené k vyhodnocení efektivity vzdělávacího procesu)
- e) řízení školy, kvality personální práce, kvality vzdělávání pedagogických pracovníků
- f) úrovní výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání, ekonomickým zdrojům a specifikům zařízení

Zdroje, z nichž budou čerpány informace pro vlastní hodnocení:

- a) ankety a dotazníky, které budou předávány pedagogům
- b) pedagogická dokumentace (plány, osnovy) a dokumentace žáků
- c) výstupy z vlastní kontrolní a hospitační činnosti
- d) písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, záznamy z kontrol, eventuálně auditů apod.)
- e) vnitřní ukazatele (zájem o školu, hodnocení zdravotníky, rodiči i žáky samotnými, úspěšnost žáků při vřazení zpět do kmenových škol – zpětné vazby, úspěšnost přechodu žáků na vyšší stupeň školy, do učebních a studijních oborů, další socializace žáka)
- f) vnější ukazatele (demografické faktory, optimalizace sítě škol, integrační proces)
- g) externí zdroje (materiály školských orgánů a dalších participujících organizací)

Pozn.: Evaluace je v našem zařízení obtížně realizovatelná. Jak je výše uvedeno, žáci se střídají, jejich počet je vysoký a délka pobytu různorodá. Individuální přístup, který je rigorózně uplatňován téměř u všech žáků, nedovoluje srovnávání a vyhodnocování tak, jako na jiných školách.

ZAMĚŘENÍ AUTOEVALUACE	PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	ŠKOLNÍ KLIMA	PERSONÁLNÍ OBLAST ŠKOLY	SPOLUPRÁCE SE ZZ
CÍLE	Zlepšení stávajících podmínek.	Udržet soulad s kmenovou školou. Pomáhat individuálně v učení.	Spokojenost žáků i učitelů ve škole.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Dobrá spolupráce školy a zdravotníků.
KRITÉRIA	Modernizace školy.	Zlepšování žáků, úspěšný návrat do kmenové školy.	Spokojený žák. Klidný učitel.	Využití DVPP ve výuce.	Vzájemná informovanost, shoda v péči o žáky.
NÁSTROJE	Dialog s vedením PN.	Analýza výsledků učení.	Pozorování. Dotazník. Rozhovor.	Hospitace. Rozhovor s pedagogy.	Pozorování. Rozhovor. Autoevaluace.
ČASOVÝ HARMONOGRAM	Dle potřeby.	Dle potřeby.	Dle potřeby.	Dle potřeby.	Porady aktuálně svolávané.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Organizace výuky:

- výuce Českého jazyka věnujeme týdně v 1. ročníku 9 vyučovacích hodin, ve 2. ročníku 9 vyučovacích hodin, ve 3. – 5. ročníku 8 vyučovacích hodin
- výuka probíhá ve třídě, většinou malotřídním způsobem
- vzdělávací obsah jednotlivých složek (jazykové, literární, komunikační a slohové) vzájemně prolíná
- vyučovací hodiny specifických složek jsou odděleny a jejich časová dotace se mění podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků

Učebnice a učební pomůcky:

- využíváme tyto hlavní učební texty:

Ladová, A., Holas, M., Staudková, H.: *Živá abeceda*, Alter

Linc, V., Brukner, J.: *Slabikář*, Fortuna (2. – 4. díl)

Písanky (1. – 5. díl) – Studio 1 + 1, Brno

Mikulenková, H.: *Půlhodinky psaní 1, 2 (Písanka pro 2. ročník ZŠ)*, Prodos

Mikulenková, H.: *Moje písanka pro 3. ročník ZŠ (1. a 2. díl)*, Prodos

Nováková, Z., Wagnerová, D.: *Čítanka pro 2. ročník ZŠ*, Alter

Nováková, Z., Švejdová, V.: *Český jazyk pro 2. ročník ZŠ*, Alter

Styblík, V., Dvořáková, Z.: *Český jazyk pro 2. (3., 4., 5.) ročník ZŠ*, SPN

Brukner, J., Čížková, M.: *Čítanka pro 2. (3., 4., 5.) ročník ZŠ*, SPN

doplňující materiály – učebnice a pracovní sešity z různých nakladatelství, dyslektické čítanky, pracovní sešity, pracovní listy (nakladatelství Tobiáš, DYS, DIPO)

Průběh a cíle vyučování:

- klademe důraz na pravopis, při doplňovacích cvičeních a diktátech mohou žáci nahlížet do abecedy velkých a malých písmen, do pravopisných pravidel nebo pracovat s přehledy učiva
- součástí komunikační a slohové výchovy je psaní, které realizujeme po menších časových celcích než je vyučovací hodina
- rozvíjíme u žáků správnou techniku psaní, učíme je kultivovanému a zároveň hbitému psaní
- zaměřujeme se na pravidla mezilidské komunikace (umět naslouchat, umět se domluvit), rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je srozumitelně vyjádřit (ústně, písemně) jednoduché sdělení – omluva, vzkaz, prosba, dotaz, přihláška, dotazník, tiskopis, SMS
- zaměřujeme se na správnou techniku čtení, orientaci v textu, čtení s porozuměním a reprodukci
- využíváme žákovskou knihovnu, učíme žáky vyhledávat informace, snažíme se z nich vychovat čtenáře
- podle aktuální čtenářské úrovně žáků si vybíráme vhodné texty
- recitací básní nebo jejich částí posilujeme paměťové schopnosti žáků
- vzhledem k variabilní (diagnostické, věkové) skladbě dětí ve třídě uplatňujeme v každé vyučovací hodině práci individuální, skupinovou, frontální i samostatnou
- využíváme specifické postupy, učební texty a pomůcky nejen pro děti s diagnostikovanou SPU, ale také u ostatních dětí s rysy poruchy
- při vyučování respektujeme různé učební styly žáků a jejich pracovní tempo, individuální tempo čtení a psaní u žáků se SPU
- u žáků s projevy ADHD tolerujeme drobný psychomotorický neklid a umožňujeme jim pohybové uvolnění v průběhu vyučování, poskytujeme jim delší čas na přečtení zadání, napsání a kontrolu úkolu
- žáky vedeme k tomu, aby se vyvarovali chyb z nedbalosti, nabádáme je k sebekontrolě, k přesnosti a pečlivosti při práci, snažíme se upevňovat jejich pracovní návyky a trénovat pracovní výdrž
- vlivem častých změn ve skladbě třídy se žáci učí adaptovat na změněné pracovní podmínky

- žáky vedeme k vzájemnému respektu a ohleduplnosti, učíme je chápavě přistupovat k odlišnostem spolužáků, vzájemně se nerušit při práci nebo společně pracovat na úkolu
- snažíme se pozitivním hodnocením rozvíjet jejich sebedůvěru a sebeúctu
- vedeme žáky k tomu, aby se nevzdávali při nezdarech a vytrvale se snažili obtíže odstraňovat
- vedeme žáky k tomu, aby kriticky posuzovali výsledek svého učení a respektovali pedagogické rady a doporučení k jeho zlepšení
- rozvíjíme dovednost samostatného vyjadřování a vedení dialogu, vedeme žáky k rozvoji a obhajování vlastního názoru a schopnosti jiný názor přijmout
- návštěvou výstav, divadelních a filmových představení se snažíme v žácích vzbudit zájem o kulturní dění

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- podle individuálních zvláštností žáků volíme způsob ústního nebo písemného prověřování znalostí (rozhovor, test, doplňování, diktát, dotazování, portfolio)
- u žáků se SPU (dysgrafie, dysortografie) minimalizujeme rozsah jejich písemných prací, dáváme přednost doplňovacím cvičením a pracovním listům, chybné gramatické jevy v doplňovaném nebo diktovaném textu ověřujeme ústně
- žáci se specifickou poruchou učení se na diktát vždy předem připravují, při diktátech mohou zapisovat jen to, co časově zvládnou (tolerujeme pomalejší tempo psaní), do klasifikace se promítá pouze prověřovaný gramatický jev, do hodnocení nezahrnujeme specifické chyby
- u žáků s poruchou tolerantně hodnotíme sníženou kvalitu jejich grafického projevu
- ve slohu hodnotíme jen obsahovou správnost
- při výkyvech výkonnosti poskytujeme žákům možnost opravy

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Organizace výuky:

- českému jazyku a literatuře věnujeme v 6., 7. 8. a 9. ročníku týdně 4 vyučovací hodiny:
2 vyučovací hodiny – jazykové výchově
1 vyučovací hodinu – komunikační a slohové výchově

1 vyučovací hodinu – literární výchově v 6., 7. 8. a 9. ročníku

- výuka probíhá ve třídě, většinou malotřídním způsobem
- vzdělávací obsah jednotlivých složek (jazykové, literární, komunikační a slohové) se vzájemně prolíná
- vyučovací hodiny specifických složek jsou odděleny a jejich časová dotace se může měnit podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto hlavní učební texty:

V. Styblík a kol.: *Český jazyk pro 6., 7., 8., 9. ročník ZŠ*, SPN

J. Soukal: *Čítanka pro 6., 7., 8., 9. ročník ZŠ*, SPN

doplňující materiály – učebnice z různých nakladatelství

čerpání z vlastních zdrojů

Průběh a cíle vyučování:

- do hodin zařazujeme jazykové rozbor, žáky seznamujeme s jazykovými příručkami (jak, kdy a proč pomáhají) a podporujeme je v jejich užívání
- žáky vedeme k aktivnějšímu osvojování poznatků zadáváním problémových úloh – učení s pomocí učebních textů
- u žáků s dysgrafií a ADHD respektujeme pomalejší pracovní tempo, poskytujeme větší časový prostor pro dostatečné zvládnutí úkolu
- u žáků podporujeme logické pochopení a odůvodnění probíraných jevů a snahu vzájemně si pomáhat
- žákům dáváme k dispozici více zdrojů poznání (nástěnné tabule, přehledy gramatiky)
- v literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy
- vedeme a vychováváme žáky ke čtenářství
- pracujeme s texty v čítance, doplňujeme je o další, u kterých předpokládáme zájem žáků, využíváme žákovskou knihovnu
- přečtené hodnotíme, rozebíráme motivy jednání postav, možné jiné vyústění příběhu, společně hledáme hrdinu, s nímž je možné se ztotožnit, diskutujeme
- učíme žáky formulovat vlastní názory o přečteném, rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- dle aktuální situace ve třídě od některých obzvláště náročných textů upouštíme – případně příběh pouze převyprávíme

- z teoretického učiva se zaměřujeme jen na základní pojmy – vše vždy demonstrujeme na příkladech
- v komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení
- žáci si osvojují kultivovaný způsob komunikace – za různých okolností (vždy bez vulgarismů)
- žáci se učí vyjadřovat ústně i písemně srozumitelně, výstižně a adekvátně situaci, k tomuto slouží jak stylizační cvičení z učebnice, tak vlastní tvorba žáka
- zařazujeme často mluvní cvičení (případně konverzační témata), učíme zásadám diskuze
- učíme žáky analyzovat a kriticky posoudit obsah textu
- ve vyšších ročnících učíme žáky posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu
- čtením ukázek ze světové literatury vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a jejich zapojení do kulturního dění
- při práci malotřídním způsobem (ve skupinách) žáky vedeme k tomu, aby byli ohleduplní k druhým, chápali odlišnosti spolužáků a při učení si pomáhali
- žáky prostřednictvím četby seznamujeme s našimi tradicemi, kulturním i historickým dědictvím, aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění naší školy
- žáky vedeme k tomu, aby dovedli formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se v písemné i ústní podobě souvisle a kultivovaně
- pro zpestření výuky v literární výchově pracujeme s literárním textem pomocí křížovek a doplňovacích cvičení

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- práce žáků s dysortografií a dyslexií jsou hodnoceny s přihlédnutím k závažnosti jejich poruchy
- při psaní písemných prací si předem zjišťujeme, že žáci správně pochopili požadovaný úkol
- pozornost věnujeme neustálému opakování a procvičování probraného učiva
- důraz klademe na pochopení a vědomé zdůvodnění pravopisných jevů, učíme žáky
pracovat s chybou a poučit se z ní
- žáci píší dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu), žáci věnují 1. vyuč. hodinu přípravě, 2. vyučovací hodinu vlastnímu psaní a 3. vyučovací hodinu společné opravě slohové práce, písemné práce jsou zakládány
- při hodnocení slohových prací se zaměřujeme na vlastní slohový projev, oceňujeme snahu
- hodnotíme souvislost, plynulost, logiku projevu, schopnost respektovat opačný názor dalšího diskutujícího
- podle individuálních zvláštností žáků volíme a hodnotíme přednes (recitaci) básní či textu

- v jazykovém vyučování píší žáci 3 kontrolní diktáty v každém pololetí (s přípravou i bez přípravy podle momentálního složení žáků ve třídě), psaní dalších diktátů je plně v kompetenci vyučujícího
- v průběhu vyučovacích hodin každý dílčí žákův úspěch, správnou odpověď, správný zápis slovně hodnotíme
- u žáka oceňujeme jakýkoli individuální pokrok a snahu o zlepšení, též upozorňujeme na chyby
- průběžně (často z hodiny na hodinu) hodnotíme u žáka porozumění a zvládnutí učiva písemnou formou (tzv. kontrolními pracemi), žáci se tím učí pravidelně připravovat na výuku
- domácí úkoly slouží žákům k procvičení učiva

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk a literatura

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke zodpovědnosti za své vzdělání, je podporována pravidelná domácí příprava
- ve vyučovacím procesu je využita pozitivní motivace
- žákům je umožněno využívat různých typů zpětné vazby dle osobní preference
- prostřednictvím výuky literatury pomáháme žákům rozvíjet fantazii
- žáky vedeme k pečlivosti a trpělivosti, k sebekontrolě při práci, aby se nevzdávali při nezdaru
- žáky učíme vyhledávat a třídit informace, vedeme je k tomu, aby je na základě pochopení uměli využít v procesu učení

Kompetence k řešení problému

- žákům jsou nabízeny různé zdroje informací (učebnice, slovníky, křížovky)
- pozitivním přístupem učíme žáky pracovat s chybou a poučit se z ní

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke kultivovanému slovnímu i písemnému projevu, jsou motivováni k dialogu, podporováni v aktivní konverzaci

Kompetence sociální a personální

- ve třídě je vytvořena příjemná atmosféra
- žáci jsou povzbuzováni, aby ve výuce pomáhali spolužákům, kteří o to projeví zájem
- žáci během hodin literatury dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život
- při plnění úkolů získávají žáci pracovní návyky, využívají znalostí a dovedností načerpaných v jiných vzdělávacích oborech, vedeme je k samostatnosti

Kompetence občanské

- podporujeme zapojení žáků do kulturního života

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk
 Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- rozliší základní velikosti, barvy, tvary předmětů - orientuje v prostoru - určí změny při porovnávání - sestaví celek z částí - orientuje se na stránce i v řadě - k obrázku tvoří jednoduché věty - povypráví pohádku dle obrázkové osnovy - rozezná a napodobí hlasy zvířat i jiné zvuky - napodobí a vytleská rytmus písně, říkadla	OBDOBÍ PRAKTICKÉ PŘÍPRAVY ŽÁKŮ NA PSANÍ A ČTENÍ - jazyková, sluchová a zraková příprava - analyticko-syntetická cvičení	
	- sluchem rozliší samohlásku na začátku mluveného slova - najde samohlásku v tištěném textu, určí její pozici, správně přečte - přečte správně krátké a dlouhé samohlásky	Samohlásky	
	- zvládne sluchovou analýzu a syntézu prvních slabik se souhláskou - zná pojem mřížka - skládá slabiky a slova ze skládací abecedy dle diktátu	Souhlásky Slabiky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- sluchem provádí analýzu a syntézu slabik danou slabiku a slovo složí ze skládací abecedy	OBDOBÍ SLABIČNĚ ANALYTICKÉHO ZPŮSOBU ČTENÍ - slabiky otevřené a slova z nich složená - slabiky zavřené a slova z nich složená	

Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - skládá slova 1 – slabičná - skládá slova 2 - slabičná uzavřená	Slova 1- slabičná typu <i>les</i> Slova 2- slabičná typu <i>salát</i>	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- samostatně skládá slova s dvojhláskou au, ou - samostatně skládá slova typu orel, Adam	Slova s dvojhláskou au, ou Slova typu <i>orel, Adam</i>	
	- sám či s pomocí učitele skládá slova se 2 souhláskami na začátku	Slova se skupinou souhlásek Slova se 2 souhláskami na začátku	VEG, Evropa a svět nás zajímá
	- samostatně skládá slova jednoslabičná typu hrad	Slabika zavřená se 2 souhláskami na začátku (<i>hrad, kluk</i>)	
	- samostatně či s pomocí mřížky skládá slova se 2 souhláskami uprostřed	Slova se 2 souhláskami uprostřed – slova typu <i>hůlka</i>	
	- dané skupiny hlásek správně vyslovuje - sám či s pomocí učitele doplňuje skupiny do slov	Slova se skupinami: <i>di, ti, ni, dy, ty, ny</i> Slova se skupinami: <i>dě, tě, ně, de,te,ne</i>	
	- sám či s pomocí učitele skládá slova ze skládací abecedy	Slova se skupinou souhlásek na konci Slova 1- slabičná typu – kost slova 2 - slabičná se skupinou souhl. (<i>srna, krtek</i>) Slova 1 - slabičná typu <i>drn, vlk</i>	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- sluchem rozlišuje hlásky d, t, n / d', t', ň - samostatně či s pomocí doplňuje d', t', ň do slov	Slova s d', t', ň	
	- rozlišuje skupiny bě, pě, vě, mě sluchem - sám či s pomocí je doplní do slov	Slova se skupinou bě, pě, vě, mě	
	- čte jednotlivé samohlásky - pečlivě vyslovuje krátké a dlouhé samohlásky - opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost - čte se správnou výslovností první slabiky - čte slova 2 - slabičná, 3 - slabičná otevřená, se skupinou souhlásek, s dvojhláskou au / ou - čte slova se skupinami: di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, de,te,ne, d', t', ň, bě, pě, vě, mě		OSV, Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<i>Žák:</i> <i>ČJL-3-1-11</i> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<i>Žák:</i> - soustředěně naslouchá krátkému čtenému, vyprávěnému příběhu či pohádce a sám či s pomocí zpětně vypráví obsah - zjednodušeně vypráví známou pohádku dle obrázkové osnovy - pojmenuje, správně uspořádá postavy z pohádky	Pohádky a příběhy pro děti	MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<i>ČJL-3-1-08</i> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <i>ČJL-3-1-09</i> píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- zvládne sám cviky pro uvolnění zápěstí a prstů - umí správně sedět při psaní - zvládne sám či s pomocí učitele správný úchop náčiní - umí se při psaní v sešitě orientovat	Psaní, uvolňovací cviky	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- zvládne tvar psané samohlásky - dovede napsat danou samohlásku dle diktátu - napíše samohlásku krátkou a dlouhou - přečte napsanou samohlásku	Psaní samohlásek Psaní samohlásek krátkých a dlouhých	
	- při psaní souhlásek dodržuje sklon a velikost písma, jejich tvar - umí napsat probraná psací písmena velké a malé abecedy	Psaní souhlásek Psaní probraných písmen velké a malé abecedy	
	- opíše text z knihy - samostatně opíše či přepíše text dle písemného zadání - samostatně provádí opisy, přepisy z knihy či tabule - zvládne přepis rozkazovacích a tázacích vět - opíše a přepíše slova se skupinami di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, de, te, ne, d', t', ň, bě, pě, vě, mě	Opis a přepis jednoduchých slov Opis a přepis slov se shlukem souhlásek Psaní slov se skupinami di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, de, te, ne, d', t', ň, bě, pě	

Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<i>Žák:</i> ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<i>Žák:</i> - napodobí zvuky zvířat - naučí se básničku o 4 verších a zarecituje ji - naučí se říkadlo a vytleská ho	Básničky a říkadla pro děti	MUV, Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk
 Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Žák: - dokáže pozorně sledovat předložené obrázky - o každém obrázku utvoří jednoduchou větu - dle obrázkové osnovy umí vyprávět příběh, pohádku - při vyprávění podržuje posloupnost děje	Vyjadřovací schopnosti Vypravování Vypravování dle obrázkové osnovy	OSV, Rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- pojmenuje jednoduché předměty, hračky, zvířata - tvoří jednoduché věty k jejich popisu - s pomocí provede jednoduchý zápis	Popis	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- pozdraví, poděkuje, osloví dospělou osobu - omluví se, sdělí svoji prosbu - popřeje kamarádovi k svátku - dodržuje zásady slušného chování v divadle, kině, na návštěvě - ví, co je to dopis - rozezná části dopisu - rozliší dopis od běžného zápisu	Základní formy společenského styku	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- píše správné tvary všech písmen abecedy - opisuje a přepisuje jednoduché texty - seznámí se s psaním adresy a dopisu - seznámí se s psaním velkých tiskacích písmen	Psaní <i>Digitální kompetence: seznámení s klávesnicí, vyhledávání písmen</i>	

Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Žák: <i>ČJL-3-2-01</i> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <i>ČJL-3-2-02</i> porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná <i>ČJL-3-2-03</i> porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost <i>ČJL-3-2-07</i> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky <i>ČJL-3-2-08</i> odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě	Žák: - pozná začátek a konec věty - zdůvodňuje a správně píše začátek věty velkým písmenem - rozlišuje druhy vět – oznamovací, rozkazovací, tázací, přací - zná a správně používá interpunkční znaménka - samostatně či s pomocí seřadí věty v textu	Věta	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- ze slov tvoří smysluplné věty - rozlišuje slova ve větě - uspořádá slova do věty - třídí slova dle významu - rozliší slova nadřazená a podřazená	Slovo	
	- rozdělí slova na slabiky - rozlišuje slova jednoslabičná, dvojslabičná, vícslabičná - zná pojem slovo neslabičné	Slabiky	
	- vyjmenuje hlásky ve slovech - zná rozdíl mezi pojmy hláska a písmeno - graficky znázorní slabičnou a hláskovou stavbu slov - vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky au, ou a vyhledá je v textu, správně je doplní do slov - zvládne pravopis psaní ú a ů ve slovech	Hlásky	
	- ústně vyjmenuje měkké, tvrdé a obojetné souhlásky, zdůvodní jejich pravopis - písemně zvládne pravopis měkkých a tvrdých souhlásek	Souhlásky	
	- sluchem rozlišuje skupiny: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a doplní je do slov - slovo se skupinou správně či s pomocí napíše	„Ě“ ve slovech	

Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČJL-3-2-04</i> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru <i>ČJL-3-2-05</i> užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves <i>ČJL-3-2-06</i> spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy <i>ČJL-3-2-08</i> odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<i>Žák:</i> - sluchem rozdělí slova na slabiky - rozdělí slovo na slabiky na konci řádku	Dělení slov na konci řádku	OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- vytvoří slovo příbuzné či v jiném tvaru - ústně zdůvodní pravopis párových souhlásek na konci slova - zvládne písemně pravopis párových souhlásek na konci slova	Výslovnost a psaní souhlásek na konci slov	
	- seznámí se s názvy slovních druhů - určí sám či s pomocí podstatná jména, slovesa, předložky a spojky	Slovní druhy	
	- rozlišuje obecná a vlastní jména - rozlišuje a správně píše vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování	Vlastní jména	
	- vyjmenuje řadu písmen v abecedě - samostatně či s pomocí provádí řazení slov v abecedním pořádku	Abeceda	
	- rozliší větu jednoduchou od souvětí - utvoří větu jednoduchou - utvoří souvětí s danou spojkou	Věta jednoduchá a souvětí	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<i>ČJL-3-3-01</i> čte a přednáší z paměti lit. Texty přiměřeně věku <i>ČJL-3-3-02</i> vyjadřuje své pocity z přečteného textu <i>ČJL-3-3-03</i> rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění <i>ČJL-3-3-04</i> pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- čte plynule s porozuměním nahlas jednoduché texty - dodržuje správný slovní přízvuk - dbá na správnou výslovnost, intonaci - přečtený text povypráví - rozlišuje prózu a poezii - naslouchá přednesu - zarecituje báseň o 2 slokách - seznamuje se s pojmy sloka, verš, rým - vysvětlí rozdíl mezi spisovatelem a ilustrátorem - přečtený text doplní vlastní ilustrací	Čtení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Žák: - souvisle se vyjadřuje - správně klade otázky, formuluje odpovědi - tvoří vhodný nadpis článku, název pohádky - zvládá krátký mluvený projev s využitím jednoduché osnovy - věrohodně popíše předmět	Vyjadřovací schopnosti	OSV, Komunikace; Kreativita
	- respektuje společenská komunikační pravidla - umí telefonovat	Formy společenského styku	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- opisuje a přepisuje krátké texty - napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici, pozvánku - seznamuje se s formální úpravou dopisu - kontroluje vlastní písemný projev - dbá na úpravu v sešitě	Psaní <i>Digitální kompetence:</i> <i>textový editor – psaní</i> <i>krátkých slov na klávesnici</i>	OSV, Kooperace a kompetice MUV, Multikulturalita; Lidské vztahy; Kulturní difference MEV, Tvorba mediálních sdělení
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- zdokonaluje se v plynulém čtení se správnou intonací - učí se číst potichu - orientuje se v textu, vyhledává podle pokynů učitele klíčová slova a věty, určuje nadpis - čte s porozuměním jednoduché krátké texty	Čtení	

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Žák: <i>ČJL-3-2-04</i> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru <i>ČJL-3-2-05</i> užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves <i>ČJL-3-2-06</i> spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy <i>ČJL-3-2-07</i> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky <i>ČJL-3-2-08</i> odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Žák: - zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě	Slova souznačná a protikladná	OSV, Komunikace; Kooperace a kompetice MEV, Tvorba mediálních sdělení VEG, Evropa a svět nás zajímá VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- ústně zdůvodní pravopis párových souhlásek na konci i uvnitř slov - zvládá písemně pravopis párových souhlásek na konci i uvnitř slov	Znělé a neznělé souhlásky	
	- vyjmenuje obojetné souhlásky - učí se pamětně zvládat řady vyjmenovaných slov - rozumí slovnímu významu vyjmenovaných slov - správně používá i/y po obojetných souhláskách (zdůvodňuje pouze pravopis vyjmenovaných slov) - při zdůvodňování pravopisu pracuje s přehledy vyjmenovaných slov	Vyjmenovaná slova <i>Digitální kompetence:</i> vyhledává na internetu obrázky k vyjmenovaným slovům	
	- jmenuje abecední řadu písmen - řadí slova podle abecedy (max. 10, řadí podle prvních písmen) - znalost abecedního řazení začíná využívat v praxi (rychlé vyhledávání informace v telefonních seznámech, encyklopediích)	Abeceda	
	- rozezná podstatné jméno, určí rod a číslo podstatného jména - rozlišuje samostatně nebo s pomocí pád podstatného jména, při určování pádu využívá karet s pádovými otázkami	Podstatná jména	
	- správně píše obvyklá vlastní jména osob a zvířat - užívá velká písmena v typických příkladech místních pojmenování a v pojmenováních, která zná z prvouky	Vlastní jména	
	- pozná sloveso - určí osobu, číslo a čas sloves	Slovesa	

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- je seznámen s názvy, charakteristikou slovních druhů a jejich číselným označením - určuje sám nebo s pomocí druhy slov (kromě 3, 6, 9), pracuje s přehledy slovních druhů - umí napsat předložku s podstatným jménem	Slovní druhy	OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - v souvětí rozlišuje jednotlivé věty - určuje počet vět v souvětí - s pomocí naznačí stavbu souvětí vzorcem - podle jednoduchého vzorce tvoří souvětí	Stavba souvětí	
	- seznamuje se s pojmem skladební dvojice - s pomocí určuje základní skladební dvojici	Stavba věty jednoduché	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - recituje básnický text (tři sloky) - vytváří ilustraci k pohádce - pokouší se o dramatické ztvárnění literárního textu	Práce s literárním textem	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	- s pomocí učitele pracuje s literárními pojmy: poezie, próza; báseň, sloka, verš, rým; pohádka; básník, spisovatel, ilustrátor	Literární pojmy	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 1. období (1. – 3. ročník)	
<i>Žák:</i>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk
 Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<i>Žák:</i> <i>ČJL-5-1-01</i> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas <i>ČJL-5-1-02</i> rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává <i>ČJL-5-1-03</i> posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení <i>ČJL-5-1-04</i> reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta <i>ČJL-5-1-09</i> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<i>Žák:</i> - sestaví s pomocí jednoduchou osnovu - vypravuje podle osnovy - popíše jednoduchou věc	Vyjadřovací schopnosti	MEV, Stavba mediálního sdělení; Tvorba mediálního sdělení
	- napíše pozdrav, přání - pokouší se napsat krátký dopis - zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - umí se vyjádřit v běžných situacích	Formy společenského styku	OSV, Komunikace; Kooperace a kompetice; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy
	- zvládá opis a přepis delších textů - umí napsat adresu (pohlednice, dopis, balík) - seznámí se s vyplňováním tiskopisů - kontroluje vlastní písemný projev - dbá na úpravu v sešitě	Psaní <i>Digitální kompetence: píše krátký text v textovém editoru</i>	VDO, Občanská společnost a škola
	- čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu - zpřesňuje reprodukci přečteného nebo slyšeného krátkého textu - odliší podstatné a okrajové informace	Čtení	MUV, Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
	- seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace	Mateřský jazyk	VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Multikulturalita

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČJL-5-2-01</i> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová <i>ČJL-5-2-02</i> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku <i>ČJL-5-2-03</i> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu <i>ČJL-5-2-04</i> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary <i>ČJL-5-2-08</i> píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<i>Žák:</i> - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - užívá slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená	Slovo	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
	- rozlišuje slova ohebná a neohebná - určuje sám nebo s pomocí druhy slov, pracuje s přehledy slovních druhů	Slovní druhy	
	- rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) - pozná slova příbuzné	Stavba slova	
	- seznámí se s psaním skupin <i>bě – bje, pě , vě – vje, mě – mně</i>	Skupiny <i>bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně</i>	
	- zvládá pamětně řady vyjmenovaných slov - rozumí pojmu vyjmenované slovo, jiný tvar slova a příbuzné slovo - dokáže použije i/y po obojetných souhláskách - zdůvodňuje pravopis vyjmenovaných slov i slov příbuzných - vyjmenovaná slova správně užívá ve větách	Vyjmenovaná slova	
	- řadí slova podle abecedy (podle druhých, třetích písmen) - vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam)	Abeceda	
	- zná vzory podstatných jmen - určí rod, číslo, pád a vzor - skloňuje běžná podstatná jména podle vzorů	Podstatná jména	

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČJL-5-2-05</i> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty <i>ČJL-5-2-06</i> odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí <i>ČJL-5-2-07</i> užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	<i>Žák:</i> - správně píše vlastní jména osob a zvířat - píše správně zeměpisné názvy, které zná z vlastivědy	Vlastní jména	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
	- pozná zvrtná slovesa, neurčitek - pozná jednoduchý a složený tvar slovesa - určí osobu, číslo, čas - časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím	Slovesa	
	- rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí počet vět v souvětí a spojovací výrazy - samostatně naznačí stavbu souvětí vzorcem - na základě vzorce vytvoří souvětí - z vět jednoduchých vytvoří souvětí - určí základní skladební dvojice ve větě jednoduché - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	Věta, souvětí	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<i>ČJL-5-3-01</i> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <i>ČJL-5-3-02</i> volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu - zpřesňuje reprodukci přečteného nebo slyšeného krátkého textu - odliší podstatné a okrajové informace - recituje básnický text (více než tři sloky) - vytváří ilustrace k textům - zvládá dramatické ztvárnění krátkých literárních textů - zná literární pojmy: povídka, pověst - rozliší pohádku, povídku, pověst - vybere si četbu podle svého zájmu - seznámí se s autory dětských knih (<i>B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling</i>)	Práce s literárním textem	VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MUV, Kulturní diference; Lidské vztahy MEV, Kritické čtení a vnímání med. sdělení; Interpretace vztahu med. sdělení a reality; Vnímání autora mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Žák: - dbá na úpravu psaných textů - napíše soukromý dopis - dokáže vypsát tiskoviny jako poštovní poukázku, průvodku, podací lístek	Psaní	OSV, Seberegulace MUV, Lidské vztahy VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- popíše dle předlohy jednoduchý předmět - popíše pracovního postupu (dle vlastního výběru) - poutavě a srozumitelně vypráví nebo líčí své zážitky - bezpečně rozliší zprávu a oznámení	Slohový výcvik	OSV, Komunikace OSV, Kreativita MEV, Tvorba mediálního sdělení; Stavba mediálních sdělení
	- dbá na plynulost čtení, správnou intonaci a dikci - čte s porozuměním věkově přiměřený text - dokáže se v textu orientovat a vyhledává žádané informace - reprodukuje text - využívá četbu jako zdroj informací	Čtení	OSV, Sebepoznání MEV, Kritické čtení ENV, Vztah člověka k prostředí
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- vyjmenovává slova příbuzná - zná pravopis předpon	Stavba slova	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Komunikace
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov	- vyhledává v textu slova jednoznačná a mnohoznačná - uvádí slova protikladná, souznačná a souřadná - rozlišuje slova nadřazená a podřazená	Význam slov	

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata		
Žák: ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Žák: - tvoří tvary sloves ve všech způsobech - zvládá pravopis koncovek podstatných jmen díky znalosti vzorů - seznámí se se vzory a z nich vyplývajícím pravopisem přídavných jmen - učí se poznávat druhy zájmen - za pomoci zájmena ty tvoří správný tvar zájmena já - chápe pravopis zájmena se (zvláště tvary sebou × s sebou) - s pomocí zájmena ta vytvoří tvar zájmena ona - seznámí se s druhy číslovek, s pomocí přehledu správně užívá tvarů číslovek dva, oba - vyhledává základní větné členy ve větě - najde v textu podmět a přísudek holý, rozvitý a několikanásobný - rozumí pojmu nevyjádřený podmět - chápe shodu přísudku s podmětem a v jednoduchých příkladech ji správně užívá - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - setkává se s pojmy věta hlavní a vedlejší - zdokonaluje se v určování a užívání neohebných slovních druhů - za pomoci přehledu zvládne zápis přímé řeči	Slovesa Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Skladba Slovní druhy Přímá řeč	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace		
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- dokáže se v textu orientovat a vyhledává žádané informace - reprodukuje text - využívá četbu jako zdroj informací - podílí se na dramatizaci textu - v čítance vyhledává příklady poezie, prózy, povídky, pohádky, bajky, verše, rýmu		Literární výchova	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita; Kooperace a kompetice

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)	
<i>Žák:</i>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Žák: - odliší a použije přímou a nepřímou řeč	Vypravování, popis, výpisky, výtah (charakteristika)	OSV, Komunikace; Kreativita (<i>Rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti</i>)
	- výstižně vyjadřuje vlastní postoje a pocity - osvojuje si základní formy písemného vyjadřování, text jednoduše graficky upraví	Korespondence (dopis, vzkaz, pohlednice, zpráva, oznámení, e-mail)	VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí – rodinné příběhy z cest</i>)
	- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace	Jak se učíme; oslovení	
	- komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných situacích	Řečnictví: dialog a monolog v životě (hlavní myšlenky textu)	MUV, Kulturní diference; Lidské vztahy; Multikulturalita (<i>Charakteristika člověka – rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných</i>)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- pracuje se základními jazykovými příručkami	Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky)	MUV, Kulturní diference (<i>Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</i>)
	- odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost)	
	- rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby)	VEG, Jsme Evropané (<i>Podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám</i>)

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Žák: - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Pravopis (lexikální a morfologický)	OSV, Komunikace; Kooperace a kompetice (Učí žáky komunikovat a žít ve skupině, respektovat názory ostatních)
	- rozpozná ohebné slovní druhy	Tvarosloví (ohebné slovní druhy)	
	- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	Skladba (základní větné členy) Pravopis (shoda přísudku s podmětem)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších Digitální kompetence: vyhledává na internetu informace k tématu	Řecké eposy, báje, pohádky, pověsti Z české literatury 19. století	VEG, Evropa a svět nás zajímá (Život dětí v jiných zemích)
	- přednáší z paměti literární texty přiměřeně věku	Pohádky; poezie a próza – Vánoce	
	- zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu	Příběhy odvahy a dobrodružství	OSV, Poznávání lidí (Poznávání lidí dle příběhů); Rozvoj schopností poznávání (Dovednost zapamatovat si např. báseň)
	- podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma	Lidová slovesnost (hádky, říkadla, rozpočítadla); Maléry a patálie, úsměvy a šibalství; slovní hříčky	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
 Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Žák: - dovede vypravovat – s pomocí učitele si rozšiřuje slovní zásobu - vybírá vhodné jazykové prostředky	Vypravování – scény z filmu, ukázky z knihy	OSV, Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita VDO, Občan, občanská společnost a stát MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Stavba mediálních sdělení
	- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, popíše své pocity, city, nálady	Popis (uměleckých děl, líčení, popis výrobků a pracovních postupů)	
	- výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby	Charakteristika (přímá, nepřímá)	
	- sestaví vlastní životopis	Životopis <i>Digitální kompetence: šablona životopis v textovém editoru</i>	
	- s pomocí učitele sepiše žádost	Žádost	
	- rozpozná manipulativní působení projevu - formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Pozvánka (reklama, beseda o uměleckém díle)	
	- zpracovává hlavní myšlenky z odborného textu	Výtah	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- ovládá pravopisné jevy morfologické - vyhledává obtížnější tvary slov v jazykových příručkách - nepoužívá nadbytečná zájmena ukazovací	Tvarosloví (ohebné slovní druhy a důraz na slovesa, slovesný rod, neohebné slovní druhy)	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Komunikace (Rozvoj základní dovednosti dobré komunikace)

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČJL-9-2-04</i> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <i>ČJL-9-2-05</i> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <i>ČJL-9-2-06</i> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí <i>ČJL-9-2-07</i> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<i>Žák:</i> - chápe přenášení pojmenování	Pravopis a jeho procvičování i ve jménech vlastních Význam slov (slova jednoznačná, synonyma, mnohoznačná) Slovní zásoba a tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování, zkratky)	OSV, Rozvoj schopnosti poznávání (<i>Rozvoj schopnosti racionálně uvažovat</i>)
	- rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy i interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí	Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy, vedlejší věty)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<i>ČJL-9-3-05</i> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty <i>ČJL-9-3-06</i> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <i>ČJL-9-3-07</i> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	pracuje s literárním textem	V krajinách fantazie	OSV, Mezilidské vztahy
	rozumí literárním pojmům	O přátelství a lásce	
	jednoduše charakterizuje hlavní žánry literatury	Staré příběhy – věčná témata Nikdy se nevzdávej – souboje, prohry, vítězství	
	- formuluje vlastní názory na přečtený text - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - orientuje se v knihovně	Jak jsem potkal lidi S úsměvem jde všechno líp	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: <i>ČJL-9-1-04</i> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <i>ČJL-9-1-09</i> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování <i>ČJL-9-1-10</i> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák: - rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní	Charakteristika literárních postav	OSV, Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita MUV, Lidské vztahy ENV, Vztah člověka a prostředí VDO, Občan, občanská společnost a stát <i>(Občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka)</i>
	- rozlišuje prvky vypravování, líčení, popisu	Subjektivně zabarvený popis (líčení)	
	- rozeznává jazykové, mimojazykové prostředky komunikace	Výklad; výtah	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<i>ČJL-9-2-01</i> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova <i>ČJL-9-2-08</i> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- má přehled o slovanských a světových jazycích	Obecné výklady o českém jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka)	MUV, Kulturní diference <i>(Uvědomění si vlastní identity)</i>
	- rozumí některým slovům cizího původu	Tvarosloví (skloňování obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen; slovesa)	
	- seznamuje se s převáděním textu z nespisovné podoby jazyka do spisovné	Nauka o slovní zásobě (obohacování, slova přejatá, jejich výslovnost, pravopis)	MUV, Kulturní diference <i>(Utváření pozitivního postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti)</i>

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<i>Žák:</i> - určuje druhy vedlejších vět - rozlišuje různé druhy souvětí, větu hlavní a vedlejší - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Skladba (věta jednoduchá a souvětí)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- orientuje se ve struktuře literárního textu - přiřadí literární text k příslušnému žánru či spisovateli	Setkání se starší literaturou <i>Digitální kompetence: vyhledává informace o literárních žánrech</i>	VEG, Jsme Evropané <i>(Češi a Evropa)</i> MEV, Stavba mediálních sdělení
	- uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti	Od romantismu k moderní literatuře Psoty lopoty Humor	
	- obohacuje vlastní jazykovou kulturu – úcta k jazyku	Chvála jazyku	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Žák: ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák: - orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodně slovní zásoby	Slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích (vypravování, popis)	ENV, Vztah člověka k prostředí VDO, Občan, občanská společnost a stát OSV, Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita; Komunikace MEV, Tvorba mediálního sdělení; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení
	- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění	Tiskopisy – úřední písemnosti Výklad a výtah Úvaha	
	- chápe roli mluvčího a posluchače	Proslov	
	- dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy)	Diskuze	
	- vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady	Publicistické útvary (zpravodajské, úvahové) <i>Digitální kompetence: vyhledává příklady publicistických útvarů v internetových periodikách</i>	
	- zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu	Přechodné útvary (reportáž, fejeton) Funkční styly	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	Obecné poučení o jazyce (původ, vývoj a útvary českého jazyka)	OSV, Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace
	- dbá na kladení správného přízvuku u slov a vět	Zvuková stránka jazyka	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČJL-9-2-04</i> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <i>ČJL-9-2-05</i> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace <i>ČJL-9-2-07</i> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí <i>ČJL-9-2-08</i> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<i>Žák:</i> - umí podle kořene slov používat písemné dělení slov	Tvoření slov	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
	- dovede se orientovat v encyklopedických a jazykových příručkách	Význam slova (homonyma, antonyma, synonyma, odborné názvy)	
	- skloňuje podstatná jména obecná i vlastní	Tvarosloví (vlastní jména a názvy)	
	- zvládá výstavbu souvislého textu a jeho členění - určuje druhy souvětí - ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí	Skladba (věta jednoduchá, souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<i>ČJL-9-3-06</i> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <i>ČJL-9-3-07</i> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře <i>ČJL-9-3-08</i> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- má přehled o významných představitelích české a světové literatury	Chvála vypravěčství Naruby aneb Jak vychovávat vychovatele	VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení	Divadlo – písňové texty; Poezie	OSV, Hodnoty, postoje a praktická etika <i>(Demokratické zásady v dílech spisovatelů)</i>
	- orientuje se v základních literárních směrech 20. století	Vize a fantazie	OSV, Kreativita
	- formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Osudy	VEG, Jsme Evropané

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
Žák:	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Český jazyk

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdělení výsledků samostatné nebo společné práce
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
Žák:	
1. stupeň	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	- před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo (1. – 5. roč.) - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi (3. – 5. roč.) - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních (3. – 5. roč.) - pracuje s textem v textovém editoru (3. – 5. roč.) - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu (4. – 5. roč.) - porozumí významu piktogramu (4. – 5. roč.)

	- využívá klíčová slova při vyhledávání informací (4. – 5. roč.) - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích (5. roč.) - porovná informace ze dvou zdrojů (5. roč.) - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné (5. roč.) - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat (5. roč.) - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) (5. roč.) - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku (5. roč.)
2. stupeň	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	- vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému; uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat (6. roč.) - připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky (7. roč.) - v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví (7. roč.) - odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví (7. roč.) - posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.) (8. roč.) - vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil (8. roč.) - shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. (8. roč.) - zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolia, výpisků a obrazového materiálu (8. roč.) - zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě (9. roč.) - posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně (9. roč.) - nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi (9. roč.)

5.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Organizace výuky:

- výuka cizích jazyků probíhá od 3. ročníku, ve 3. ročníku má časovou dotaci tři hodiny týdně, ve 4. - 5. ročníku dvě hodiny týdně
- výuka probíhá ve třídách, vyučuje se většinou málotřídním způsobem

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme učebnice a pracovní sešity:
Paul Shipton, P: Chit Chat 1, 2 Oxford University Press (*pro výuku angličtiny ve 3.- 4. ročníku*)
Hutchinson, T.: Project 1, Third Edition, Oxford University Press (*pro výuku angličtiny v 5. ročníku*)
- používáme pracovní listy vybrané i z jiných učebnic a pracovních sešitů

Průběh a cíle vyučování:

- učitel přizpůsobuje výběr učiva a své požadavky individuálním potřebám a schopnostem žáků, respektuje individuální pracovní tempo žáka
- na nižším stupni je naším cílem, aby si žáci osvojili především zvukovou stránku jazyka a získali základní slovní zásobu
- učitel využívá výhod mladšího školního věku (hravost, vysoká schopnost imitace)
- učivo je zprostředkováváno hravými formami (spojení písniček a říkadel s pohybem, spojování obrázků se slovy, vyhledávání slovních spojení, vět k dějovým obrázkům, reakce na pokyny v cizím jazyce)
- výuka jazyka je kombinovaná s řadou mimojazykových aktivit (kreslení, pohyb, zpěv)
- pro osvojení si správné výslovnosti učitel využívá různé dostupné prostředky (audio a videonahrávky, CD, počítače), v kombinaci se zvukovou nahrávkou žáci napodobují správnou výslovnost roditelých mluvčích
- žáci se učí používat abecední slovník své učebnice

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- hodnoceny jsou pouze úkoly, které žáci stihli vypracovat; je kladen důraz na rozpoznání skutečných znalostí nezkreslených poruchou
- k písemnému prověřování znalostí a zvládnutí učiva jsou využívány pracovní listy, křížovky, doplňovačky, u žáků s SPU je preferována možnost ústního zkoušení

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Organizace výuky:

- výukou anglického jazyka podporujeme žáky v samostatnosti v komunikaci s příslušníky jiných národů
- výuka cizích jazyků probíhá od 3. ročníku, v 6. - 9. ročníku má časovou dotaci 3 vyučovací hodiny týdně

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme učebnice a pracovní sešity *Oxford University Press: Tom Hutchinson: Project 1 – 4, Third Edition*, používáme pracovní listy vybrané i z jiných učebnic a pracovních sešitů vždy s přihlédnutím k jazykové úrovni žáka
- výuka probíhá ve třídách, vyučuje se většinou malotřídním způsobem
- jsou využívány cizojazyčné nahrávky, časopisy (*Friendship, Gate, Bridge*), DVD o anglo-amerických reáliích (*Window to Britain*)

Průběh a cíle výuky:

- učitel přizpůsobuje výběr učiva a požadavky individuálním potřebám a schopnostem žáků, respektuje individuální pracovní tempo žáka
- **na vyšším stupni** je naším cílem, aby žáci byli schopni domluvit se v každodenních situacích velmi jednoduchým způsobem i s využitím gestikulace
- žáci jsou podporováni v užívání anglického jazyka, v konverzaci a tím je jim umožněno zvyšovat celkovou úroveň svého ústního i písemného vyjadřování, čímž zároveň rozvíjejí intelektovou a emocionální složku osobnosti
- žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni porozumět a správně interpretovat anglický text či nahrávku týkající se běžného každodenního života
- žáci se seznamují s životem, zvyky a povinnostmi svých vrstevníků v jiných zemích, rozšiřují si všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování odpovídajících postojů a porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné úcty a respektu

- žáky vybízíme k tomu, aby se nebáli mluvit anglicky a pokusili se vyjádřit obsah své myšlenky, třebaže jim chybí dostatečná slovní zásoba a není to gramaticky správné
- žáci jsou oceňováni za projevenou snahu a aktivitu v hodinách, mohou prožít pocity úspěšnosti; jsou chváleni i za malé pokroky,

Prověřování znalostí a hodnocení:

- hodnoceny jsou pouze úkoly, které žáci stihli vypracovat; je kladen důraz na rozpoznání skutečných znalostí nezkreslených poruchou
- k písemnému prověřování znalostí a zvládnutí učiva jsou využívány pracovní listy, křížovky, doplňovačky, u žáků s SPU je preferována možnost ústního zkoušení

Průřezová témata:

- do výuky předmětu jsou zařazena **průřezová témata** Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke zodpovědnosti za své vzdělání, je podporována pravidelná domácí příprava
- ve vyučovacím procesu je využita pozitivní motivace
- žákům je umožněno využívat různých typů zpětné vazby dle osobní preference

Kompetence k řešení problému

- žákům jsou nabízeny různé zdroje informací (učebnice, slovníky, cizojazyčné knihy, dle možnosti internet)
- probíraná témata jsou zaměřena zejména na praktické využití v každodenním životě (zvládnutí každodenních situací za použití anglického jazyka – v obchodě, v dopravě, u lékaře, při cestování)

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k odpovídajícímu slovnímu i písemnému projevu, jsou motivováni k dialogu, podporováni v aktivní konverzaci

Kompetence sociální a personální

- ve třídě je vytvořena příjemná atmosféra
- žáci jsou seznamováni s kulturou a tradicemi v anglicky mluvících zemích
- žáci jsou povzbuzováni, aby ve výuce pomáhali spolužákům, kteří o to projeví zájem

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s fungováním anglicky mluvících států, s jejich vládním i školským systémem
- žáci jsou vedeni k respektování kultury a hodnot jiných národů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 3. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<i>Žák:</i> - pozdraví a rozloučí se, jednoduše se představí, použije zdvořilostní fráze při setkání a loučení, osloví osobu - vyjádří souhlas a nesouhlas	Pozdravy	MUV, Multikulturalita (Význam užívání cizího jazyka)
	- počítá do sta, určí celé hodiny, udá svůj věk - porozumí otázce <i>Kolik? / How much, how many?</i> - tvoří mn. č. podstatných jmen – pravidelné tvary - přečte jednoduchá slovní spojení	Čísla	
	- orientuje se v základních pokynech k práci - odpoví na otázku <i>Co je to? / What's this?</i> - zeptá se otázkou <i>Je to...?</i> a odpoví krátce <i>Ano, je./Ne, není.</i> - jednoduše popíše zařízení třídy větami <i>This is..., That is...</i> - pojmenuje školní potřeby, určí jejich barvu a počet, použije neurčitý člen <i>a, an</i>	Škola, školní potřeby Barvy	VDO, Občan, společnost a škola
	- seznámí se s anglickou abecedou, hláskuje své jméno, zná svou národnost	Abeceda, hláskování	OSV, Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace
	- pojmenuje členy rodiny, sdělí jejich jména, ukáže je na fotografii, určí věk - zazpívá písničku k narozeninám a vyrobí pozvánku na oslavu - pojmenuje jednotlivé místnosti, nakreslí plán bytu - pojmenuje základní vybavení místnosti	Moje rodina, doma	
	- pojmenuje hračky na obrázku, svoje hračky, určí jejich polohu pomocí předložek	Hračky Předložky <i>v, na, vedle, pod</i>	

Ročník: 3. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> MLUVENÍ CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<i>Žák:</i> - vyjmenuje a ukáže části těla - v jednoduchém popisu užívá slovesný tvar mám, má - čte přiměřené texty	Moje tělo, obličej He/she has got	
	- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, určí jejich barvu - používá slovesné tvary máte, máme - vyjádří pocit hladu, libosti a nelibosti	Ovoce a zelenina Jídlo a pití Fráze „I like, I don't like“	MEV, Porovnávání mediálních sdělení
	- vyjmenuje běžné části oblečení - popíše oblečení své a svých spolužáků	Oblečení, vazby I've got.../ he's got..., I'm wearing.../ he's wearing...	
	- pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti - sestaví rozvrh hodin - určí čas po hodinách - používá předložky pro určení času: on + day, in + month, at + time	Časové rozvržení dne Rozvrh hodin Dny v týdnu, měsíce v roce	
	- naučí se pojmenovat různé typy zájmů, zálib, her, druhy sportů - otázkou Do you like...? zjistí zájem a nezájem - použije krátkou odpověď Yes, I do. /No, I don't. - zjistí zájem a dovednost spolužáků otázkou Can you...? - vyjádří postoj svůj a svých spolužáků k nim	Zájmy a záliby, sport a hry Otázka Do you like...? Odpověď Yes, I do. / No, I don't. Modální sloveso can - can't	OSV, Poznávání lidí; Komunikace; Sebepoznání a sebepojetí
	- umí pojmenovat hry, hudební nástroje, dopravní prostředky - seznámí se s vazbou I'm good at..., I can play... i v záporu - čte velmi jednoduché texty	Zábava pro děti v parku	

Ročník: 3. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: <i>PSANÍ</i> <i>CJ-5-4-01</i> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života <i>CJ-5-4-02</i> vyplní osobní údaje do formuláře	Žák: - pojmenuje běžná domácí zvířata a zvířata v ZOO, krátce popíše jejich vzhled - užívá sloveso <i>like</i> – <i>likes</i>	Domácí zvířata, zvířata v ZOO Sloveso <i>like</i> <i>Digitální kompetence: vyhledá obrázky k danému slovíčku</i>	ENV, Vztah člověka a prostředí
	- pochopí smysl a význam jednotlivých svátků - pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty - zazpívá vánoční píseň	Halloween Vánoce Velikonoce <i>Digitální kompetence: vyhledá základní informace o svátcích, pustí si koledu</i>	VEG, Evropa a svět nás zajímá <i>(Zvyky a tradice anglicky mluvících národů)</i>

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (3. – 5. ročník)	
<i>Žák:</i>	
POSLECH S POROZUMĚNÍM	CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
MLUVENÍ	CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ	CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - umí pozdravit, představit se, sdělí o sobě a své rodině základní informace - používá přivlastňovací pád u osob – <i>my father's name</i> - vyplní o sobě základní údaje do formuláře	Představování, pozdravy Rodina, rodokmen	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kooperace a kompetice; Komunikace VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MUV, Multikulturalita; Kulturní difference
	- prohlubuje si slovní zásobu k jednotlivým tématům podle obsahu používaných učebnic - je schopen reagovat na jednoduchý pokyn učitele - rozumí jednoduché otázce a reaguje na ni - rozumí jednoduché zvukové nahrávce, snaží se porozumět jednoduchým dialogům s tématy každodenních situací	Časování sloves <i>to be, have got, can</i>	
	- čte s porozuměním jednoduchý text, překládá text po odstavcích - orientuje se v jednoduchém textu, umí vyhledat informaci, pokusí se odhadnout význam neznámého slova - neznámá slova vyhledává ve slovníku nebo se je snaží odhadnout podle kontextu - obměňuje slova v zadaném textu, nahrazuje je podobnými nebo slovy opačného významu - doplňuje do neúplného textu z nabídky vhodná slova ve správném tvaru - vypracovává cvičení typu <i>true / false</i> - tvoří věty podle modelu	Synonyma, antonyma	
	- překládá věty, že někde něco je pomocí vazby <i>there is / are</i>	Vazba <i>there is / there are</i> Předložky s místem	

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> MLUVENÍ CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<i>Žák:</i> - pojmenuje měsíce v roce, dny v týdnu, roční období - přečte datum a letopočet - seznámí se s řadovými číslovkami	Řadové číslovky Datum <i>Digitální kompetence: používá aplikaci kalendář v cizojazyčném nastavení</i>	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kooperace a kompetice; Komunikace VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MUV, Multikulturalita; Kulturní difference
	- popíše svůj běžný den, pojmenuje domácí práce - užívá frekvenční příslovce - tvoří otázku v přítomném prostém čase, včetně <i>Wh- otázek</i>	Přítomný prostý čas Frekvenční příslovce	
	- hovoří podle obrázku o právě probíhajících činnostech a dějích	Přítomný průběhový čas	
	- časuje sloveso „být“ v minulém čase - tvoří otázky a zápory v minulém čase se slovesem být	Minulý čas slovesa být – <i>was / were</i>	
	- vypráví o činnostech a zážitcích v minulosti - seznámí se se základními nepravidelnými slovesy a drilem se je naučí	Minulý prostý čas pravidelných a nepravidelných sloves	
	- rozšiřuje si slovní zásobu z oblasti jídla, nápojů a vaření - rozpozná počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - užívá <i>some / any</i>, určité a neurčité členy dle pravidel, vyjadřuje množství pomocí <i>much / many, few / little</i>, užívá „<i>Quantifiers</i>“ - sestaví recept na jednoduché jídlo	Počitatelnost podstatných jmen <i>Some / any</i> Členy určité a neurčité	
	- pojmenuje druhy počasí	Weather <i>Digitální kompetence: vyhledá informace o počasí na cizojazyčných serverech</i>	
	- stupňuje přídavná jména - porovnává věci a osoby pomocí předložky <i>than</i>	Stupňování přídavných jmen	

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	<i>Žák:</i> - přirovnává k sobě osoby a věci pomocí vazby <i>as ... as / not as ... as</i>		OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kooperace a kompetice; Komunikace VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MUV, Multikulturalita; Kulturní difference
	- pojmenuje druhy zábavy, seznámí se s druhy televizních pořadů a filmů - písemně nebo ústně popíše děj svého oblíbeného filmu	Films and movies <i>Digitální kompetence; pustí si krátký cizojazyčný film, skeč</i>	
	- seznámí se s reáliemi UK, USA, Austrálie, Kanady - <i>Digitální kompetence: vyhledá a zpracuje informace o tématech, připojí obrázky</i>	United Kingdom, London USA, New York Australia, Canada	
	- popisuje, co se dělo v minulosti v určité chvíli - chápe rozdíl mezi minulým prostým a minulým průběhovým časem - sestaví krátký příběh se zápletkou	Minulý průběhový čas Minulý prostý X minulý průběhový čas v souvětí Spojky <i>when, while</i>	
	- mluví o vzdálené budoucnosti - tvoří budoucí čas s pomocným slovesem <i>will</i> - vyjádří slib, okamžité rozhodnutí	Budoucí čas – <i>will</i> <i>Will</i> – promises and decisions	
	- osvojí si základní geografické pojmy - užívá člen <i>the</i> s geografickými a místními názvy - rozšiřuje si znalosti užití členů určitých a neurčitých	<i>The</i> s místními názvy Členy určité a neurčité	
	- seznámí se s předpřítomným časem - hovoří o svých zkušenostech, novinkách - užívá příslovce <i>just, already, never, ever, yet</i>	Předpřítomný čas	
	- hovoří o zdravotních problémech a léčbě - nacvičí si konverzaci u lékaře a v lékárně - doporučí spolužákovi co by měl / neměl dělat pro zdraví - seznámí se s fungováním složek IZS ve Spojeném království	Health Modální sloveso <i>should</i>	

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - hovoří o svých povinnostech - vyjádří, že má problém, udělí radu - popíše školní pravidla	Modální sloveso <i>must / have to</i>	
	- tvoří příslovce příponou -ly z podstatných jmen	Příslovce	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
POSLECH S POROZUMĚNÍM	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
MLUVENÍ	CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ	CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Anglický jazyk

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných téma
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
1. stupeň	
	- napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů (4. – 5. ročník)
2. stupeň	
	- odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat (6. – 7. roč.) - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby (6. – 7. roč.) - používá elektronické slovníky (6. – 9. roč.) - pro práci s textem využívá Wikipedii (8. – 9. roč.) - vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu (9. roč.)

5.3 Další cizí jazyk

Spolu s Anglickým jazykem, další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

V našem zařízení se Další cizí jazyk (Německý, Ruský) z organizačních důvodů nevyučuje.

Ze příslušné legislativy vyplývá, že V případě tvorby ŠVP v základních školách při zdravotnických zařízeních, ve školách při dětských diagnostických ústavech a ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, která pečují o děti vyžadující léčebný režim v důsledku jejich neurologického poškození a psychického onemocnění – viz § 9 až 11 vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy nebo školského zařízení upravit ŠVP, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk, Ruský jazyk
Ročník: 8. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Žák: <i>DCJ-9-1-01</i> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák: - se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) - porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)	Pokyny ve třídě	VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Kulturní difference
<i>DCJ-9-1-02</i> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)	Zásady výslovnosti	
<i>DCJ-9-1-03</i> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům - porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům		

Ročník: 8. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
MLUVENÍ			
<i>Žák:</i> <i>DCJ-9-2-01</i> se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<i>Žák:</i> - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	Pozdravy Poděkování, prosba Představování Zvířata Barvy Koničky Rodina Popis osob a věcí Škola a školní potřeby Základní slovesa Poznávání času	VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Kulturní diference
<i>DCJ-9-2-02</i> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět - popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět		
<i>DCJ-9-2-03</i> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) - zeptá se / odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět		

Ročník: 8. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
Žák: DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Žák: - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě	Obchody, město	VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Kulturní diference
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu	Procvičování slovní zásoby	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem - najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem		
PSANÍ			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení	Pravidla pravopisu, specifika písma Formulář Popis sebe / osoby Dopis, vzkaz	VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Kulturní diference

Minimální doporučená úroveň výstupů (8. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele
<i>MLUVENÍ</i>	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>	DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
<i>PSANÍ</i>	DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.4 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Organizace výuky:

- matematickému vzdělávání týdně věnujeme 4 vyučovací hodiny v 1. ročníku a 5 vyučovacích hodin ve 2. – 5. ročníku
- výuka probíhá ve třídě, většinou malotřídním způsobem
- hodiny aritmetiky a geometrie jsou odděleny a jejich časová dotace se mění podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto hlavní učební texty:

Molnár, J., Mikulenková, H.: *Matematika pro 1. roč. ZŠ – PS 1, 2, 3*, Prodos

Molnár, J., Mikulenková, H.: *Matematika pro 2. roč. ZŠ – PS 1, 2, 3*, Prodos

ucelená řada učebnic - Blažková, R. a kol.: *Matematika pro 3. roč. ZŠ*, Alter

Blažková, R. a kol.: *Matematika pro 4. roč. ZŠ*, Alter

Justová, J.: *Matematika pro 5. roč. ZŠ*, Alter

doplňující materiály – příručky a pracovní sešity z nakladatelství Nová škola Brno, učebnice a pracovní sešity z různých nakladatelství

Průběh a cíle vyučování:

- u dětí se specifickou vývojovou poruchou respektujeme sníženou kvalitu rýsování a matematických zápisů, obtíže při čtení slovních úloh a při porozumění zadání slovních úloh
- žákům s dyskalkulií poskytujeme kromě péče v běžné hodině také individuální nápravu
- v hodinách soustavně zařazujeme opakování, procvičování, opětovné vysvětlování dříve probraného učiva
- důraz klademe na zvládnutí rozkladu čísel do 10, počítání s přechodem přes základ 10, zautomatizování násobilkových spojů nebo mechanické osvojení násobkových řad, na pamětné zvládnutí matematických algoritmů, a toto prolíná všemi ročníky 1. stupně

- žáci, kteří výrazně selhávají v pamětných postupech, se zdokonalují v postupech písemného počítání a v práci s kalkulátory, rovněž žákům umožňujeme mírnit obtíže v matematice pomocí počítačových výukových reedukačních programů
- při výuce žáky motivujeme v co největší míře problémovými úlohami z běžného života, nabízíme modelové situace k prokázání praktických dovedností (porovnávání, zaokrouhlování, odhady, výpočty a měření v učebně i v přílehlém parku, nakupování v místní prodejně a hypermarketu)
- žáky vychováváme k tomu, aby se nevzdávali při nezdaru, učíme je volit způsob řešení podle vlastních schopností (postup pamětný nahradit písemným, pomoci si obrázkem, nákresem), posuzovat, zda jejich výsledek řešení nachází odraz v reálném životě
- žáky vybízíme k tomu, aby se v diskuzi snažili svá řešení zdůvodnit a argumenty obhájit
- od žáků vyžadujeme, aby svůj matematický výsledek prověřili zkouškou, vedeme je k tomu, aby se vyvarovali chyb vlivem nepřesnosti a nedbalosti, žáky důsledně nabádáme k sebekontrolě, k přesnosti a pečlivosti při práci

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- podle individuálních zvláštností žáků volíme způsob jejich písemného nebo ústního prověřování probrané matematické dovednosti nebo učiva delšího časového celku
- v průběhu vyučovacích hodin častým slovním vyjádřením hodnotíme žákův dílčí úspěch, individuální pokrok, oceňujeme jeho snahu
- vhodnou formulací upozorňujeme žáka na jeho nedostatky, poskytujeme mu informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech
- žáci 4. a 5. ročníku píší pololetní a závěrečnou práci, písemné práce jsou zakládány, žáci s narušenou koncentrací pozornosti plní zadané úkoly po částech v několika vyučovacích hodinách a bez časového limitu

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Organizace výuky:

- matematickému vzdělávání věnujeme v 6. - 9. ročníku 4 hodiny týdně
- výuka probíhá ve třídě, často malotřídním způsobem

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto učební texty:
 - Odvárko - Kadleček: *Matematika pro 6. roč. ZŠ*. Prometheus
 - Odvárko - Kadleček: *Matematika pro 7. roč. ZŠ*. Prometheus
 - Odvárko - Kadleček: *Matematika pro 8. roč. ZŠ*. Prometheus
 - Odvárko - Kadleček: *Matematika pro 9. roč. ZŠ*. Prometheus
- doplňující materiály: učebnice, sbírky úloh z jiných nakladatelství, vlastní zdroje

Průběh a cíle vyučování:

- učební náplň matematiky na 2. stupni navazuje na učivo matematiky na 1. stupni a dále je rozvíjí
- hodiny aritmetiky a geometrie nejsou odděleny, celky učiva aritmetiky se střídají s učivem geometrie
- u žáků se specifickou poruchou učení je respektována snížená úroveň matematických zápisů i rýsování, obtíže při čtení slovních úloh i porozumění textu
- velkou pozornost věnujeme opakování a upevňování matematických algoritmů a podstaty učiva
- při výkladu nového učiva respektujeme poznávací schopnosti žáků, učíme žáky pracovat s různými zdroji informací a využívat moderní pomůcky
- při výuce žáky motivujeme úlohami z praxe a běžného života

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- žáky v každé hodině slovně povzbuzujeme, hodnotíme jejich aktuální výkon a snahu
- zvládání jednotlivých celků učiva prověřujeme průběžně ústním zkoušením nebo krátkou písemnou prací
- na konci každého čtvrtletí píšeme ve všech ročnících čtvrtletní práce, které zakládáme

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Matematika

Kompetence k učení

- klademe důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vedeme tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností

Kompetence k řešení problému

- získané výsledky učíme žáky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry
- poukazujeme na možnost využití různých způsobů řešení a vybízíme žáky k hledání vlastního způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k diskuzi a obhajobě vlastního názoru a zároveň schopnosti respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupinách (malotřídním způsobem) žáky vedeme k tomu, aby byli ohleduplní k druhým, vzájemně se při práci nerušili, naučili se chápavě přistupovat k odlišnostem spolužáků a pomáhali si při učení

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- důraz klademe na přesnost zápisů i měření, pečlivost při vypracovávání dílčích úkolů, svědomitost a cílevědomost

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: Matematika
 Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>Žák:</i> <i>M-3-1-01</i> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>M-3-1-02</i> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>M-3-1-03</i> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>M-3-1-04</i> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<i>Žák:</i> - vytváří a porovnává soubory předmětů do 20 - zná číslice 1 – 20, umí je napsat a přečíst - porovnává dvojice čísel a řadí čísla podle velikosti – vzestupně, sestupně - zná a používá matematické symboly +, -, =, >, < - zakreslí čísla do 20 na číselnou osu - umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku - provádí rozklad na desítky a jednotky	Počítání do 20	OSV, Rozvoj schopností poznávání
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-3-2-02</i> popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- využívá znalosti sčítání, odčítání a porovnávání k řešení slovních úloh - zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu	Slovní úlohy Jednotky	ENV, Vztah člověka k prostředí

Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>Žák:</i> <i>M-3-3-01</i> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<i>Žák:</i> - rozlišuje a umí pojmenovat geometrické útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev - rozpoznává geometrická tělesa – koule, válec orientuje se v prostoru – nahoře, dole, vlevo, vpravo	Geometrie	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Žák: <i>M-3-1-01</i> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>M-3-1-02</i> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>M-3-1-03</i> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>M-3-1-04</i> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Žák: - seznamuje se s principem násobení a dělení - rozlišuje řádek a sloupec - zná symboly pro násobení a dělení (*, :) - násobí a dělí číslem 2 až 5 s využitím násobkových řad - řeší jednoduché praktické úlohy s využitím násobilky 2 až 5 - запиše a vyřeší příklady na sčítání, odčítání do 20 s přechodem přes 10 - umí zapsat a přečíst čísla do 100 - zakresluje čísla do 100 na číselnou osu - porovnává čísla do 100 - umí je seřadit vzestupně a sestupně - sčítá, odčítá čísla do 100 s přechodem, bez přechodu - zná význam závorek - počítá příklady se závorkami - je seznámen se zaokrouhlováním na desítky	Malá násobilka Počítání do 100	OSV, Rozvoj schopností poznávání
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-3-2-02</i> popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami - zná mince a bankovky v hodnotě do 100 korun - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100 korun	Mince a bankovky	

Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Žák: - řeší jednoduché slovní úlohy s výpočty do 100, při řešení úloh nepoužívá zkrácený zápis	Slovní úkoly	ENV, Vztah člověka k prostředí
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) - zná rozdíl mezi kreslením a rýsováním - zná rozdíl mezi čarou křivou, přímou a lomenou - kreslí křivou, přímou a lomenou čáru - rýsuje čáru přímou a lomenou - zná pojem bod, úsečka - rýsuje bod, úsečku - rozlišuje a umí pojmenovat bod a úsečku - dokáže označit bod a úsečku písmeny - měří úsečku s přesností na cm - rýsuje úsečku dané délky v cm - porovnává úsečky podle velikosti (proužkem papíru i měřením) - rozlišuje geometrická tělesa koule, válec, krychle	Geometrie	
	- zná jednotky délky (cm, m)	Jednotky	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: Matematika
 Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>Žák:</i> <i>M-3-1-01</i> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>M-3-1-02</i> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>M-3-1-03</i> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>M-3-1-04</i> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly <i>M-3-1-05</i> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<i>Žák:</i> - zná a používá symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru do 50 - více využívá posloupnosti násobkových řad než automatizace násobilkových spojů - užívá násobilku při řešení jednoduchých praktických úloh - sčítá a odčítá dvojčíselná čísla z paměti (typ 36-22, 51+17), provádí zkoušku správnosti - sčítá a odčítá dvojčíselná čísla písemně, ověřuje výsledek, zkoušku správnosti sčítání provádí záměnou sčítanců - zaokrouhluje čísla na desítky - řeší jednoduché slovní úlohy v oboru do 100 - zapiše a přečte čísla do 1 000 - zakreslí čísla na číselnou osu - porovnává a řadí vzestupně i sestupně čísla do 1 000 - sčítá a odčítá z paměti bez přechodu násobků 100 - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla, provádí kontrolu výpočtu - je seznámen se zaokrouhlováním na stovky - řeší slovní úlohy do 1 000 s jedním poč. výkonem - doplňuje údaje do jednoduché tabulky - při řešení slovních úloh využívá podle vlastní potřeby zkráceného zápisu	Malá násobilka Počítání do 100 Počítání do 1 000	OSV, Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>Žák:</i> M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<i>Žák:</i> - rozlišuje, narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku a úsečku - zná pojem opačná polopřímka - rozpoznává a pojmenuje rovinné útvary – čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh - poznává geometrické útvary v praxi - narýsuje trojúhelník vyznačením a spojením 3 bodů neležících v přímce - narýsuje čtverec a obdélník pomocí čtvercové sítě - rozlišuje vrcholy a strany čtverce, obdélníka a trojúhelníka - zná pojmy rovnoběžky, různoběžky, kolmice - modeluje vzájemné polohy přímek v rovině - rozumí pojmu průsečík, umí ho určit a označit - rozlišuje kružnici a kruh - zvládá základy manipulace s kružítkem a jeho přípravu k rýsování - zná pojmy střed, poloměr a průměr kružnice, s pomocí učitele používá při konstrukci střed a poloměr kružnice - rozlišuje a používá označení těles – kvádr, krychle, koule, válec - nachází obrazy těles v praxi - rozpoznává jednoduché souměrné útvary	Geometrie	OSV, Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>Žák:</i> M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<i>Žák:</i> - zná jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) - převádí jednotky délky s převodním vztahem 10 - délkové jednotky mm, cm, dm, m používá k měření - sestrojí úsečku dané délky (v cm, v mm, v kombinaci) - změří úsečku s přesností na milimetry - dokáže odhadnout, změřit a porovnat rozměry (úsečky, strany čtverce a obdélníka) - zná jednotky času (h, min, s), je seznámen s principem převodních vztahů	Převody jednotek	VEG, Evropa a svět nás zajímá
	- uvede do chodu, zapíše čísla, rozumí znakům na tlačítkách (+, -, ×, ÷, =)	Práce s kalkulátorem	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 1. období (1. – 3. ročník)	
<i>Žák:</i>	
<i>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</i>	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20
<i>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</i>	M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
<i>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</i>	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p umí používat pravítko

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>Žák:</i> <i>M-5-1-01</i> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<i>Žák:</i> - násobí a dělí v oboru malé násobilky - automaticky užívá spojů všech násobílek nebo využívá násobkových řad - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky	Malá násobilka	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace
<i>M-5-1-02</i> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- umí násobit písemně jednociferným činitelem, správnost výsledku kontroluje zkouškou - umí násobit dvojciferným činitelem - umí dělit písemně jednociferným dělitelem, provádí zkoušku	Násobení a dělení	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
<i>M-5-1-01</i> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení <i>M-5-1-02</i> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>M-5-2-02</i> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- umí zapsat a přečíst číslo do 10 000, orientuje se na číselné ose do 10 000 - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce - sčítá a odčítá z paměti dvě čísla do 10 000 v jednoduchých případech - sčítá písemně více sčítanců - odčítá písemně - správnost výsledku sčítání, odčítání ověřuje zkouškou - provádí odhady výsledků - seznamuje se s vlastnostmi početních operací (komutativnost a asociativnost) - umí odečítat hodnoty z diagramu, doplní údaje do tabulky	Počítání do 10 000	

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-5-1-04</i> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<i>Žák:</i> - řeší jednoduché slovní úlohy - podle vlastní potřeby provádí zkrácený zápis úlohy s neznámou (označuje ji jako ?)	Slovní úlohy	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>M-5-1-05</i> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- zná pojem část, celek, zlomek - zapisuje a čte zlomky (se jmenovatelem 1 – 10) - pozná, dokáže vyznačit a zapsat zlomkem poloviny, třetiny, čtvrtiny, ... desetiny	Zlomky	
	- provádí operace sčítání, odčítání, násobení, dělení; používá kalkulátor ke kontrole	Práce s kalkulátorem	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-5-2-01</i> vyhledává, sbírá a třídí data <i>M-5-2-02</i> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- zná jednotky délky (mm, cm, dm, m, km), hmotnosti (g, kg, t), času (h, min, s), objemu (l, hl), obsahu (cm², dm²) - užívá jednotky délky, hmotnosti, času a vzájemně je převádí v jednoduchých případech	Převody jednotek	VEG, Objevujeme Evropu a svět
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PPROSTORU			
<i>M-5-3-03</i> sestrojí rovnoběžky a kolmice	- určuje vzájemnou polohu přímek v rovině - rozumí a používá symboly $\times$, $\parallel$, $\perp$ - umí naryšovat kolmice, rovnoběžky, různoběžky	Geometrie	

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-5-3-01</i> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce <i>M-5-3-02</i> sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>M-5-3-04</i> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<i>Žák:</i> - načrtne rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice - zvládá manipulaci s kružítkem - sestrojí kružnici, pracuje s pojmy poloměr a průměr kružnice, umí je označit (r, d) - provádí konstrukci trojúhelníka ze tří stran - ověřuje výpočtem platnost trojúhelníkové nerovnosti - pozná a narýsuje pravoúhlý trojúhelník změří a vypočítá obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku sečtením délek stran - umí přenášet úsečky - graficky sčítá a odčítá úsečky - zkonstruuje čtverec a obdélníka a tyto útvary porovná - počítá obsah čtverce a obdélníka s využitím čtvercové sítě - rozlišuje a používá označení těles – koule, válec, krychle, kvádr - nachází reprezentaci těchto těles v realitě - rozliší souměrné útvary překládáním papíru	Geometrie	VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Lidské vztahy; Kulturní difference
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>M-5-4-01</i> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- aplikuje znalosti při řešení slovních úloh - hledá řešení problémových úloh - řeší logické úlohy	Slovní úlohy s netradičním řešením	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: Matematika
 Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>Žák:</i> <i>M-5-1-02</i> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>M-5-1-01</i> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<i>Žák:</i> - umí násobit a dělit v oboru malé násobilky	Malá násobilka	OSV, Rozvoj schopností poznávání
<i>M-5-1-01</i> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení <i>M-5-1-02</i> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>M-5-1-03</i> zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>M-3-2-03</i> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- umí zapsat a přečíst čísla do milionu - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu - násobí 10, 100, 1 000 - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce, statisíce - násobí písemně trojčiferným činitelem - dělí jednociferným a dvojčiferným dělitelem - provádí odhady a kontroly výpočtů - umí zapsat, přečíst a použít data z grafu - určí souřadnice bodu ve čtvercové síti	Počítání v oboru do 1 000 000	VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Lidské vztahy; Kulturní difference

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-5-1-04</i> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<i>Žák:</i> - řeší jednoduché i složené slovní úlohy v oboru do milionu - při rozboru slovní úlohy podle vlastní potřeby využívá stručný zápis s neznámou (? , písmeno), náčrt apod.	Slovní úlohy	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- používá kalkulátor ke kontrole a pro zvýšení rychlosti počítání	Práce s kalkulátorem	
<i>M-5-1-05</i> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku <i>M-5-1-06</i> porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- čte a zapisuje zlomky - vypočítá zlomkem vyjádřenou část celku v jednoduchých případech (2/3 z 18) - zná pojem, čte a zapisuje desetinný zlomek - odečte, sečte zlomky se stejným jmenovatelem - řeší jednoduché slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	Zlomky	OSV, Poznávání lidí; Mezilidské vztahy
<i>M-5-1-07</i> přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- zná pojem desetinné číslo - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - zapisuje desetinný zlomek desetinným číslem a naopak - porovnává desetinná čísla v jednoduchých případech	Desetinná čísla	
<i>M-5-1-08</i> porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- je seznámen s pojmem „záporné číslo“ - vyznačí záporné číslo na číselné ose - najde v praktickém životě příklady, kdy se se zápornými čísly setká (např. teploměr)	Záporná čísla	

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>Žák:</i> <i>M-5-3-01</i> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce <i>M-5-3-04</i> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu <i>M-5-3-05</i> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<i>Žák:</i> - zná pojem rovina - zná pojem trojúhelník – obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - umí sestrojit trojúhelník - obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - vnímá a popisuje rozdílné vlastnosti trojúhelníků - charakterizuje a umí sestrojit čtyřúhelníky - čtverec, obdélník - počítá obvod a obsah čtverce a obdélníka, při výpočtu užívá symbolický zápis - vzorec - rozlišuje a používá označení těles – koule, válec, krychle, kvádr, kužel, jehlan - rozpoznává souměrné útvary - dokreslí ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - dbá na přesnost a čistotu rýsování	Geometrie	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-5-2-01</i> vyhledává, sbírá a třídí data <i>M-5-2-02</i> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <i>M-5-3-04</i> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- zná jednotky obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2) - seznamuje se s principem převodních vztahů jednotek obsahu - užívá jednotky délky, hmotnosti, času a vzájemně je převádí v jednoduchých i složitějších případech	Převody jednotek	VEG, Objevujeme Evropu a svět

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - zná číslice I až X, L, C, D, M - zapisuje římskými číslicemi čísla 1 – 20, - umí přečíst číslo kapitoly a letopočet	Římské číslice	VEG, Objevujeme Evropu a svět
<i>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i>			
<i>M-5-4-01</i> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- aplikuje znalosti při řešení slovních úloh - hledá řešení problémových úloh - řeší logické úlohy - vytváří si vlastní postupy řešení, kombinuje a třídí informace	Slovní úlohy s netradičními postupy	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)	
<i>Žák:</i>	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla umí používat kalkulačtor
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03p sestojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: Matematika
 Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>Žák:</i> <i>M-9-1-01</i> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel <i>M-9-1-02</i> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	<i>Žák:</i> - čte a zapisuje desetinná čísla se 3 a více desetinnými místy - zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla - užívá kapesní kalkulátor při výpočtech s desetinnými čísly - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s des. čísly - převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti	Desetinná čísla	OSV, Rozvoj schopností poznávání
<i>M-9-1-03</i> modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- rozezná prvočíslo a číslo složené - provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele - určí čísla soudělná a nesoudělná - určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel - určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel - řeší jednoduché slovní úlohy využívající dělitelnosti přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>Žák:</i> M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	<i>Žák:</i> - třídí data podle důležitosti - vytváří slovní úlohy s použitím získaných dat	Závislosti a data Tabulky, grafy, schémata	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- chápe pojem úhel - narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních - změří velikost úhlu pomocí úhlooměru - užívá jednotky stupeň, minuta - sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách - graficky sčítá a odčítá úhly - násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma - vyznačí vrcholové a vedlejší úhly, určí jejich velikost	Úhel a jeho velikost	OSV, Rozvoj schopností poznávání
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- určí shodné rovinné obrazce - sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	Osová souměrnost	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- třídí a popisuje trojúhelníky - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku - určí velikost zbývajících vnitřního úhlu trojúhelníku	Trojúhelník	

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-9-3-12</i> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině <i>M-9-3-10</i> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	<i>Žák:</i> - umí charakterizovat krychli a kvádr - sestrojí obraz kváдру a krychle ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá objem a povrch kváдру a krychle - zná a umí převádět jednotky objemu - sestrojí síť kváдру a krychle - řeší jednoduché úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů krychle, - kváдру	Objem a povrch krychle a kváдру	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>M-9-4-01</i> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací <i>M-9-4-02</i> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Netradiční slovní a geometrické úlohy	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>Žák:</i> <i>M-9-1-01</i> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel <i>M-9-1-04</i> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) <i>M-9-1-09</i> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<i>Žák:</i> - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace se zlomky – sčítání, odčítání, násobení, dělení - analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy a modeluje konkrétní situace, - v nichž využívá osvojené znalosti	Zlomky	OSV, Rozvoj schopností poznávání
<i>M-9-1-01</i> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel <i>M-9-1-09</i> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými a racionálními čísly - analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy	Celá čísla, racionální čísla	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<i>Žák:</i> - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny a dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou a grafem	Poměr Přímá a nepřímá úměrnost	OSV, Osobnostní rozvoj, získávání schopností řešit praktické problémy
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- chápe pojem 1 procento - užívá základní pojmy procentového počtu, základ, procentová část, počet procent - řeší jednoduché slovní úlohy - chápe pojem promile - řeší slovní úlohy na procenta	Procenta	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>Žák:</i> M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	<i>Žák:</i> - sestavuje a čte různé diagramy a grafy, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny v procentech - zapíše vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem	Grafy <i>Digitální kompetence: sestaví jednoduchý graf v Excelu</i>	OSV, Řešení problému a rozhodovací dovednosti
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti; určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojít trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Trojúhelník	OSV, Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-9-3-01</i> zdůvodňuje a užívá polohové a metrické vlastnosti zákl. rov. útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou mat. symboliku <i>M-9-3-02</i> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary <i>M-9-3-04</i> odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů <i>M-9-3-06</i> načrtne a sestrojí rovinné útvary <i>M-9-3-07</i> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků <i>M-9-3-08</i> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti; určí osově a středově souměrný útvar <i>M-9-3-09</i> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa); analyzuje jejich vlastnosti <i>M-9-3-12</i> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině <i>M-9-3-10</i> odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	<i>Žák:</i> - umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) - umí sestrojit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - vypočítává obsah trojúhelníku	Rovnoběžníky	OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Lichoběžník	
	- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	Povrch a objem hranolů	
	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	Středová souměrnost	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: Matematika
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>Žák:</i> <i>M-9-1-01</i> Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; využívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu <i>M-9-1-07</i> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním <i>M-9-1-07</i> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	<i>Žák:</i> - čte a zapisuje druhou mocninu a odmocninu - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačtoru - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	Druhá mocnina a odmocnina	OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- čte a zapisuje mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zapisuje číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde n je celé číslo a $1 \leq a \leq 10$	Mocniny s přirozeným mocnitelem	
	- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy, vytýká před závorku - užívá vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 ke zjednodušení výrazů	Výrazy	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-9-1-08</i> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic <i>M-9-1-02</i> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor <i>M-9-1-07</i> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných <i>M-9-2-04</i> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem <i>M-9-3-01</i> zdůvodňuje a užívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	<i>Žák:</i> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti svého řešení - vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic - užívá řešení lineárních rovnic v praxi	Lineární rovnice	
	- rozlišuje odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku - zná Pythagorovu větu - užívá Pythagorovu větu při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	Pythagorova věta	
<i>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</i>			
<i>M-9-2-01</i> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <i>M-9-2-02</i> porovnává soubory dat <i>M-9-2-04</i> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vypočítá aritmetický průměr	Základy statistiky <i>Digitální kompetence: statisticky v MS Excel zpracuje data, učí se používat základní funkce</i>	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEV, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>Žák:</i> <i>M-9-3-01</i> zdůvodňuje a užívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; vyžívá potřebnou matematickou symboliku <i>M-9-3-04</i> odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů <i>M-9-3-05</i> užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh <i>M-9-3-06</i> načrtne a sestrojí rovinné útvary <i>M-9-4-02</i> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <i>M-9-3-10</i> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles <i>M-9-3-11</i> načrtne a sestrojí síť těles <i>M-9-3-12</i> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<i>Žák:</i> - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice, užívá Thaletovu větu - charakterizuje válec, sestrojí síť válce - vypočítá povrch a objem válce	Kruh, kružnice, válec	
	- používá základní pravidla přesného rýsování - umí sestrojit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - řeší konstrukční úlohy na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků - provádí rozbor konstrukční úlohy, zápis s pomocí a konstrukci	Konstrukční úlohy	OSV, Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>Žák:</i> M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<i>Žák:</i> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Logické a netradiční geometrické a slovní úlohy	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: Matematika
 Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>Žák:</i> <i>M-9-1-07</i> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním <i>M-9-1-02</i> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor <i>M-9-1-08</i> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav <i>M-9-1-09</i> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<i>Žák:</i> - chápe pojem lomený výraz - určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - provádí početní operace s lomenými výrazy	Lomený výraz	OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k rovnicím s neznámou ve jmenovateli	Rovnice s neznámou ve jmenovateli	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- řeší jednoduché soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - dosazovací i sčítací metodou - umí provádět zkoušku řešení - řeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	Soustava rovnic	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-9-2-01</i> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <i>M-9-2-04</i> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce - sestojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	Funkce	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-4-02 aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<i>Žák:</i> - užívá probrané funkce při řešení jednoduchých úloh z praxe - chápe goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku - zná funkce sinus, kosinus, tangens - užívá tabulek pro určování hodnot goniometrických funkcí - užívá goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku - a jednoduchých slovních úloh z praxe	Goniometrické funkce	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- chápe základní pojmy finanční matematiky (dlužník, věřitel, kapitál, úrok, úroková míra) - vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - řeší jednoduché úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Základy finanční matematiky <i>Digitální kompetence: vyhledá a zpracuje informace o finančních tématech (cena zboží, nabídka bank, pojišťoven, úroky, půjčky)</i>	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- určí podobné útvary v rovině - určí a používá poměr podobnosti - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami	Podobnost	VEG, Objevujeme Evropu a svět
	- umí charakterizovat jednotlivá tělesa - umí sestavit síť jehlanu - vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech	Jehlan, kužel, koule	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>M-9-3-09</i> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti <i>M-9-3-11</i> načrtne a sestrojí síť základních těles <i>M-9-3-10</i> Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles <i>M-9-3-12</i> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<i>Žák:</i> - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>M-9-4-01</i> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací <i>M-9-4-02</i> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Komplexní úlohy vedoucí ke zdokonalení úprav výrazů, řešení rovnic, soustav Dovednostní a vědomostní testy	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Kooperace a kompetice MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	<i>Žák:</i> M-9-1-01p píše písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce M-9-3-11p sestrojí síť základních těles M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Matematika

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učíme mladší žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- starší žáky vedeme k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich
- umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy
- nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	- používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku (6. – 9. roč.) - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku (6. – 9. roč.) - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru (6. – 9. roč.) - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru (6. – 9. roč.)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	- doplní údaje, které chybí v tabulce (4. roč.) - zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií (5. roč.) - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém (5. roč.) - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji (5. roč.) - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma (5. roč.) - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií (5. roč.) - posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je (5. roč.) - používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií (8. – 9. roč.) - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí (9. roč.) - využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu (9. roč.)

5.5 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce prvouky jsou věnovány 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 3 hodiny týdně ve 3. ročníku
- výuka je realizována formou vyučovací hodiny ve třídě a v terénu, pokud jde o vycházku s pozorováním
- výuka probíhá většinou malotřídním způsobem a přizpůsobuje se individuálním potřebám žáků

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto hlavní učební texty: ucelená řada učebnic a pracovních sešitů –
Mladá, J., Podroužek, L.: Prvouka pro 1. ročník ZŠ. SPN
Mladá, J., Podroužek, L.: Prvouka pro 2. ročník ZŠ. SPN
Mladá, J., Podroužek, L.: Prvouka pro 3. ročník ZŠ. SPN
doplňující materiály – učebnice a pracovní sešity jiných nakladatelství, např. Alter, Fortuna, Prodos, Nová škola Brno

Průběh a cíle vyučování:

- žáci mají zavedený sešit, do kterého se provádí zápisy z tabule, zápisy jsou velmi stručné a jasné, doplňovány obrázky a ofocenými materiály z doplňujících učebních textů a knih
- žáci pracují s učebnicí za účelem vyhledávání informací, zdokonalení se v orientaci v učebnici a textech a zdokonalení se ve čtení a porozumění textů
- u žáků se specifickými vývojovými poruchami je respektována snížena kvalita písemných zápisů, obtíže při čtení učebních textů a následné obtíže při porozumění a reprodukci učiva
- výuka má specifické znaky elementárního vzdělávání, učí žáky základním dovednostem v pozorování člověka a jeho světa
- výuka je přípravou na specializovanější výuku ve 4. a 5. ročníku (vlastivěda, přírodověda)
- ve výuce upřednostňujeme ústní výklad, vyprávění, rozhovor, hru, abychom přiblížili problematiku člověka a jeho světa a vzbudili v nich zájem

- při objasňování a popisování používáme obecně platné termíny, znaky, symboly, které jsou žákům srozumitelné a dokážou si je představit prostřednictvím názorných pomůcek (obrázky, reálné objekty)
- uplatňujeme práci individuální, skupinovou, společnou i samostatnou a vedeme žáky k respektu, pomoci, ohleduplnosti, úctě a k upevňování mezilidských vztahů
- žákům předkládáme dostatek příležitostí (hry, modelové situace běžného života), aby pochopili práva a povinnosti člověka ve všech oblastech (domov, škola, příroda)

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- na základě individuálních potřeb a zvláštností žáků volíme způsoby jejich ústního nebo písemného prověřování získaných vědomostí a dovedností a citlivou formou upozorňujeme na chyby
- v průběhu vyučovacích hodin provádíme soustavné diagnostické pozorování, sledujeme výkon, připravenost na výuku, aktivitu, vedení sešitu a hodnotíme slovně, popřípadě klasifikujeme
- vyslovujeme pozitivní hodnocení k jakémukoliv správnému vyjádření k aktuálním probíraným tématům a zapojení se do aktivit (hra, soutěž, přinesení názorné pomůcky)
- klasifikaci hodnotíme dílčí písemné úkoly v pracovních sešitech, krátké písemné úkoly, krátké testy a ústní zkoušení na základě samostatného vypravování, rozhovoru, kladením otázek
- v 1. a 2. ročníku provádíme průběžně slovní hodnocení a klasifikaci v průběhu celé vyučovací hodiny
- ve 3. ročníku provádíme průběžně ústní zkoušení a písemné zkoušení (krátké úkoly, krátké testy), které prověřují pouze nejzákladnější učivo

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Prvouka

Kompetence k učení

- rozhovorem, zpracováním drobných úkolů a úkolů v pracovních sešitech vedeme žáky k sebehodnocení, zjišťování nedostatků a navrhování kroků k nápravě

- žáky postupně, dle jejich mentálního vývoje, seznamujeme s dalšími informačními zdroji (encyklopedie, časopisy, internet)

Kompetence k řešení problému

- prostřednictvím pozorování, rozhovoru, hry umožňujeme žákům rozpoznat problém a na základě pozorování reálného života, při využití všech smyslů, je učíme vyřešit problém

Kompetence komunikativní

- výukou obohacujeme slovník a kultivujeme vyjadřování
- ve výuce klademe důraz na rozvoj slovní zásoby, na sdělování vlastních zážitků a prožitků, které úzce souvisí s probíranými tématy
- zaměřujeme se na komunikační dovednosti (srozumitelně vyjádřit své myšlenky, používat pojmy – ústně i písemně, umět se domluvit s druhými lidmi)

Kompetence sociální a personální

- ve výuce se zaměřujeme na základní pravidla chování v mezilidských vztazích i ve vztazích k přírodě na základě aktuálních změn v přírodě i ve společnosti

Kompetence občanské

- využíváme významné dny v kalendáři, abychom seznámili žáky s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím našich předků, za účelem vytvoření pozitivního postoje k člověku

Kompetence pracovní

- samostatnou práci nabízíme žákům dostatek příležitostí, aby si osvojili pracovní návyky a vážili si lidské práce
- ve výuce se zaměřujeme na rozvoj manuálních schopností prostřednictvím manipulace s názornými pomůckami, výtvarného ztvárnění probíraných témat atd.
- vyprávěním vyzvedáváme práci a úspěchy známých lidí (rodiče, známí...), seznamujeme je s profesními obory, abychom zvýšili zájem o jejich rozvoj

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Prvouka**
 Ročník: **1.**

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<i>Žák:</i> ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydlíště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<i>Žák:</i> - zná cestu do školy a zpět - zná název školy - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování	Domov Škola Osobní bezpečí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - umí si uspořádat pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku	Chování lidí Právo a spravedlnost	
	- dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - zná zásady správného chování u lékaře	Péče o zdraví, zdravá výživa	OSV, Psychohygiena ENV, Základní podmínky života OSV, Komunikace
	- umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění ví, co dělat v případě úrazu	Lidské tělo Osobní bezpečí	OSV, Sebepoznávání a sebepojetí OSV, Seberegulace a sebeorganizace

Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS			
<i>Žák:</i> ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<i>Žák:</i> - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - umí vyjmenovat dny v týdnu - zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat - umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období - časově zařadí Vánoce a Velikonoce - některé lidové zvyky a tradice	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Kultura	VEG, Evropa a svět nás zajímá MKV, Multikulturalita MKV, Etnický původ MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) - umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod.	Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina	OSV, Mezilidské vztahy MUV, Lidské vztahy OSV, Kreativita VOD, Občan, občanská společnost a stát VOD, Formy participace občanů v politickém životě MUV, Etnický původ
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodníky podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- popíše změny v přírodě podle ročního období - zná některé ovocné stromy a jejich názvy - ví, co můžeme sbírat v lese - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Rostliny, houby, živočichové	ENV, Ekosystémy ENV, Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Prvouka
 Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák: ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Žák: - zná adresu svého bydliště - zná symboly našeho státu - orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - je schopen komunikovat s prodávacem, poštovním úředníkem - umí zacházet s přidělenými penězi	Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví	OSV, Rozvoj schopností poznávání VDO, Občan, občanská společnost a stát VEG, Objevujeme Evropu a svět VDO, Formy participace občanů v politickém životě OSV, Komunikace
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - umí slušně požádat o pomoc a poděkovat - zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)	Rodina Škola Chování lidí Soužití lidí	VDO, Občanská společnost a škola OSV, Mezilidské vztahy; Seberegulace a sebeorg. OSV, Poznávání lidí MUV, Lidské vztahy MUV, Princip sociálního smíru a solidarity
	- zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) - zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) - váží si práce a jejích výsledků	Rodina Kultura Vlastnictví	OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Etnický původ MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS			
Žák: ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Žák: - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty – denní režim dětí, práce a odpočinek	Orientace v čase a časový řád	OSV, Seberegulace a sebeorganizace OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV, Psychohygiena
	- seznámí se s významnými rodáky svého města a významnými postavami českých dějin - pozná významné památky a památky v okolí bydliště	Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	MUV, Kulturní diference
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - zná vybrané běžně pěstované pokoj. rostliny - chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky	Voda a vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ENV, Základní podmínky života ENV, Ekosystémy ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV, Vztah člověka k prostředí

Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>Žák:</i> ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<i>Žák:</i> - umí pojmenovat části lidského těla - vyjmenuje smyslová ústrojí a jejich funkce - umí rozlišit nemoc a úraz	Lidské tělo	OSV, Sebepoznávání a sebepojetí
	- zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - umí správně přecházet vozovku - zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) - rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. - zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	Osobní bezpečí Chování lidí	MUV, Kulturní difference OSV, Řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV, Kooperace a kompetice MEV, Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti OSV, Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Prvouka**
 Ročník: **3.**

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák: ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Žák: - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - zná základní údaje z historie a současnosti obce - orientuje se v plánu obce - ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. - zná rozdíly mezi městem a vesnicí - určí hlavní a vedlejší světové strany - v přírodě se umí orientovat podle světových stran	Domov Škola Obec, místní krajina Obec, místní a okolní krajina Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	VDO, Občanská společnost a škola OSV, Poznávání lidí OSV, Mezilidské vztahy VDO, Občan, občanská společnost a stát VDO, Formy participace občanů v politickém životě OSV, Rozvoj schopností poznávání VEG, Objevujeme Evropu a svět
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- umí pojmenovat členy rodiny - zná základní funkce členů rodiny	Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost	MUV, Lidské vztahy

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS			
<i>Žák:</i> <i>ČJS-3-3-01</i> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <i>ČJS-3-3-02</i> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije <i>ČJS-3-3-03</i> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává min. a souč.	<i>Žák:</i> - zná základní údaje z historie a současnosti obce - zná některé lidové a místní zvyky a tradice	Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	VDO, Občan, občanská společnost a stát VDO, Formy participace občanů v politickém životě OSV, Rozvoj schopností poznávání VEG, Objevujeme Evropu a svět
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<i>ČJS-3-4-01</i> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <i>ČJS-3-4-03</i> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vážení a měření	ENV, Základní podmínky života OSV, Rozvoj schopností poznávání ENV, Ekosystémy OSV, Kooperace a kompetice ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV, Kreativita OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika
	- rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny	Živá a neživá příroda Životní podmínky	
	- umí pojmenovat části rostlin - umí popsat projevy života rostlin - zná vybrané druhy plodů a semen - zná význam semen - zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny, dřeviny a houby - zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny	Rostliny, houby Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: <i>ČJS-3-4-02</i> roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Žák: - zná základní rozdělení živočichů – savci, plazi, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz - umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla - ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louka, les, voda apod.) - umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství	Živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	OSV, Rozvoj schopností poznávání ENV, Ekosystémy OSV, Kooperace a kompetice ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV, Kreativita OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>ČJS-3-5-01</i> uplatňuje zákl. preventivní návyky s využitím element. znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <i>ČJS-3-5-02</i> rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezp. chování účastníka sil. provozu <i>ČJS-3-5-03</i> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek <i>ČJS-3-5-04</i> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- zná vnější stavbu lidského těla - zná vnitřní stavbu lidského těla (opora těla) - vyjmenuje smyslová ústrojí a jejich orgány - ví, že se člověk vyvíjí - zná některé rozdíly mezi lidmi	Člověk Lidské tělo	OSV, Sebepoznání a sebepojetí MUV, Kulturní diference MUV, Lidské vztahy
	- zná teploměr a jeho funkci - dokáže pečovat o své zdraví (výživa, hygiena, bezpečnost) - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista) - má povědomí o významu životního prostředí	Péče o zdraví, zdravá výživa Osobní bezpečí	

5.6 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce přírodovědy je věnována 1 hodina týdně ve 4. ročníku a 2 hodiny týdně v 5. ročníku
- výuka je realizována formou vyučovací hodiny ve třídě a v terénu, pokud jde o pozorování (přírodovědné vycházky)
- výuka probíhá většinou malotřídním způsobem a přizpůsobuje se individuálním potřebám žáků

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto hlavní učební texty: ucelená řada učebnic a pracovních sešitů -
Mladá, J., Podroužek, L.: *Přírodověda pro 4. ročník ZŠ*. SPN
Mladá, J., Podroužek, L., Randa, M., Šolc, M.: *Přírodověda pro 5. ročník ZŠ*. SPN
doplňující materiály – učebnice a pracovní sešity jiných nakladatelství, např. Alter, Fortuna, Prodos, Nová škola Brno

Průběh a cíle vyučování:

- žáci mají zavedený sešit, do kterého se provádí zápisy z tabule, zápisy jsou stručné a jasné, doplňovány obrázky a ofocenými materiály z doplňujících učebních textů a knih
- žáci pracují s učebnicí za účelem vyhledávání informací, zdokonalení se v orientaci v učebnici a textech a zdokonalení se ve čtení a porozumění textů
- u žáků se specifickými vývojovými poruchami je respektována snížená kvalita písemných zápisů, obtíže při čtení učebních textů a následné obtíže při porozumění a reprodukci učiva
- výuka navazuje na učivo prvouky 1. – 3. ročníku a postupně vytváří ucelený pohled na přírodu
- ve výuce se zaměřujeme na rozumové poznávání přírodních zákonitostí a zařazování jich do systému
- sdělujeme pouze základní informace, podrobnosti zmiňujeme pouze okrajově, dle individuálních schopností žáků
- výuka je přípravou pro specializovanější výuku na 2.stupni (přírodopis, fyzika, chemie, rodinná výchova)

- ve výuce upřednostňujeme ústní výklad, zejména objasňování a popisování s demonstračními pomůckami reálných objektů (modely, obrazy), které vedou k ochotě dále se rozvíjet
- při popisování a objasňování používáme obecně platné termíny, znaky, symboly a uvádíme je do souvislostí s ostatními vzdělávacími oblastmi
- metody cvičení a opakování (slovní, písemné, pracovní, soutěžní) využíváme k sebehodnocení, zjišťování nedostatků a k navrhování kroků k nápravě
- prostřednictvím pozorování konkrétních situací v přírodě nebo modelových situací (třídění odpadu) předkládáme žákům základní principy ekologie a environmentální problémy

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- na základě individuálních potřeb a zvláštností žáků volíme způsoby jejich ústního nebo písemného prověřování získaných přírodovědných vědomostí a dovedností a citlivou formou upozorňujeme na nesprávné používání pojmů
- v průběhu vyučovacích hodin provádíme soustavné diagnostické pozorování, sledujeme výkon, připravenost na výuku, aktivitu, vedení sešitu a hodnotíme slovně, popřípadě klasifikujeme
- klasifikaci hodnotíme dílčí písemné úkoly v pracovních sešitech, krátké písemné úkoly, testy, ústní zkoušení na základě samostatného vypravování, rozhovoru, odpovědí na otázky
- po probraném tématu píší žáci testy, které shrnují učivo za delší časové období a prověřují pouze nejzákladnější vědomosti (odpovědi heslovité, volba z více možností)

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Prvouka

Kompetence k učení

- ve vyučovacích hodinách využíváme i jiné zdroje získávání informací a jiné komunikační prostředky (encyklopedie, přírodovědné filmy, videoprogramy, časopisy, internet)
- prostřednictvím metod experimentálních a práce s textem vedeme žáky k pozorování člověka a přírody, aby si potvrdili již dané zákonitosti nebo si vyvodili názory vlastní

Kompetence k řešení problému

- prostřednictvím všech metod a prostředků (pozorování, experimentování, předvádění) umožňujeme žákům rozpoznat problém
- prostřednictvím samostatné i skupinové práce umožňujeme žákům najít vhodné řešení problému, který souvisí s člověkem a přírodou
- prostřednictvím již získaných vědomostí a pomocí vhodných učebních pomůcek (přehledy, demonstrační obrazy) umožňujeme žákům řešit problém z hlediska správnosti
- prostřednictvím experimentu, pozorování aktuálních jevů a objektů v přírodě umožňujeme žákům ověřit si prakticky správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

- výukou obohacujeme slovník a kultivujeme vyjadřování
- zaměřujeme se na komunikační dovednosti (srozumitelně vyjádřit své myšlenky, používat pojmy – ústně i písemně, umět se domluvit s druhými lidmi)

Kompetence sociální a personální

- ve výuce se zaměřujeme na základní pravidla chování v mezilidských vztazích
- uplatňujeme práci individuální, skupinovou, společnou i samostatnou a vedeme žáky k respektu, pomoci, ohleduplnosti, úctě a k upevňování mezilidských vztahů
- vytvářením heterogenních pracovních skupin a neustálým obměňováním členů vedeme žáky k uvědomění si sebe samého, které vede k rozvoji pozitivní sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- vedeme žáky k osvojování si zdravého životního stylu a ochraně vlastního zdraví

Kompetence pracovní

- prostřednictvím pracovních metod nabízíme dostatek situací, aby si osvojili pracovní činnosti umožňující plnohodnotný život
- nabízíme a popisujeme řadu profesních oborů, které souvisí s přírodou, abychom zvýšili zájem o jejich vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Přírodověda
 Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák: ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Žák: - zná podmínky života na Zemi - umí je charakterizovat a zná jejich význam	Životní podmínky	ENV, Základní podmínky života
	- zná výskyt, vlastnosti a formy vody - dokáže popsat koloběh vody v přírodě - zná základní složení vzduchu - dokáže vysvětlit proudění vzduchu	Voda a vzduch	
	- zná důležité nerosty a horniny - umí vysvětlit proces zvětvávání hornin - zná využití některých nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými - přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy - zná význam půdy, její využití a princip ochrany	Nerosty a horniny, půda	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - umí popsat stavbu jejich těla - zná jejich způsob života - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev - ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra - ví, jak se máme chovat v lese	Rostliny, houby, živočichové Okolní krajina <i>Digitální kompetence:</i> vyhledá obrázky známých zvířat, hub, živočichů	ENV, Ekosystémy

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití - zná běžné druhy zeleniny a ovoce		
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka - zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - zná a umí vysvětlit význam čističek odpadních vod - vysvětlí pojem recyklace - zná pravidla chování v CHKO a přírodě - seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad	Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Základní globální problémy	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV, Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Přírodověda
 Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák: ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Žák: - dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování - s pomocí umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do systému - umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad	Rovnováha v přírodě	ENV, Ekosystémy ENV, Základní podmínky života ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV, Vztah člověka k prostředí
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- umí vysvětlit pojem počasí a podnebí - zná základní rostlinné a živočišné oblasti Země - má základní informace o postavení Země ve vesmíru - zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost - uvědomuje si podmínky života na Zemi - ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly	Životní podmínky Vesmír a Země	ENV, Základní podmínky života OSV, Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>Žák:</i> <i>ČJS-5-5-01</i> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	<i>Žák:</i> - zná původ člověka jako druhu - zná stavbu lidského těla - ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části - ví, co je svalstvo a zná jeho význam - zná části lidského těla, smyslová ústrojí, důležité orgány a jejich funkci - umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány - zná způsob rozmnožování	Lidské tělo	OSV, Sebepoznání a sebepojetí OSV, Poznávání lidí MUV, Kulturní difference
<i>ČJS-5-5-02</i> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození <i>ČJS-5-5-08</i> uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- zná pojem sexualita a některé problémy s ní související (HIV/AIDS) - umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	OSV, Mezilidské vztahy OSV, Komunikace MUV, Lidské vztahy OSV, Psychohygiena OSV, Seberegulace a sebeorganizace
<i>ČJS-5-5-06</i> uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování, správné výživy, hygieny	Péče o zdraví, zdravá výživa	OSV, Kooperace a kompetice
<i>ČJS-5-5-05</i> předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- uvědomuje si škodlivost kouření, užívání alkoholu a drog, gamblerství - ví, jaké má postavení v rodině a společnosti	Návykové látky a zdraví	MEV, Vnímání autora mediálních sdělení MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<i>Žák:</i> - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí (škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz) a řídí se jimi - zná a dovede jednat podle zásad první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání a srdce apod.) - zná tel. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie)	Osobní bezpečí <i>Digitální kompetence: vyhledá informace o nemocnicích, hasičích a policii v okolí bydliště</i>	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana - umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra - zná pravidla telefonování na tyto instituce	Právo a spravedlnost <i>Digitální kompetence: vyhledá příslušné kontakty, zjistí, co jednotlivé organizace poskytují</i>	OSV, Mezilidské vztahy MUV, Princip sociálního smíru a solidarity MEV, Tvorba mediálního sdělení
	- zná význam pojmů rasismus, terorismus a anonymní oznámení	Základní globální problémy	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUV, Multikulturalita
	- je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) - ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo	Situace hromadného ohrožení	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních Sdělení
	- zná jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, nakloněná rovina, kolo apod. - má základní poznatky o využití el. energie - zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče	Člověk a technika	MEV, Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji (televize, video, počítač) - zná zdroje el. energie - chápe nutnost šetření energií - zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem	Osobní bezpečí	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- uvede příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí, uplatňuje je v praktickém životě	Příroda a její ochrana	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)	
<i>Žák:</i>	
ROZMANITOST PŘÍRODY	ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Přírodověda

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
Žák:	
-	změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií, zaznamená výsledky pokusu s využitím digit. technologií (3. – 5. roč.)
-	odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě (4. roč.)
-	na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě (4. roč.)
-	uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobém využívání digitálních technologií (4. roč.)
-	uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí (4. roč.)
-	pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě, uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou (5. roč.)
-	uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu, uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní (5. roč.)
-	využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu (5. roč.)
-	uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit (5. roč.)

5.7 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce vlastivědy jsou věnovány 2 hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku
- výuka je realizována formou vyučovací hodiny ve třídě a v terénu, pokud jde o pozorování (vlastivědná vycházka)
- výuka probíhá většinou malotřídním způsobem a přizpůsobuje se individuálním potřebám žáků

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto hlavní učební texty: ucelená řada učebnic a pracovních sešitů -
Bloudková, M. a kol.: Vlastivěda pro 4. ročník ZŠ. SPN
Bloudková, M., Chalupa, P.: Vlastivěda pro 5. ročník ZŠ. SPN
doplňující materiály – příruční mapy, učebnice a pracovní sešity jiných nakladatelství, např. Alter, Fortuna, Prodos, Nová škola Brno

Průběh a cíle vyučování:

- žáci mají zavedený sešit, do kterého se provádí zápisy z tabule, zápisy jsou stručné a jasné, doplňovány obrázky a ofocenými materiály z doplňujících učebních textů a knih
- žáci pracují s učebnicí za účelem vyhledávání informací, zdokonalení se v orientaci v učebnici a textech a zdokonalení se ve čtení a porozumění textů
- žáci pracují s příručními a nástěnnými mapami, aby se naučili orientovat se na mapě a čtení z map
- u žáků se specifickými vývojovými poruchami je respektována snížená kvalita písemných zápisů, obtíže při čtení učebních textů a následné obtíže při porozumění a reprodukci učiva
- výuka navazuje na učivo prvouky 1. – 3. ročníku a postupně směřuje k poznávání člověka a jeho postavení v systému lidské společnosti v minulosti i dnes a rozšiřuje začlenění jeho nejbližšího okolí (obec, město) do příslušného kraje, státu, světadílu
- ve výuce se zaměřujeme pouze na základní učivo, rozšiřujícímu učivu se věnujeme pouze dle individuálních schopností a zájmu žáků

- výuka je přípravou na specializovanější výuku na 2. stupni (zeměpis, dějepis, občanská výchova)
- ve výuce dějepisné části upřednostňujeme ústní výklad a vyprávění s použitím vhodných učebních pomůcek (fotografie, časopisy, knihy s historickými daty)
- ve výuce zeměpisné části volíme vysvětlování a objasňování s použitím map (příruční, nástěnné) a využíváme videoprogramy a fotografie
- při výkladu, popisování, objasňování a při práci s mapou používáme obecně platné termíny, znaky a symboly a uvádíme je do souvislostí s ostatními vzdělávacími oblastmi
- prostřednictvím procvičování, opakování a upevňování vlastivědných znalostí a dovedností vedeme žáky k sebehodnocení, zjišťování nedostatků a navrhování kroků k nápravě
- využíváme encyklopedie, časopisy, noviny za účelem zjištění problému a následného vyřešení (orientace v historickém a současném světě)
- používáme buzoly, kompas, dalekohledy a umožňujeme žákům prakticky si ověřit správnost řešení některých problémů
- vycházky využíváme k poznávání místní krajiny, a tím umožňujeme žákům vytvořit si ucelenou představu a porozumět přírodě, kultuře, historii, životu lidí a jejich činnostem na různě velkých územích ČR, Evropy, planety Země

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- na základě individuálních potřeb a zvláštností žáků volíme způsoby jejich ústního nebo písemného prověřování získaných vlastivědných vědomostí a dovedností a citlivou formou upozorňujeme na nesprávné používání pojmů
- v průběhu vyučovacích hodin provádíme soustavné diagnostické pozorování, sledujeme výkon, připravenost na výuku, aktivitu a vedení sešitu a hodnotíme slovně, popřípadě klasifikujeme
- klasifikaci hodnotíme dílčí písemné úkoly v pracovních sešitech, krátké písemné úkoly, testy, ústní zkoušení na základě samostatného vypravování, rozhovoru, odpovědí na otázky a práce s mapou
- po probraném tématu píší žáci testy, které shrnují učivo za delší časové období a prověřují pouze nejzákladnější učivo (odpovědi heslovité, volba z více možností)

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Vlastivěda

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k zájmu o další studium
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problému

- při práci s textem a mapou (zakreslování do slepých map) vedeme žáky k uvědomění si důležitosti pracovních postupů, které žáci provádějí samostatně nebo společně s ostatními žáky

Kompetence komunikativní

- zaměřujeme se na komunikační dovednosti (srozumitelně vyjádřit své myšlenky, používat pojmy – ústně i písemně, umět se domluvit s druhými lidmi)

Kompetence sociální a personální

- uplatňujeme práci individuální, skupinovou, společnou i samostatnou a vedeme žáky k respektu, pomoci, ohleduplnosti, úctě a k upevňování mezilidských vztahů
- vytvářením heterogenních pracovních skupin a neustálým obměňováním členů vedeme žáky k uvědomění si sebe samého, které vede k rozvoji pozitivní sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- žákům předkládáme dostatek příležitostí (vycházka, návštěva památek), aby pochopili práva a povinnosti člověka, zákony a společenské normy

Kompetence pracovní

- vyprávěním vyzvedáváme práci a úspěchy lidí, které žáci znají (rodáci), tradice, kulturní a historické dědictví našich předků za účelem vytvoření pozitivního postoje k člověku
- samostatnou práci nabízíme žákům dostatek možností, aby si osvojili pracovní návyky a vážili si lidské práce
- při pracovních činnostech neustále upozorňujeme na práci lidí, porovnáváme profesní obory v minulosti a současnosti, abychom zvýšili zájem o jejich vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Vlastivěda
 Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<i>Žák:</i> <i>ČJS-5-1-01</i> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu <i>ČJS-5-1-02</i> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě <i>ČJS-5-1-03</i> rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	<i>Žák:</i> - zná pojem nadmořská výška - umí vysvětlit význam globu a mapy - zná význam měřítka mapy - umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky - zná základní geografické značky - umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky	Mapy obecně zeměpisné a tematické	OSV, Rozvoj schopností poznávání MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	- zná rozdíl mezi podnebím a počasím	Životní podmínky	ENV, Základní podmínky života
	- ví, co je sídlo a jeho okolí - umí charakterizovat vesnici a město - umí najít Opavu a své bydliště na mapě - zná název kraje a krajského města - umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera, rybníky, pohoří a nížiny v blízkosti svého bydliště	Obec (město), místní krajina Kultura <i>Digitální kompetence: vyhledá a zpracuje informace o své obci</i>	VDO, Občanská společnost a škola VDO, Formy participace občanů v politickém systému
<i>ČJS-5-1-04</i> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- umí vyhledat ČR na mapě Evropy - umí vyhledat Prahu na mapě ČR - umí charakterizovat podnebí ČR - umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR - umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko - charakterizuje obyvatelstvo ČR	Okolní krajina (místní oblast, region) Regiony ČR	VEG, Evropa a svět nás zajímá ENV, Základní podmínky života

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<i>Žák:</i> - zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR - zná oficiální název ČR a správně ho píše - seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a principy demokracie v ČR - zná územní rozdělení ČR	Naše vlast	VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- ví, že Praha je hlavní město ČR - zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy - zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce - umí ukázat a najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko - umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství) - umí vyhledat na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech	Kultura <i>Digitální kompetence: pracuje s online mapou</i>	MUV, Princip sociálního smíru a solidarity VDO, Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUV, Multikulturalita MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků	- zná významná místa a kulturní památky Opavy a Slezska (event. svého regionu) - zná a umí vyprávět některé regionální pověsti - zná některé postavy ze Starých pověstí českých	Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Kultura Báje, mýty, pověsti	MEV, Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality MEV, Tvorba mediálního sdělení

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<i>Žák:</i> - umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku	Současnost a minulost v našem životě	OSV, Rozvoj schopností poznávání
	- zná pojmy a umí časově zařadit – Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období (Karel IV., J. Hus, Marie Terezie, Josef II.)	Orientace v čase a časový řád	
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- dodržuje pravidla pro soužití v kolektivu (zákony, rodina, základní pravidla spolupráce)	Soužití lidí	OSV, Poznávání lidí OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika OSV, Komunikace
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- seznamuje se základními lidskými právy, dbá na jejich dodržování	Chování lidí Právo a spravedlnost	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Vlastivěda**
 Ročník: **5.**

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS			
<i>Žák:</i> <i>ČJS-5-3-02</i> využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek <i>ČJS-5-3-05</i> objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<i>Žák:</i> - zná pojem Národní obrození - zná některé představitele (F. Palacký) - umí charakterizovat období 19. století, některé představitele a události (vznik Rakouska-Uherska) - zná rok vypuknutí a konce 1. světové války - zná letopočet vzniku první republiky - zná jméno prvního prezidenta ČSR - zná pojem hospodářská krize - zná rok vypuknutí a konce 2. světové války - umí vysvětlit pojem protektorát Čechy a Morava - umí charakterizovat období nesvobody - ví, kdy došlo k obnovení demokracie v ČR - zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního prezidenta samostatné ČR	Současnost a minulost v našem životě Orientace v čase a časový řád	OSV, Rozvoj schopností poznávání OSV, Poznávání lidí MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV, Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality MEV, Tvorba mediálních sdělení
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<i>ČJS-5-1-06</i> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- zná pojmy vláda, parlament, senát, zákon - zná pojmy domov, vlast, národ, úřední jazyk - umí charakterizovat státní zřízení a politický systém ČR, principy demokracie - zná zkratky mezinárodních organizací (OSN, NATO, EU), jichž je ČR členem	Naše vlast Soužití lidí Vlastnictví Chování lidí	VDO, Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způs. rozhodování; Formy participace občanů v politickém životě OSV, Mezilidské vztahy; Komunikace MUV, Kulturní difference; Lidské vztahy

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČJS-5-1-03</i> rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli <i>ČJS-5-1-04</i> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického <i>ČJS-5-1-05</i> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<i>Žák:</i> - umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje - umí popsat jejich polohu v ČR - umí najít významná města v jednotlivých oblastech - zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech - zná významné zemědělské plodiny - s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí	Regiony ČR Kultura	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování; Formy participace občanů v politickém životě ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- umí ukázat Evropu na mapě - zná nejvyšší pohoří a horu Evropy - zná největší řeku Evropy - umí charakterizovat podnebí Evropy - umí na mapě ukázat státy EU - umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město - dokáže stručně charakterizovat státy EU, které sousedí s naší vlastí	Evropa a svět Kultura	VEG, Evropa s svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané ENV, Základní podmínky života MUV, Etnický původ; Princip sociálního smíru a solidarity; Multikulturalita MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti
	- umí vyjmenovat a ukázat na mapě světadíly a oceány - orientuje se na mapě	Mapy obecně zeměpisné a tematické	

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS			
<i>Žák:</i> ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	<i>Žák:</i> - seznamuje se s typy vlastnictví - ví, co je to měna	Vlastnictví <i>Digitální kompetence: vyhledává nabídku internetových obchodů, porovnává ceny, řídí se zásadami bezpečnosti</i>	OSV, Poznávání lidí OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika OSV, Komunikace
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami	Soužití lidí	
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- obhájí své názory a postoje, argumentuje - hledá společné řešení s ostatními	Chování lidí	
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- seznamuje se s přírodním prostředím obce - navrhuje možná řešení pro zlepšení životního prostředí měst	Základní globální problémy Ochrana životního prostředí	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)	
<i>Žák:</i>	
LIDÉ A ČAS	ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
LIDÉ KOLEM NÁS	ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
MÍSTO, KDE ŽIJEME	ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.8 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce dějepisu jsou týdně věnovány 2 vyučovací hodiny v 6. a 7. ročníku, v 8. a 9. ročníku 1 vyučovací hodina
- výuka probíhá v učebně, dle aktuálního stavu třídy rovněž malotřídním způsobem

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto učební texty – ucelená řada učebnic:
 - Rulf, J., Válková, V.: *Pravěk a starověk pro 6. roč. ZŠ*, SPN
 - Čechura, J. a kol.: *Středověk a raný novověk pro 7. roč. ZŠ*, SPN
 - Hlavačka, M.: *Novověk pro 8. roč. ZŠ*, SPN
 - Kuklík, J., Kocian, J.: *Nejnovější dějiny pro 9. roč. ZŠ*, SPN
 - další učební texty, časopisy, historické beletrie, ...

Průběh a cíle vyučování:

- učební náplň dějepisu navazuje na učivo vlastivědy, také je v průběhu školního roku přizpůsobeno individuálním potřebám žáků
- jelikož práce pedagoga v hodině je často postavena na komunikaci se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, zaměří se vyučující na podstatné části tématu a nezatěžuje žáky podrobnostmi
- s učivem jsou žáci seznamováni způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem
- hodinami prolíná soustavné opakování, procvičování učiva zábavnou formou (křížovky, kvízy apod.)
- vítán je tvořivý přístup žáků k vyučovacím předmětu
- výuka bývá aktualizována novými poznatky a historickými doklady
- zápisy nového učiva na tabuli bývají věcné, jelikož část žáků ve třídě mívá diagnostikovanou dyslexii či dysortografii

- u hospitalizovaných žáků je zohledňována adaptace v novém prostředí, učivo je dle možností žákům přizpůsobeno, důraz je vždy kladen na individuální přístup učitele ke každému z žáků
- k nejefektivnějším formám práce patří výklad, dialogické metody, řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných předmětech
- důraz je kladen především na poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem (dějiny kultury, způsob života, náboženství, umění, věda a technika)
- pomáháme žákům hodnotit přínos jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti
- snažíme se poučit žáky z práce předků, naučit je chápat souvislosti od počátků lidstva, řídit se myšlenkou dějinného vývoje, poučit se z chyb předchozích generací (např. nacistická genocida Židů, náboženská nesnášenlivost apod.)

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- v průběhu vyučovacích hodin slovně hodnotíme práci žáků, za dílčí úspěch chválíme, citlivě upozorňujeme na nedostatky, motivací se snažíme zvýšit žákův výkon
- dále v hodnocení práce žáků přihlížíme k jejich aktivitě v hodinách, k zájmu o vyučovací předmět i k úpravě sešitů
- doplňující hodnocení se týká také vyřešení křížovek, zpracování referátů, sledování aktualit v médiích

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Dějepis

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke zodpovědnosti za své vzdělání, je podporována pravidelná domácí příprava
- ve vyučovacím procesu je využita pozitivní motivace
- motivací žáků přispíváme k jejich odpovědnému přístupu k životu, k chuti dále se vzdělávat, poznávat historii a vidět její propojení se současným životem, vývojem vědy, techniky a umění
- žáci rozvíjejí své myšlení a nacházejí nová řešení
- žáci jsou vedeni k samostatnosti, plněním úkolů získávají pracovní návyky, využívají znalostí a dovedností načerpaných v jiných vzdělávacích oborech

Kompetence k řešení problému

- na základě vlastních zkušeností, vědomostí a poznatků vedeme žáky k tomu, aby dovedli poukázat na patologické jevy ve společnosti (kriminalitu, lhostejnost, xenofobii,...)
- žáci jako účastníci problémových situací ve škole i mimo ni vnímají problémy, jsou vedeni k jejich řešení, mají rozpoznat jejich příčiny, před problémem se neuzavírají

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k odpovídajícímu slovnímu i písemnému projevu, schopnosti srozumitelně vyjádřit myšlenku
- na základě získaných vědomostí a dovedností se žáci zapojují do diskuse, obhajují své stanovisko, učí se vyslechnout a respektovat i protichůdný postoj

Kompetence sociální a personální

- ve třídě je vytvořena příjemná atmosféra
- žáci jsou vedeni k týmové práci a zodpovědnosti za svůj dílčí úkol
- při řešení problému spolupracují se spolužáky, radí se s vyučujícím
- jsou vedeni k ohleduplnosti k slabším jedincům, ochotni jim poradit a pomoci
- žáci sami přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- žáky směřujeme k respektování našich kulturních tradic a historickému dědictví, k vlastenectví

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
<i>Žák:</i> D-9-1-01 uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků D-9-1-02 uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenujte instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	<i>Žák:</i> - pracuje s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uveďte konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny	MUV, Kulturní difference VEG, Objevujeme Evropu a svět
5.8.1.1.1 POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost D-9-2-03 uveďte příklady archeologických kultur na našem území	- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	PRAVĚK Starší doba kamenná - Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	OSV, Komunikace ENV, Vztah člověka k prostředí
	- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná - Způsob života a obživy - Počátky řemesel	OSV, Kreativita MUV, Etnický původ
	- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Doba kovů - Rozvoj řemesel a obchodu - Zánik rodové společnosti	MUV, Lidské vztahy
	- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa	Naše země v období pravěku	VDO, Občan, občanská společnost a stát

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
<i>Žák:</i> <i>D-9-3-01</i> rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací <i>D-9-3-02</i> uveče nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví <i>D-9-3-03</i> demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem <i>D-9-3-04</i> porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	<i>Žák:</i> - pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	STAROVĚK Oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací	MUV, Kulturní diference VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - porozumí prolínání kulturních vlivů	Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie - helénismus	VDO, Formy participace občanů v politickém životě MUV, Multikulturalita
	- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské	MUV, Multikulturalita MUV, Princip sociálního smíru a solidarity VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VEG, Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vyučovací předmět: Dějepis
 Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
Žák:	Žák:	STŘEDOVĚK	
	osvojí si periodizaci středověku		
<i>D-9-4-01</i> popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států <i>D-9-4-02</i> porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti <i>D-9-4-03</i> objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech <i>D-9-4-04</i> vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám <i>D-9-4-05</i> ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, s formováním národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií - chápe duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	<u>Raný středověk</u> - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku	MUV, Kulturní difference OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Etnický původ ENV, Vztah člověka a prostředí
	- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	<u>Vrcholný středověk</u> - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách <u>Pozdní středověk</u> – doba poděbradská, jagellonská,	VDO, Občan, občanská společnost a stát VDO, Formy participace občanů v politickém životě OSV, Poznávání lidí ENV, Vztah člověka k prostředí

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY			
Žák: <i>D-9-5-01</i> vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky <i>D-9-5-02</i> vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život <i>D-9-5-03</i> popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky <i>D-9-5-04</i> objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie <i>D-9-5-05</i> objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky <i>D-9-5-06</i> na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus <i>D-9-5-07</i> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Žák: - osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	Raný novověk	MUV, Kulturní diference OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Kulturní diference
	- poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	Objevné plavby a jejich společenské důsledky	
	- seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli	Náboženská reformace	
	- vysvětlí pojem absolutismus, uvede příklady absolutistických monarchií, charakterizuje absolutistický systém vlády - srovná absolutistickou a konstituční monarchii - uvede příklady zemí, jejichž systém vlády byl založen na zásadách parlamentarismu	Počátky absolutních monarchií	
	- učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy – rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	Český stát v předbělohorských poměrech	
	- osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie	Třicetiletá válka Občanská válka v Anglii	
	- učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. Baroko a životní styl Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vyučovací předmět: Dějepis
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
<i>Žák:</i> <i>D-9-6-01</i> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti <i>D-9-6-02</i> objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	<i>Žák:</i> - seznámí se s pojmy osvícenství, absolutismus, encyklopedisté, rokoko, klasicismus - pochopí reformy panovníků, počátek národního obrození (význam J. Dobrovského a České expedice)	Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josef II.	ENV, Vztah člověka k prostředí (<i>Památky</i>) VDO, Občan, občanská společnost a stát (<i>Obroda českého jazyka</i>)
	- chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	Evropa v 18. století (Velká Británie a její kolonie – vznik USA, Slezské války, dělení Polska)	VEG, Evropa a svět nás zajímá (<i>Formování států</i>)
	- pochopí význam buržoazní revoluce a vzniku občanské společnosti	Velká francouzská revoluce (předrevoluční poměry, Bastila, konstituční monarchie, Francie republikou, diktatura)	VDO, Občan, občanská společnost a stát
	- učí se rozumět pojmu dobová válka a chápat jejich důsledky	Napoleon Bonaparte (války proti Británii, Rakousku, Prusku, Španělsku, Rusku, bitva u Slavkova, 1815 Waterloo)	VEG, Jsme Evropané (<i>Evropa proti agresorovi</i>)
	- uvědomí si prudký rozvoj průmyslu, poznává nejdůležitější vynálezy doby a Velkou Británii jako dílnu světa	Průmyslová revoluce	OSV, Kooperace a kompetice ENV, Vztah člověka k prostředí (<i>Zásahy do přírodních poměrů</i>)
	- rozpoznává typické projevy umění empíru, romantismu a biedermeieru	Umění 19. století	MUV, Multikulturalita (Poznávání kultur)

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>D-9-6-03</i> porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů <i>D-9-6-04</i> charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích <i>D-9-6-05</i> na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	<i>Žák:</i> - pochopí principy, na kterých staví společnost kapitalistická, industriální - seznámí se s podmínkami života dělníků, funkcí odborů, učením Marxe a Engelse	Změny ve společnosti	VDO, Občan, občanská společnost a stát (<i>Občanská práva, volební právo</i>)
	- rozumí pojmům absolutismus, centralizace, germanizace	Habsburská monarchie za kancléře Metternicha	VDO, Občan, občanská společnost a stát (<i>Formy vlády</i>)
	- chápe předpoklady a cíle národního obrození, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů, uvědomí si význam snah českých obrozenců - dokáže najít souvislosti mezi průmyslovou revolucí, modernizací společnosti a změnou sociální struktury	České národní obrození Požadavek národa na svobodný rozvoj Utváření novodobého českého národa Průmyslová revoluce v Čechách	ENV, Vztah člověka k prostředí (<i>Dopad průmyslové revoluce na přírodu</i>)
	- rozumí významu roku 1848 v dějinách Evropy	Revoluční rok 1848 Poměry před revolucí, cíl pražského povstání, důsledky porážky	VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>Revoluce v Evropě</i>)
	- seznámí se se směřováním evropských mocností ve 2. polovině 19. století	Porevoluční Evropa Británie parlamentní monarchií Pařížská komuna Sjednocení Itálie a Německa	VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>Utváření moderní Evropy</i>)
	- pochopí postavení českých zemí habsburské monarchie a krystalizaci prvních politických směrů u nás	Habsburská monarchie ve 2. pol. 19. století Rak.–uher. vyrovnání Předlitavsko	VDO, Formy participace občanů... (<i>Emancipace národů</i>)
	- porozumí významu Národního divadla pro celou českou společnost	Zalitavsko Císař František Josef I. Staročeši a mladočeši Česká kultura, Generace ND	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (<i>Vlastenectví</i>)

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Žák: - uvědomí si rozdílný vývoj zemí světa, důsledky kolonialismu - pochopí nehumánnost rasismu, seznámí se s hospodářským rozmachem USA	Velká Británie, Francie, Holandsko x Německo, Itálie Vzestup USA Postavení Indiánů, válka S x J	OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika <i>(Boj za svobodu)</i> VDO, Občan, občanská společnost a stát <i>(Občanská práva)</i> MUV, Multikulturalita, Etnický původ
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- chápe principy kapitalistického systému	Společnost před 1. světovou válkou Věda a technika, vynálezi	
	- seznámí se s projevy umění přelomu 19. a 20. století	Měšťanská kultura Realismus, naturalismus, impresionismus, secese	ENV, Vztah člověka a prostředí <i>(Umělecké památky)</i>
	- poznává české země jako nejrozvinutější část habsburské monarchie	České země před 1. světovou válkou Podnikatelé, umělci, vědci, boj o všeobecné hlasovací právo	VDO, Formy participace občanů v politickém životě <i>(Volební systém)</i>
	- uvědomuje si rozdíly mezi příčinami a záminkou k válce, rozumí jejím důsledkům a dopadům na civilní obyvatelstvo	Světová válka Dohoda x Trojspolek, průběh války, její výsledky	VEG, Jsme Evropané <i>(Odsouzení války)</i>
	- pochopí tragické důsledky uchopení moci komunisty v Rusku	Ruské revoluce Únor 1917 – svržení carismu, počátek republiky, VŘSR	VEG, Evropa a svět nás zajímá VDO, Formy participace občanů v politickém životě <i>(Ideologie, propaganda)</i>
	- chápe okolnosti vzniku ČSR jako nástupnického státu	Vznik Československa Zahraniční odboj, legie, TGM, Beneš, Štefánik, 28. říjen 1918	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>(Emancipace českého národa)</i>

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník: **9.**

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>D-9-7-04</i> na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv <i>D-9-7-05</i> zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	<i>Žák:</i> - učí se chápat 1. pol. 20. st. jako období dvou nejničivějších světových válek	MODERNÍ DOBA	MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (<i>Propaganda</i>)
	- vnímá okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky	Svět po roce 1918, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy	
	- uvědomí si změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech 20. století	
	- poukáže na souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby	Počátky fašistického hnutí SSSR v meziválečném období Světová hospodářská krize a její důsledky	VDO, Formy participace občanů... (<i>Volební systémy</i>) VEG, Jsme Evropané (<i>Hrůzy válek</i>) MUV, Etnický původ (<i>Rasismus</i>) OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika VDO, Občan, občanská společnost a stát (<i>Holocaust</i>) VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>OSN</i>) VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (<i>Totalita, demokracie</i>)
	- chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese	První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek	
	- učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkaz	Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války	
	- seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu	Cesta k Mnichovu Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava	
	- učí se úctě k odkazu účastníků odboje - chápe poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - sleduje možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	Druhá světová válka Domácí a zahraniční odboj Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa Poválečné Československo v letech 1945–1948 Únorový převrat 1948	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
<i>Žák:</i> <i>D-9-8-01</i> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků <i>D-9-8-02</i> vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce <i>D-9-8-03</i> posoudí postavení rozvojových zemí <i>D-9-8-04</i> prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<i>Žák:</i> - seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech	DĚJINY OD POLOVINY 20. STOLETÍ DO SOUČASNOSTI	
	- uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR Projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (<i>Mezinárodní organizace</i>)
	- učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) Charakteristika západních zemí na vybraných příkladech Krise sovětského impéria a „perestrojka“	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (<i>Charta 77</i>)
	- seznámí se s vnitřní situací v naší republice v r. 1989 a s vývojem v 90. letech, vznik ČR	Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“	OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika
	- popíše ustavení demokratického režimu v ČR - chápe problémy současného světa: hrozba terorismu, vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasní si začlenění ČR do integračního procesu, vstup do EU	Rozpad Československa, vznik ČR Česká republika na přelomu tisíciletí Technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
			VEG, Jsme Evropané (<i>Evropská integrace a globalizace</i>) MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (<i>Sdělovací prostředky a politika</i>)

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
Žák:	
ČLOVĚK V DĚJINÁCH	D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	D-9-2-01p má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVR. KULTURY	D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-03p má základní poznatky z období počátků českého státu D-9-4-04p zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	D-9-6-03p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století D-9-6-03p zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
MODERNÍ DOBA	D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války D-9-7-01p, D-9-7-05p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT	D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Dějepis

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
Žák:	
-	volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo (6. – 9. roč.)
-	vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) (6. – 9. roč.)
-	využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí (6. – 9. roč.)
-	zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru (6. – 9. roč.)

5.9 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce se věnuje jedna hodina každý druhý týden (v 6. - 9. ročníku ZŠ)
- výuka probíhá ve třídě (často také malotřídním způsobem), dle potřeby či aktualizace formou besed, návštěv zajímavých akcí mimo budovu školy, popřípadě také v přírodě
- navazuje na učivo prvouky, vlastivědy, přírodovědy, využívá mezipředmětové vztahy

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto učební texty – ucelená řada učebnic:

Valenta, M.: *Občanská výchova pro 6. – 9. ročník*. SPL – PRÁCE

(další texty, články z novin a časopisů apod.)

Průběh a cíle vyučování:

- rozsah a hloubka výkladu i rychlost postupu závisí především na aktuální úrovni poznávacích schopností žáků
- učivo je probíráno s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i ke vzdělávacím potřebám a zájmům žáků
- v hodinách žáci pracují nejen s učebnicí, ale také vycházejí z dostupné literatury k tématu, vyjadřují se k současnému dění prostřednictvím poznatků získaných z médií
- obsah vyučovacího předmětu je členěn do tematických celků, v jejichž rámci je učivo dále děleno do orientačních bloků základního učiva, které však nemá žáky přetěžovat, ale vycházet z jejich vlastního zájmu o určitou oblast
- aktuální společenská témata jsou vhodně propojována, důraz je kladen především na různé metody a formy výuky (výklad, diskuze, medializace problému)
- učíme žáky ocenit iniciativu jiných lidí

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- v průběhu školního roku jsou žáci zkoušeni ústně po probrání určitého tematického celku
- jsou pro ně připraveny čtyři písemné práce kratšího rozsahu, které vyučující zakládá
- pro samostatnou písemnou práci ponecháváme žákům dostatečný časový prostor
- žáky hodnotíme za aktivitu v hodinách, za tvořivý přístup k vyučovacímu předmětu (aktuality z médií, zajímavosti apod.), za řešení křížovek a kvízů, také přihlížíme k úpravě sešitů
- vyučovacími hodinami prolíná slovní hodnocení žáků, pochvala a motivace, která má žáky směřovat k lepším výsledkům jejich školní práce

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Občanská výchova

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k celoživotnímu učení v oblasti práce, směřování ke své budoucí profesi a zájmu se dále vzdělávat
- žáci jsou vedeni k odpovědnosti za důsledky vlastního rozhodování, k úctě k práci duševní i manuální, k zodpovědnosti za kvalitu svěřené práce

Kompetence k řešení problému

- seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace
- usilujeme o správné pochopení vztahu učitel – žák

Kompetence komunikativní

- snažíme se vytvářet ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského soužití, využívat získaných komunikativních dovedností k utváření vztahů mezi přáteli, v partnerském soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům orientovat se v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného a občanského života a v základních životních hodnotách, které jim budou oporou při řešení životních situací a při utváření vztahů k druhým lidem i ke společnosti, v níž budou prožívat dospělost
- během skupinové práce pomáhají výkonnější žáci slabším jedincům, jsou jim nápomocni radou, v týmu vytvářejí příjemnou atmosféru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali rovnost všech lidí, nepovyšovali se nad jiné, ale zároveň si uvědomovali svou jedinečnost
- žáky vedeme k pochopení druhých lidí, k toleranci různých společenských vrstev, k uznávání odlišných kultur a etnik

Kompetence pracovní

- vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
Žák: VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Žák: - orientuje se v kalendáři, zná letopočty - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků - uvádí příklady pořekadel a přísloví	Rok v jeho proměnách a slavnostech - Kalendář, letopočty, svátky - Přísloví a pořekadla	
	- vysvětlí pojem domova z hlediska své náležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - uvede příklady, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí	Domov - pojem domov - prostředí domova - bydliště a jeho okolí	OSV, Mezilidské vztahy ENV, Lidské aktivity
	- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi	Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - rodinné výdaje	
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých citů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají	Naše vlast - pověsti o počátcích českého národa - naši slavní předkové - co nás proslavilo - mateřský jazyk	VDO, Občan, občanská společnost a stát VEG, Jsme Evropané
	- uvede příklady památných míst obce a regionu - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům - poukáže na intoleranci, uvede její příklady, odsoudí rasismus	Obec, region, kraj - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů - národnostní menšiny	
			ENV, Vztah člověka k prostředí MUV, Multikulturalita

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<i>Žák:</i> VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	<i>Žák:</i> - vysvětlí pojem národa z hlediska své náležitosti k českému národu a českému státu - určí významné historické mezníky v dějinách národa - určí zajímavá a památná místa našeho státu - uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ - určí významná díla z oblasti kultury	Národ - kořeny národa, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice)	VDO, Občan, občanská společnost a stát OSV, Mezilidské vztahy VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Multikulturalita ENV, Člověk a prostředí
	- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají	Vlast - pojem vlast - národní a státní symboly - státní svátky - hlavní město	
	- uvede příklady památných míst obce a regionu - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	Přírodní bohatství a jeho ochrana - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů	
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí	Kultura - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život	MUV, Lidské vztahy; Multikulturalita

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<i>Žák:</i> - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění	- masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí)	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	- dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi - popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a jejich změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Majetek a bohatství - hospodaření s penězi, rozpočet - majetek, vlastnictví - ochrana majetku	OSV, Lidské vztahy OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
<i>Žák:</i> VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	<i>Žák:</i> - na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů	Právní základy státu - znaky státu - typy a formy států - státní občanství ČR	VDO, Občan, občanská společnost, stát VEG, Jsme Evropané VDO, Principy demokracie
	- objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů	Volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu)	
	- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva	Právo a spravedlnost - lidská práva (základní lidská práva dítěte, poškozování lidských práv, diskriminace) - lidská práva v dokumentech, rovnost a nerovnost, svoboda a autorita, morálka a mravnost, všeobecná deklarace lidských práv	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<i>Žák:</i> VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<i>Žák:</i> - charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti - uvede příklady situací, ve kterých se projevuje citová odolnost člověka - rozpozná rozdíl mezi citovou odolností a bezcitností - popíše, jakým způsobem může dospívající člověk překonat přechodnou změnu citů a nálad - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<u>Vnitřní svět člověka</u> – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí <u>Osobní rozvoj</u> – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV, Psychohygienu Kreativita
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	<u>Právní minimum</u> – právo je minimum morálky, právo je systém, ústava, moc zákonodárná, výkonná a soudní, základní práva a svobody, politika, právo v Evropě	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	<i>Žák:</i> - na příkladech rozliší případy porušování pravidel občanského soužití uvede, jaká má občan základní práva a povinnosti - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		ENV, Lidské aktivity VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Lidské vztahy; Princip sociálního smíru a solidarity
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	- uvede příklady příjmů a výdajů v domácnosti - objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti - vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti	<u>Hospodaření</u> – ten umí to a ten zas tohle, přejete si, prosím?, nakupujeme získávání prostředků	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	<i>Žák:</i> - na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - vysvětlí rozdíly v používání debetní a kreditní platební karty - diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb - na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým - uvede příklady pojištění pro konkrétní rizikové situace - na příkladech objasní téma úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - na příkladech objasní, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů		OSV, Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
 Vyučovací předmět: **Občanská výchova**
 Ročník: **9.**

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
Žák: VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Žák: - uvede příklad unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky - vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou	Občan – já jako občan obce, na úřadě, jsem občanem státu, jsem občanem Evropské unie	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše jejich činnost - uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce - objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou	<u>Státní správa a samospráva</u> – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO, Občan, občanská společnost a stát VDO, Formy participace občanů v politickém životě VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- uvede příklady základních principů demokratického řízení státu - diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu - uvede příklady demokratického způsobu řízení státu v každodenním životě - vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev - vlastními slovy objasní, proč je důležité se účastnit voleb - uvede příklady činnosti místního zastupitelstva	<u>Principy demokracie</u> – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev	MUV, Princip sociálního smíru a solidarity

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lids. práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Žák: - uvede příklady základních lidských práv - diskutuje o ochraně základních práv a svobod - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	<u>Lidská práva</u> – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO, Občan, občanská společnost a stát VDO, Formy participace občanů v politickém životě VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika MUV, Princip sociálního smíru a solidarity
	- na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby - vysvětlí, proč je důležitá právní úprava společenských vztahů - popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví - popíše vznik a zánik pracovního poměru - pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy - vlastními slovy objasní právní a společenskou roli instituce manželství	<u>Právo v každodenním životě</u> – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	
	- vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů - na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů - uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany	<u>Právní řád České republiky</u> – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
	- vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin, uvede příklady - uvede příklady korupčního jednání - diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné	<u>Protiprávní jednání</u> – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU VO-9-5-02 uvede některé význam. mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahr. misích VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory VO-9-5-04 uvede některé glob. problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva VO-9-5-05 objasní souvislosti glob. a lok. problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR	<i>Žák:</i> - uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva	Člověk hledající svůj svět Významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva)	VDO, Participace občanů v politickém životě
	- uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě, objasní její klady a zápory	Globalizace (projevy, klady a zápory)	VEG, Evropa a svět
	- uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU	Mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace)	MUV, Kulturní diference VEG, Jsme Evropané
	- uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, UNICEF, NATO) - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy	Mezinárodní organizace Mezinárodní spolupráce <i>Digitální kompetence: vyhledá a zpracuje informace o mezinárodních organizacích, v případě potřeby používá internetový překladač</i>	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti VEG, Evropa a svět OSV, Hodnoty, postoj, praktická etika

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	VO-9-1-03p kriticky přistupuje k projevům vandalismu VO-9-1-06p má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých živ. situacích a rozlišuje projevy nepřim. chování a porušování spol. norem VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	VO-9-3-02p má základní informace o sociálních, právních a ekonom. otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-03p na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	VO-9-4-02p má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p zná základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-06p má základní informace o sociálních, právních a ekonom. otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	VO-9-5-01p ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinár. organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Občanská výchova

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klademe důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí
- podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- podporujeme žáky v používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí
- vysvětlujeme nebezpečí sociálních nebo názorových bublin

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	- zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje (6. roč.) - zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části (6. roč.) - analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí (7. roč.) - analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám (7. roč.) - zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků (8. roč.) - rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí (8. roč.) - zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části (9. roč.)
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	- na příkladu vysvětlí, co je to digitální identita a digitální stopa, a zmapuje svou digitální identitu a digitální stopu (6. roč.) - zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě (6. roč.) - zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč (7. roč.) - navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí (7. roč.)

	- navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí (7. roč.)
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	- respektuje a dodržuje normy chování (tzv. netiketu) při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí (6. roč.) - respektuje a dodržuje zásady autorského práva (6. roč.) - pracuje s informacemi v souladu se zákony (6. roč.) - uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora (7. roč.) - rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí (7. roč.) - rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti (8. roč.) - popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu (8. roč.) - popíše situace z fyzického i digitálního prostředí, kde se projevuje právo na ochranu osobnosti, a uvede příklady toho, co je chráněno právy k duševnímu vlastnictví (8. roč.) - na příkladech objasní, jak chránit své vlastní dílo ve fyzickém i digitálním prostředí (8. roč.) - rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním prostředí a uvede příklady (8. roč.) - rozpozná porušení práva k duševnímu vlastnictví ve fyzickém a digitálním prostředí (8. roč.) - rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí (8. roč.) - uvede postup, jak se bránit porušení práva na ochranu osobnosti a práv k duševnímu vlastnictví (9. roč.)

5.10 Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- rodinná výchova je vyučována v 6. – 9. ročníku 1 vyučovací hodinu 1x za 14 dní
- výuka probíhá ve třídě, většinou malotřídním způsobem, společně pro chlapce a dívky
- sled a obsah učiva přizpůsobujeme aktuálním podmínkám v naší třídě

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto učební texty:

Maradová, E.: *Zdravý životní styl (I, II)*. Fortuna

Maradová, E.: *Výchova ke zdraví (Zdravý životní styl)*. Fortuna

Kubrichtová, L.: *Rodinná výchova (Hygienické návyky, péče o zdraví)*. Fortuna

Marhounová, J.: *Rodinná výchova (Základy rodinného života I, II)*. Fortuna

Maradová, E.: *Rodinná výchova (Výživa a příprava pokrmů)*. Fortuna

Brůhová, I.: *Rodinná výchova (Odívání. Textilní techniky)*. Fortuna

Wildová, O., Maradová, E., Kubrichtová, L.: *Rodinná výchova (Péče o dítě)*. Fortuna

Donát, J., Donátová, N.: *Důvěrně a otevřeně o sexualitě*. Fortuna

další doplňující materiály, vlastní zdroje

Průběh a cíle vyučování:

- výuku přizpůsobujeme individuálním potřebám žáků
- klademe důraz na otevřenost, vzájemnou důvěru mezi žákem a učitelem, vzájemnou pomoc
- žákům předáváme plnohodnotné informace, popř. seznamujeme žáky s dalšími zdroji, literaturou

- při probírání závažnějších otázek (oblastí) bereme zřetel na skladbu třídy
- do výuky často zařazujeme aktuální řešení problémových situací, kroky ke zvládnutí agresivity, impulzivity žáků
- při výuce některých specifických oblastí (intimní hygiena dívek a chlapců, antikoncepční metody atd.) prezentujeme výklad odděleně pro chlapce a dívky
- výuku doplňujeme didaktickými situačními hrami, videoprogramy, besedami s odborníky, exkurzemi
- předkládáme spolehlivé informační zdroje s tematikou biologické podstaty člověka a jeho zdraví
- učíme žáky, co je zdravý životní styl, porovnávání s realitou, vyhledávání dalších informací
- nabízíme preventivní postupy pro ovlivňování zdraví v denním režimu
- vedeme žáky k získávání dostupných informací týkajících se problematiky ekologických a klimatických vlivů na zdraví
- získané poznatky učíme žáky zpracovávat ve prospěch ochrany a upevnění svého zdraví
- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví
- vedeme žáky k pozorování chování a jednání lidí související se zdravím (civilizačními chorobami), pozorování vyhodnocujeme – význam pro život
- nabízíme žákům dostatek textů a obrazových materiálů souvisejících se stavbou lidského těla a funkcemi jeho orgánů
- umožňujeme žákům poznávat základní symboly
- vedeme žáky k formování vlastních názorů na problematiku zdraví a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
- nabízíme žákům dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných, v krizových situacích, v situacích hrubého zacházení, násilí atd.
- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti

Prověřování znalostí a hodnocení:

- při hodnocení žáků dáváme přednost ústnímu zkoušení
- písemné práce následují po probrání tematického celku
- k hodnocení výkonu často využíváme slovního hodnocení jako motivačního prvku
- hodiny doplňujeme klasifikovanými testy

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Rodinná výchova

Kompetence k učení

- na základě pozorování, porovnávání a zpracování výsledků vedeme žáky k závěru, co prospívá zdraví, co je ohrožuje, poškozuje
- v praktických činnostech na modelech, v modelových situacích žáky učíme spojit teorii s praxí

Kompetence k řešení problému

- předkládáme žákům náměty k samostatnému uvažování a řešení problémových situací souvisejících se zdravím v různých etapách života
- vedeme žáky k uvědomění si problému a potřeb rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí, učíme je zaujmout vlastní postoj k řešení s využitím vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence komunikativní

- ve výuce dáváme žákům prostor ke sdělení vlastních názorů, myšlenek a zkušeností, ke konfrontaci s realitou

Kompetence sociální a personální

- v modelových situacích učíme žáky dodržovat určitá pravidla práce v týmu
- při práci ve skupinách vedeme žáky ke spolupráci, vzájemné toleranci, ohleduplnosti, vzájemnému respektu
- žáky učíme osvojovat si ohleduplné chování v situacích, které souvisí s aktivním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem a rodičovstvím

Kompetence pracovní

- modelové situace zaměřujeme na rozvoj zručnosti, pečlivosti, přesnosti v různých činnostech, ale také na sebekontrolu, seberegulaci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Žák: - zná funkci rodiny - jmenuje členy rodiny, zná jejich práva a povinnosti - vysvětlí vztahy mezi členy v rodině - vyjmenuje pravidla chování v rodině	RODINA - funkce rodiny - vznik, typy rodiny - členové rodiny, vztahy, role - práva a povinnosti rodičů a dětí	OSV, Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- zná rozdíly mezi pojmy kamarádství, přátelství, láska - zná pravidla chování mezi vrstevníky ve třídě, škole - vysvětlí role žáků ve třídě - dokáže uvést příklady pozit. a negat. chování jednotlivců v kolektivu	ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ - kamarádství, přátelství, láska - komunikační dovednosti - tradice a svátky v rodině	OSV, Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- vysvětlí pojem zdraví - vyjmenuje zásady zdravého způsobu života - hodnotí svůj denní režim s klady i zápory - vyjmenuje škodlivé vlivy vnějšího prostředí - hodnotí chování lidí ve vztahu ke svému zdraví (cigarety, alkohol, drogy, smog, UV záření) - umí se dle možností chránit před těmito škodlivými vlivy - vyjmenuje potřeby lidí tělesně a smyslově postižených - zná způsoby pomoci těmto lidem	PÉČE O ZDRAVÍ - zdraví - režim dne - odpovědnost za zdraví své i druhých	OSV, Psychohygiena ENV, Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Žák: - vysvětlí pojmy duševní a osobní hygiena - uvede příklady, jak uplatňuje zásady dušev. hygieny v denním režimu (relaxační cvičení – stres, únava) - uvede příklad optimálního rozvržení svého denního režimu	Hygiena jako obor Rozdělení hygieny Osobní hygiena Duševní hygiena	OSV, Psychohygiena
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- zná vliv výživy a způsob stravování na zdraví člověka - vyjmenuje a vysvětlí vliv nesprávného stravování na zdraví člověka - vyjmenuje nejznámější civilizační choroby (obezita, cukrovka, arterioskleróza) - vyjmenuje zásady zdravé výživy - zná důležitost pitného režimu člověka	Zdravá výživa Stravovací a pitný režim Zásady správného stolování	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- charakterizuje osobnost člověka - vyjmenuje rozdílné typy osobností, vliv dědičnosti a získaných faktorů - orientuje se ve zvlátnostech vývoje osobnosti - vyjmenuje zvláštnosti osobnosti škol. věku	ROZVOJ OSOBNOSTI - osobnost člověka - formování osobnosti - zvláštnosti v daném věkovém období (školní věk)	VDO, Občan a občanská společnost; Občanská společnost a škola
	- zná negativní tělesné a duševní stavy školního věku - zná způsoby, jak je ovlivnit (pravidel. režim, relaxace, pohyb. činnosti)	Situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti	MUV, Lidské vztahy
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- vysvětlí důležitosti a příčiny změn v psychice jedince v období puberty - vyjmenuje zásady chování k druhému pohlaví - vysvětlí rozdíl mezi přátelstvím a láskou - zná projevy citů k druhému pohlaví na veřejnosti	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA - probuzení pohlaví - puberta chlapců a děvčat - vztahy mezi lidmi v období dospívání	OSV, Sebepoznání a Sebepečení; Komunikace; Kooperace a kompetice

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Žák: - vyjmenuje pozitivní zájmy člověka - vyjmenuje pozitivní životní hodnoty a cíle člověka - zná na základě informací nejčastěji zneužívané návykové látky v ČR - vysvětlí rizika návykových látek - orientuje se v účincích návykových látek, především kouření, alkohol - zná obsah zákonů souvisejících s kouřením - zná vliv kouření za zdraví člověka	PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK - nejčastější návykové látky, rizika zneužívání - kouření	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- vyjmenuje zásady bezpečného chování mezi vrstevníky, odpovědnost za chování své i druhých - jmenuje zásady chování při pohybu doma, v prostředcích MHD, v lese, na ulici - uvede příklady, kdy a kde je bezpečí člověka ohroženo - uvede způsoby účinného chování v krizových situacích – domov, les, diskotéka - vyjmenuje zákl. pravidla silničního provozu jako chodec, cyklista - zná zákl. tel. čísla 150, 155, 158, 112 - zná zásady komunikace s nimi - zná kontakt na linku důvěry, dětská krizová centra - uvede příklady, kdy a jak je možné využít jejich služeb	OSOBNÍ BEZPEČÍ - bezpečné chování v různých prostředích – domov, ulice, příroda, lesy - chování v silničním provozu – chodec, cyklista - svědek dopravní nehody, požáru - kontakt s vrstevníky - týrané a zneužívané dítě	MUV, Lidské vztahy VDO, Občan, občanská společnost a stát ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - zná, co je první pomoc - jmenuje zásady a úkoly PP - zná obsah a užití lékárničky - jmenuje druhy krvácení, jejich rozdíly a ošetření	PRVNÍ POMOC - co je PP - lékárnička - krvácení	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<i>Žák:</i> - vyjmenuje změny, které v rodině mohou nastat - na příkladech vysvětlí, jak se mění jednotlivé role členů v rodině (povinnosti) - uvede příklady komunikačních dovedností mezi členy rodiny, které navozují příznivé(nepříznivé) klima v rodině - uvede příklady harmonického a disharmonického rodinného prostředí	RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ - změny v rodině - mezigenerační soužití - výchovné styly	OSV, Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- uvede faktory, které mají vliv na utváření osobnosti a jak na člověka působí - vyjmenuje druhy chování a jejich projevy navenek - uvede způsoby, jak záporné chování je možno ovlivnit	ROZVOJ OSOBNOSTI - utváření osobnosti - druhy chování	VDO, Občan, občanská společnost a stát Občanská spol. a škola
	- vyjmenuje zásady a prostředky os. hygieny - (dívky) zná zásady kosmetické péče - vyjmenuje zásady ochrany pleti před klimatickými vlivy - uvede příklady vzájemného působení člověka a přírody - vysvětlí pojmy zdravé a nezdravé životní prostředí, uvede příklady - vysvětlí vliv prostředí na domov a bydlení - zná požadavky na zařízení bytu – hygienické i bezpečnostní	PÉČE O ZDRAVÍ - osobní hygiena - člověk a příroda - domov a bydlení - hygiena provozu domácnosti	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<i>Žák:</i> - vyjmenuje zákl. složky potravy - zná, co je energetická potřeba člověka a jak se mění dle věku, práce a pohlaví - srovnává reklamu se skutečností či odbornou a populární literaturou - zdůvodní funkci a účelnost oděvů - vyjmenuje a vysvětlí zdravotní a ekonomické zásady šatníku	Základní složky potravy Zásady správné výživy Hygiena odívání Základní šatník	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- vysvětlí změny ve vývoji pohlavních orgánů v pubertě - vysvětlí příčiny změn v psychice jedince v období puberty - vysvětlí změny ve vztahu chování k druhému pohlaví, pojem citu - vysvětlí rozdíl mezi zamilovaností a zralou láskou s trvalým hlubokým citem - vysvětlí nebezpečí sexuálního zneužívání	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA - první sexuální kontakty - sexuální zneužívání	MUV, Lidské vztahy
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- vyjmenuje rizika zneužívání návykových látek – zdravotní, sociální - vysvětlí spojitost návykových látek a party kamarádů - vysvětlí mechanismy vzniku rozvoje závislosti a možnosti léčení	PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK - alkohol - léky a chemické čisticí prostředky - návykové látky a rizikové skupiny	VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Kulturní difference

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<i>Žák:</i> - uvede příklady situací, které mohou či by mohly ovlivnit jeho bezpečí - uvede příklady, jak těmto nebezpečným situacím předcházet - uvede příklady, jak se zachová v nebezpečné situaci - uvede příklady komunikace se specializovanými službami	OSOBNÍ BEZPEČÍ - rozpoznání a hodnocení situací ohrožujících bezpečnost - nebezpečí kontaktu s neznámou osobou - předcházení vzniku nebezpečných situací ohrožujících bezpečí dětí	MUV, Lidské vztahy VDO, Občan, občanská společnost a stát
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- uvede postup při resuscitaci - uvede postup první pomoci při uvedených úrazech - předvede transport (druhy) zraněných	PRVNÍ POMOC - první pomoc při zástavě dýchání a krevního oběhu (stabilizovaná poloha) - první pomoc – popáleniny, omrzliny - úžeh, úpal, bodnutí hmyzem, uštknutí - transport zraněných	OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitiv. a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<i>Žák:</i> - vysvětlí pojem rodina - uvede podmínky, za kterých vzniká rodina, manželství - uvede práva a povinnosti manželů - uvede příklady konfliktů v rodině mezi manžely	RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ - vznik rodiny - práva a povinnosti manželů - konflikty v rodině	OSV, Poznávání lidí Mezilidské Vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV, Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- uvede, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit - uvede příklady, s čím je a není spokojen, jak změní - vysvětlí pojem komunikace - uvede způsoby a pravidla komunikace - empatie - asertivní komunikace a kooperace v různých situacích	ROZVOJ OSOBNOSTI - utváření lidského „já“ - sebezpoznání, sebevýchova, sebeovlivňování - komunikace	OSV, Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<i>Žák:</i> - vysvětlí pojmy, uvede příklady pro zachování a regeneraci sil - vyjmenuje zákl. zdroje a příčiny nemocí - uvede příklady, jak vhodným chováním omezí vznik civilizačních, infekčních chorob a nákaz virem HIV - na příkladech vysvětlí zásady ošetřování nemocného člena rodiny, vztahy k nemocným - vyjmenuje zásady prevence nemocí - uvede příklady rekonvalescence, relaxační a regenerační postupy	PÉČE O ZDRAVÍ - duševní a tělesné zdraví - prostředí a zdraví - civilizační choroby - nemoc v rodině - prevence - rekonvalescence po nemoci, úrazu	ENV, Ekosystémy; Základní Podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- vysvětlí pojmy, uvede příklady pro zachování a regeneraci sil - vyjmenuje zákl. zdroje a příčiny nemocí - uvede příklady, jak vhodným chováním omezí vznik civilizačních, infekčních chorob a nákaz virem HIV - na příkladech vysvětlí zásady ošetřování nemocného člena rodiny, vztahy k nemocným - vyjmenuje zásady prevence nemocí - uvede příklady rekonvalescence, relaxační a regenerační postupy - vyjmenuje zásady zdravého stravování - objasní pojem alternativní výživné směry, druhy - uvede jejich přednosti a nedostatky, vliv na zdraví člověka - vysvětlí a uvede příklady diet ve spojení s různým onemocněním	Způsoby stravování a jejich vliv na zdraví <i><u>Digitální kompetence:</u> vyhledá a zpracuje informace o tématech</i>	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<i>Žák:</i> - vysvětlí souvislost mezi výběrem, nákupem a skladováním potravin v domácnosti - uvede zásady správného skladování potravin dle trvanlivosti - rozdělí a vysvětlí rozdělení potravin dle původu - uvede příklady způsobu zpracování ve vztahu ke zdravé výživě - sestaví jídelníček pro rodinu dle zásad zdravé výživy - vyjmenuje a obhájí zákł. gastronomická pravidla - vyjmenuje zásady péče o celkový vzhled - uvede zásady v péči: o účes, pleť, oděv (intimní hygiena dívek a chlapců) - uvede zásady stolování - na příkladech uvede zásady společenského chování při různých příležitostech	Nákup a skladování potravin Potraviny živočišného a rostlinného původu Sestavení jídelníčku Péče o celkový vzhled Stolování	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- vysvětlí pojmy fyzická, psychická a sociální zralost (uvede příklady) - uvede věkové hranice v oblasti pohlavního života - vysvětlí na příkladech možná rizika při volbě partnera (vhodný – nevhodný) - uvede nejčastější druhy poruch a úchylek - uvede příklady prevence a zásady bezpečného chování - uvede význam služeb odborné pomoci	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA - fyzická, psychická a soc. zralost - start a odložení startu pohlavního života - nekoitální aktivity - druhy antikoncepce - výběr životního partnera Sexuální poruchy a odchylky	OSV, Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kooperace a kompetice MUV, Lidské vztahy

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - vysvětlí pojmy HIV, AIDS - uvede možnosti přenosu a příčiny vzniku nemoci - uvede možnosti léčby - vysvětlí prevenci vzniku nemoci - uvede druhy nejčastějších sexuálních chorob - uvede možnosti, jak se před nimi chránit	HIV, AIDS Sexuálně přenosné choroby	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- objasní pojem „droga“ - vyjmenuje druhy nejčastěji užívaných drog u nás - objasní škodlivé účinky drog na zdraví člověka - vysvětlí spojitost zákonů a tvrdých drog u nás	PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK - drogy	MUV, Lidské vztahy
	- vysvětlí pojem sex. orientace, typy - objasní spojitost návykové látky se sex. životem (negativa) - vysvětlí nebezpečí individuálního násilí a zneužívání, sex. Kriminalita - uvede příklady pomoci, komunikace s odbornými službami, krizovým centrem, linkou důvěry	Návykové látky a sex. život Promiskuita Pornografie Prostituce	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika MUV, Lidské vztahy

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<i>Žák:</i> - uvede příklady, kdy je ohrožena jeho bezpečnost - vyjmenuje zásady, jak se chovat v situacích ohrožení - uvede možnosti využití spolupráce s krizovými centry, linkou důvěry, policií - uvede pravidla bezpečného chování na výletech, diskotékách, při pohybu v přírodě	OSOBNÍ BEZPEČÍ - nebezpečí vyplývající ze setkání s různými lidmi – agresivní, pod vlivem drog, alkoholu, hazardu Prevence obchodu se ženami Jak předcházet nebezpečí	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace
	- uvede příčiny poranění končetin a páteře - vyjmenuje druhy zlomenin - uvede příznaky poranění - prakticky provede poskytnutí PP - prakticky provede transport raněného	PRVNÍ POMOC - poranění končetin a páteře - otevřené zlomeniny - výhřez orgánů	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Žák: - uvede podmínky, za jakých vzniká manželství - vysvětlí, kdy vzniká manželství nezletilých a jeho důsledky - objasní rozpad manželství – příčiny, důsledky - vysvětlí, co je to zákon o rodině, co obnáší - uvede pravidla soužití mezi manžely v komunikaci a kooperaci - vysvětlí potřeby rodiny vzhledem k bydlení, k zařízení bytu, hygienickému provozu domácnosti	RODINA A ŠIRŠÍ SOC. PROSTŘEDÍ - uzavření a rozpad manželství - manželství nezletilých - zákon o rodině - svěřením dětí do péče - řízení a organizace rodinného života	OSV, Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- vysvětlí potřeby rodiny vzhledem k bydlení, k zařízení bytu, hygienickému provozu domácnosti - objasní, co je to rozpočet - na příkladech vysvětlí, jak správně hospodařit (výdej, příjem)	Příjmy a výdaje Potřeba a právo na vlastní soukromí Zařízení domácnosti Základní šatník a jeho doplňování Údržba prádla Hospodaření Orientace a znalost cen Šetrnost, spoření	
	- vysvětlí pojem plánované rodičovství - uvede možnosti antikoncepce u mužů a žen - vysvětlí pojem přerušení těhotenství (klady i zápory) - vysvětlí podstatu oplození z fyziologického hlediska		

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Žák: - vysvětlí, co je to těhotenství, jeho délka - uvede zásady správné životosprávy budoucí matky - objasní vývoj plodu v těle matky, jeho výživu, vývoj jednotlivých orgánů v daných obdobích	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA - plánované rodičovství - početí - těhotenství - vývoj plodu	
	- objasní pojem porod - vysvětlí, jak se budoucí matka k němu připravuje - vysvětlí, co je šestinedělí	Porod, jeho příprava a průběh Šestinedělí	
	- vyjmenuje jednotlivá vývojová období dítěte do jednoho roku - uvede zásadní změny v jednotlivých obdobích, zásady v péči o dítě v jednotlivých obdobích - uvede změny v jednotlivých obdobích, zásady v péči o dítě - rozdělí a pojmenuje jednotlivá období, charakteristika jednotlivých období - vysvětlí důležitost odměny a trestu, důslednosti a tolerance	Vývoj dítěte 0-1 rok Vývoj dítěte 1-6 let Dítě školního věku	
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- uvede rozdělení pokrmů - uvede druhy přípravy těchto pokrmů - vyjmenuje zásady stolování - vyjmenuje potraviny vhodné ke konzervaci, zmrazování - uvede základní pravidla konzervace a zmrazování	ZDRAVÁ VÝŽIVA - základní technologie přípravy pokrmů - stolování - konzervace, zmrazování potravin	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<i>Žák:</i> - teoreticky i prakticky uvede základní pravidla chování v kuchyni, péče o nástroje, přístroje a nádobí	Hygiena, bezpečnost, čistota v kuchyni	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- vyjmenuje opatření, eventuálně zákony, související s podáváním alkoholu mladistvým a dětem, legislativa ve vztahu k nákupu, držení a výrobě drog - vyjmenuje příklady ohrožení jeho bezpečí - uvede pravidla chování v krizových situacích - uvede možnosti pomoci v krizových situacích – linka bezpečí, krizové centrum, policie - uvede konkrétní příklady bezprostředního ohrožení života - vyjmenuje pravidla (zásady) chování v bezprostředním ohrožení života - uvede zásady PP při nehodě - uvede způsob ohlášení nehody - teoretické i praktické provedení PP při nehodě	PREVENCE A ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK - shrnutí poznatků drogové problematiky - legislativa ve vztahu k nákupu, držení a výrobě drog OSOBNÍ BEZPEČÍ - způsoby vhodného a nevhodného chování na diskotékách, v krizových situacích - prevence promiskuity, prostituce, obchodu se ženami - jak se chovat v ohrožení života - PP při dopravní nehodě, povodni, požáru	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)

Žák:

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.11 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuka probíhá ve třídě a v počítačové učebně

-

Učebnice a učební materiály:

- využíváme tyto učební texty – ucelená řada učebnic:

Jáchym a Tesař: *Fyzika pro základní školy pro 6., 7., 8., 9. ročník*, SPN

doplňující materiály – internet, matematicko-fyzikální tabulky

Průběh a cíle vyučování:

- u dětí se specifickou vývojovou poruchou respektujeme sníženou kvalitu zápisů, obtíže při práci s fyzikálními vzorci a při porozumění zadání fyzikálních úloh
- v hodinách soustavně zařazujeme opakování a opětovné vysvětlování dříve probraného učiva
- důraz klademe na zvládnutí fyzikálních vzorců, které se prolínají a odvozují ve všech ročnících
- žákům, kteří selhávají v odvozování vzorců umožňujeme pracovat s tabulkami a kalkulátory
- při výuce zařazujeme přiměřené úlohy propojitelné se skutečným životem
- umožňujeme práci ve skupinách s možností prezentace vlastních výsledků a využíváme při výuce výukový software a internet
- žáky vedeme k tvorbě vlastního úsudku před dosažením prokazatelného výsledku (pokusy), uplatňování znalostí z jiných předmětů, objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních jevů a dalších dějů, podporujeme netradiční způsob řešení
- žáky vedeme k tomu, aby se v diskuzi snažili svá řešení zdůvodnit a obhájit a dodržovali etiku komunikace
- při práci ve skupinách žáky vedeme k tomu, aby byli ohleduplní k druhým, vzájemně se při práci nerušili, naučili se přistupovat k odlišnostem spolužáků, pomáhali si při učení, uvědomovali si nebezpečí některých fyzikálních jevů

- žákům pomáháme své poznatky uplatnit, dle svých schopností a reálných možností, při profesní orientaci

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- podle individuálních zvláštností žáků volíme způsob jejich písemného nebo ústního prověřování získaných znalostí za daný výukový celek
- v průběhu vyučovacích hodin hodnotíme žákův úspěch slovním vyjádřením, oceňujeme jeho snahu

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Fyzika

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problému

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- ve výuce dáváme žákům prostor ke sdělení vlastních názorů, myšlenek a zkušeností, ke konfrontaci s realitou

Kompetence sociální a personální

- v modelových situacích učíme žáky dodržovat určitá pravidla práce v týmu
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

- vedeme žáky k ochotě pomoci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Fyzika
 Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA			
Žák: <i>F-9-1-01</i> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa <i>F-9-1-02</i> uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí <i>F-9-1-03</i> předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty <i>F-9-1-04</i> využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Žák: - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	Látka a těleso	ENV, Základní podmínky života OSV, Rozvoj schopností Poznávání OSV, Sebepoznání a sebepojetí
	- správně používá pojem atom, molekula, iont - má představu o tom, z čeho se skládá atom	Částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)	
	- popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	Rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	
	- ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	Fyzikální veličiny	
	- změří délku tělesa, výsledek запиše a vyjádří v různých jednotkách	Délka	
	- změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek запиše ve vhodné jednotce	Hmotnost	
	- změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a запиše výsledek	Objem	
	- změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot	Teplota	
	- předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	Teplotní roztažnost těles	
	- změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	Čas	
	- rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - změří sílu siloměrem	Síla působící na těleso	

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh	Gravitační síla, gravitační pole	
	- fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t,)	Fyzikální veličiny	
	- z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami	Hustota	
POHYB TĚLES, SÍLY			
F-9-2-03 změří velikost působící síly F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- rozeznává jednotlivé druhy sil, změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	Síla Třecí síla	
	- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	Skládání sil Výslednice sil	
	- určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	Těžiště tělesa	
	- využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil	Newtonovy pohybové zákony Otáčivé účinky síly	
	- využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací	Páka Pevná kladka	
	- zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - dokáže popsat využití magn. síly v prakt. situacích - ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry	Magnetické vlastnosti látek Magnetické pole	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Fyzika
 Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
POHYB TĚLES, SÍLY			
Žák: F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnom. pohybu těles F-9-2-03 změří velikost působící síly F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák: - rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jin. tělesu	Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost	OSV, Mezilidské vztahy ENV, Základní podmínky Života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV, Vztah člověka k prostředí
	- změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas	Dráha a čas	
	- používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	
	- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí	Tlaková síla Tlak	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	Pascalův zákon	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh	Hydrostatický tlak	
	- objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině	
	- porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině	Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	Atmosférický tlak Tlak plynu v uzavřené nádobě	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
<i>F-9-6-07</i> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh <i>F-9-6-08</i> rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží	Světlo, zdroj světla	ENV, Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
	- využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu	Přímochaře šíření světla	
	- vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí	Rychlost světla	
	- využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle	Odraz světelného paprsku	
	- pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - najde pokusně ohnisko dutého zrcadla	Zrcadla	
	- rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice	Lom světla na optickém rozhraní	
	- rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi	Optické čočky	
	- pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	Rozklad světla	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont	Atom a jeho složení Proton, neutron, elektron Elektrický náboj Iont	ENV, Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Fyzika
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ENERGIE			
<i>Žák:</i> F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<i>Žák:</i> - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh	Mechanická práce Výkon	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie - je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	Polohová a pohybová energie	
ELETROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	- ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole	Elektrická síla, elektrické pole	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové)	Elektrický proud	
	- změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem	Elektrické napětí	
	- dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem	Pravidla bezpečné práce Zkrat, pojistka	
	- používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách ($A = U/I$)	Ohmův zákon	
	- pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben	Odpor vodiče	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>F-9-6-01</i> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu <i>F-9-6-02</i> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí <i>F-9-6-03</i> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	<i>Žák:</i> - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů	Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- rozliší pokusně vodič od izolantu - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody	Vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech	
	- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu	Proud stejnosměrný a střídavý	
	- ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívice a objasní vznik střídavého proudu	Elektromagnetická indukce	
	- popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie	Transformátor	
	- dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	Výroba a přenos elektrické energie	
	- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor	Štěpení atomového jádra řetězová reakce	
	- porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	Jaderný reaktor	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Fyzika
 Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ENERGIE			
<i>Žák:</i> <i>F-9-4-03</i> využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh <i>F-9-4-04</i> určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem <i>F-9-4-05</i> zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<i>Žák:</i> - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)	Vnitřní energie tělesa Tepelná výměna	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství)	Teplo přijaté a odevzdané tělesem	
	- rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - určí skupenské teplo tání u některých látek - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, - dokáže vysvětlit základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	Změny skupenství	
VESMÍR			
<i>F-9-7-01</i> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet <i>F-9-7-02</i> odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) - odliší planetu a hvězdu - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	Vesmír Sluneční soustava	ENV, Základní podmínky života

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ZVUKOVÉ DĚJE			
Žák: <i>F-9-5-01</i> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku <i>F-9-5-02</i> posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Žák: - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí	Akustika Zvuk, zdroj zvuku	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří	Šíření zvuku Odraz zvuku	
	- zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet	Tón, výška tónu Kmitočet tónu	
	- rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Hlasitost zvuku <i><u>Digitální kompetence:</u></i> <i>experimentuje s programy na záznam a přehrávání zvuku</i>	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
Žák:	
LÁTKY A TĚLESA	F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
POHYB TĚLES, SÍLY	F-9-2-01p pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
ENERGIE	F-9-4-02p zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
ZVUKOVÉ DĚJE	F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p zná zdroje elektrického proudu F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
VESMÍR	F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země F-9-7-02p rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Fyzika

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učíme žáky volit vhodné postupy, vyhledávat, třídít, ověřovat a vyhodnocovat relevantní digitální data, informace a obsah v diskuzích k aktuálním problémům uplatnění fyzikálních jevů a při ověřování výsledků bádání a praktických úloh s fyzikální tematikou
- učíme žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory
- učíme žáky vhodně vybrat a používat digitální přístroje při měření fyzikálních veličin
- učíme žáky vhodně volit a využívat digitální technologie při řešení úloh a zpracování výsledků měření

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
LÁTKY A TĚLESA	- měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu (6. roč.) - použije s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení jednoduché praktické úlohy, data potřebná k vyřešení úlohy i k ověření výsledku vyhledá v otevřených zdrojích (8. roč.) -
POHYB TĚLES, SÍLY	- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu na základě vlastního pozorování pohybu (pohyb rovnoměrný, zrychlený, zpomalený, přímočarý, křivočarý), jeho videozáznamu nebo grafického znázornění pohybu (7. roč.) - využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu (7. roč.) - popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů (7. roč.)

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	- využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení vyhledá v otevřených zdrojích (7. roč.) - objasní kvalitativně vznik vztlakové síly v klidné tekutině a určí její velikost a směr v konkrétních situacích, situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat (7. roč.)
ENERGIE	- úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat (8. roč.) - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení úloh se vztahem k běžnému životu; k doplnění zadání a kontrole výsledků použije data z otevřených zdrojů (8. roč.) - uvede příklady různých forem energie, fyzikálních jevů a technických zařízení, ve kterých dochází k přeměnám energie; vysvětlí, jak se v uvedených příkladech uplatňuje zákon zachování energie; k vyhledání příkladů a argumentaci využije otevřené zdroje dat (9. roč.) - popíše a vysvětlí funkci hlavních částí soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebná data (9. roč.)
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	- ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat (6. roč.) - rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče (8. roč.) - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; k popisu podstaty jevů v látkách použije modely, animace a příklady využití v praxi z otevřených zdrojů dat (8. roč.) - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel (8. roč.) - zdůvodní pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, k doložení pravidel použije data z otevřených zdrojů (9. roč.)
VESMÍR	- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů (9. roč.) - vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů (9. roč.)

5.12 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníků po 2 hodinách týdně
- výuka probíhá ve třídě, mnohdy malotřídním způsobem
- výuka se přizpůsobuje individuálním potřebám žáků
- vzhledem ke stísněným podmínkám školy a bezpečnostnímu hledisku /diagnóze žáků/ neprovádíme chemické pokusy

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto učebnice:

Beneš, P., Pumpr, V., Banýr, J.: *Základy praktické chemie pro 8. roč. ZŠ*. Fortuna

Beneš, P., Pumpr, V., Banýr, J.: *Základy praktické chemie pro 9. roč. ZŠ*. Fortuna

Beneš, P., Pumpr, V., Banýr, J.: *Metodická příručka k řadě učebnic Základy praktické chemie*. Fortuna

Budiš, J., Černá, B., Strudl, J.: *Chemické pokusy pro ZŠ, díl I. - III.*, videokazety

Průběh a cíle vyučování:

- hodinami prolíná soustavné opakování, procvičování, vysvětlování dříve probraného učiva
- výuka je doplňována sledováním videokazet – Chemické pokusy pro ZŠ
- s některými poznatky z oboru chemie se žáci již seznámili v přírodovědě na nižším stupni ZŠ
- výuka je zaměřena na to, aby žáci zvládli základní učivo, nejsou zatěžováni podrobnostmi
- hodiny jsou zpestřovány aktualitami, referáty, křížovkami, výukovými počítačovými programy
- u hospitalizovaných žáků je zohledňována adaptace na nové prostředí, učivo je dle možnosti žákům přizpůsobeno, důraz je kladen na individuální přístup učitele ke každému z žáků

- při výuce jsou používány metody – výklad, rozhovor, referát, pozorování
- využíváme mezipředmětové vztahy
- vedeme žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života
- žáci získávají informace o bezpečném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví, sledují stav životního prostředí

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- znalosti žáků jsou ověřovány ústně i písemně – formou pětiminutovek, testů, hodnocen je také sešit žáka, domácí úkoly
- při hodnocení je přihlíženo ke specifickým poruchám učení a zdravotnímu stavu žáka

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Chemie

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence k řešení problému

- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence komunikativní

- ve výuce dáváme žákům prostor ke sdělení vlastních názorů, myšlenek a zkušeností, ke konfrontaci s realitou

Kompetence sociální a personální

- v modelových situacích učíme žáky dodržovat určitá pravidla práce v týmu
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti – v průmyslu, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Chemie
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
<i>Žák:</i> CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	<i>Žák:</i> - pozná skupenství a jejich přeměny - rozliší fyzikální a chemický děj - řídí se zásadami bezpečné práce - poskytne první pomoc - zná telefonní číslo záchranné služby, přivolá pomoc	Látky – jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děj Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech	OSV, Osobnostní rozvoj – psychohygiena (Zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem)
SMĚSI			
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- rozliší a pojmenuje druhy směsí - vysvětlí pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - popíše vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění - uvede příklady z praxe - vypočte hmotnostní zlomek složek směsí a koncentraci - popíše princip, postup a užití v praxi, metody oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace - zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí	Směsi různorodé a stejnorodé, Roztoky, složení roztoků Oddělování složek směsí	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek)
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění - popíše hygienické požadavky na pitnou vodu - určí hlavní znečišťovatele pitné vody	Voda	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> CH-9-2-06 uveče příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	<i>Žák:</i> - vyjmenuje procentový obsah hlavních složek vzduchu - vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny - vyjmenuje hlavní znečišťovatele vzduchu - vysvětlí vznik a význam inverze a smogu	Vzduch	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (<i>Kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu</i>) VEG, Jsme Evropané + ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší, význam trop. deštých pralesů a zeleně obecně</i>) OSV, Osobnostní rozvoj – psychohygiena + ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu</i>)
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- vysvětlí pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo - popíše vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - pomocí PSP nakreslí schéma atomu - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou	Atom, molekula, ionty	MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (<i>Sledování a vyhledávání informací o nových objevech</i>)

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	<i>Žák:</i> - uvede české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Mg, Ca, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar	Chemické prvky	OSV, Osobnostní rozvoj – psychohygiena; Seberegulace a sebeorganizace (<i>Odpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí</i>)
	- pomocí PSP přiřadí protonové číslo prvku a naopak - chápe princip uspořádání prvků v PSP - zařadí prvek do skupiny a periody PSP - vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP - interpretuje znění a význam periodického zákona - vysvětlí pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy	Periodická soustava prvků /PSP/	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Nebezpečí poškození živ. prostředí některými prvky a jejich sloučeninami</i>) VEG, Evropa a svět nás zajímá (<i>Znečišťování životního prostředí jako globální problém lidstva</i>)
	- vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - vysvětlí pojem elektronegativita - vyhledá elektronegativitu prvku v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	Chemické sloučeniny Chemická vazba	
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01 rozliší vých. látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 přečte chem. rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- orientuje se v symbolech chemické rovnice - zapíše jednoduché rovnice - zformuluje zákon zachování hmotnosti - vyčíslí jednoduchou rovnici	Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Jednoduché anorganické sloučeniny	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
<i>Žák:</i> <i>CH-9-5-01</i> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí <i>CH-9-5-02</i> vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet <i>CH-9-5-03</i> orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	<i>Žák:</i> - uvede pravidla názvosloví halogenidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - popíše význam a užití NaCl	Halogenidy	ENV, Lidské aktivity – problémy životního prostředí (<i>Reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví</i>) OSV, Rozvoj schopností poznávání (<i>Osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy</i>) ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů</i>)
	- vysvětlí pojem oxid - interpretuje pravidla názvosloví oxidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - popíše význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO - vysvětlí pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid	Oxidy	
	- orientuje se na stupnici pH - určí rozmezí pH kyselin a zásad - vysvětlí pojem pH indikátor - popíše podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě	Kyselost a zásaditost roztoků, pH	
	- vysvětlí pojem kyselina - používá pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - vytvoří vzorec z názvu a naopak - použije vzorec a vysvětlí vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ - řídí se zásadami bezpečné práce s kyselinami - vysvětlí postup ředění koncentrované kyseliny sírové - poskytne první pomoc při poleptání	Kyseliny	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- vysvětlí pojem hydroxid /zásada/ - používá pravidla názvosloví hydroxidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - použije vzorec a popíše vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ - řídí se zásadami bezpečné práce s hydroxidy - poskytne první pomoc při poleptání	Hydroxidy	OSV, Rozvoj schopností a poznávání; Seberegulace a sebeorganizace (Osobní zodpovědnost při užívání chemických látek – hnojiva, apod.) ENV, Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy – stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy, apod.)
	- vyjmenuje reaktanty a produkty neutralizace - uvede příklady užití neutralizace v praxi	Neutralizace	
	- vysvětlí pojem sůl - užívá pravidla názvosloví solí - vytvoří vzorec z názvu a naopak - uvede příklady použití solí z praxe – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - popíše chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - popíše princip tvrdnutí malty	Soli	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Chemie
 Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
OPAKOVÁNÍ UČIVA Z 8. ROČNÍKU			
Žák:	Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy oddělování složek směsi o známém složení - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Směsi Voda	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV, Základní podmínky života (<i>Význam vody jako základní podmínky života</i>)
	- používá pojmy atom a molekula - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků	Atom, molekula Chemické prvky, Sloučeniny	MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (<i>Sledování a vyhledávání informací o nových objevech</i>)
	- vysvětlí pojem kyselina, hydroxid, sůl	Kyselina, hydroxid, sůl	OSV, Rozvoj schopností poznávání (<i>Osobní zodpovědnost při práci se žiravinami</i>)
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce - určí oxidační číslo prvku ve sloučenině	Redoxní reakce	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Význam sběru starého železa a ostatních kovů, hospodářské ztráty způsobené korozí Fe</i>)
	- popíše princip výroby surového železa a oceli - vysvětlí princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí	Výroba železa	
	- vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl - popíše princip galvanického článku a užití v praxi	Elektrolýza	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ORGANICKÉ SLOUČENINY, CHEMIE A SPOLEČNOST			
<i>Žák:</i> CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<i>Žák:</i> - vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe - poskytne první pomoc při popáleninách - uvede způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů	Teplo a chemická energie	OSV, Seberegulace a sebeorganizace (<i>Vlastní zodpovědnost za bezpečnou práci s topnými plyny a palivy</i>) ENV, Ekosystém; Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Kyselé deště, význam obnovitelných zdrojů energie</i>) OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VEG, Jsme Evropané (<i>Závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teror. útoky</i>) ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy</i>) MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (<i>Informace o haváriích tankerů</i>) ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Znečišťování živ. prostředí organickými rozpouštědly</i>) VEG, Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Poškození ozonové vrstvy jako globální problém lidstva</i>)
	- vysvětlí význam uhlí, ropy a zemního plynu, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí - vysvětlí pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - popíše obecné vlastnosti uhlovodíků - vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C₁ - C₁₀ - vysvětlí pojem alkan, alken, alkin, aren - napíše molekulové, racionální a strukturní vzorce C₁ - C₁₀ - zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb - uvede vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu	Uhlovodíky	
	- vysvětlí pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků - vysvětlí význam freonů, užití teflonu	Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty uhlovodíků	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- uvede vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - vysvětlí pojem vícesytný alkohol - vysvětlí podstatu alkoholového kvašení - popíše princip výroby destilátů - uvede důsledky působení metanolu a etanolu na člověka	Alkoholy, fenoly	OSV, Psychohygiena; Seberegulace a sebeorganizace (<i>Poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu</i>)
	- uvede vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu - popíše karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu	Karbonylové sloučeniny	OSV, Seberegulace a sebeorganizace (<i>Osobní zodpovědnost při práci s acetonem</i>)
	- uvede vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, octové - vysvětlí pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - rozlišuje neutralizaci a esterifikaci, sůl kyseliny a ester kyseliny	Karboxylové kyseliny	
	- vysvětlí pojmy monomer, polymer, makromolekula	Makromolekulární chemie	
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- sestaví rovnici a uvede podmínky fotosyntézy - popíše rozdělení sacharidů - uvede obecné vlastnosti mono- a polysacharidů - zařadí glukózu, sacharózu, glykogen, celulózu, škrob, zná jejich výskyt a význam	Přírodní sloučeniny	OSV, Psychohygiena (<i>Osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem cukru</i>)

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: <i>CH-9-6-06</i> uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Žák: - rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe - rozliší tuky a oleje - načrtne schéma rovnice vzniku tuků - vyjmenuje zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - vysvětlí princip zmýdelnění - vysvětlí rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí	Tuky	OSV, Psychohygiena (<i>Osobní zodpovědnost za svoji výživu - nadměrný příjem tuků, cholesterol</i>) ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Znečištění odpadní vody, saponáty</i>)
	- vyjmenuje zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - popíše význam DNA, RNA - vysvětlí význam enzymů, hormonů, vitaminů A, B, C, D, E - uvede zdroje vitaminů A, B, C, D, E v potravě - řídí se zásadami zdravé výživy	Bílkoviny	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (<i>Informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti</i>) OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Psychohygiena
<i>CH-9-7-03</i> orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - rozdělí plasty podle vlastností - uvede běžně užívané zkratky plastů /PE, PAD, PES, PVC, PS/, jejich vlastnosti a užití	Plasty a umělá vlákna	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Plasty v odpadech, význam recyklace</i>) VEG, Jsme Evropané (<i>Plasty jako globální problém lidstva</i>) VDO, Občan, občanská společnost a stát (<i>Zákony a předpisy o odpadech</i>)
	- vyjmenuje významné chemické závody v ČR	Chemie v životě člověka	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>CH-9-7-01</i> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi <i>CH-9-7-02</i> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe <i>CH-9-7-03</i> orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<i>Žák:</i> - řídí se pravidly bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. - vysvětlí pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, antibiotika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny - uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání - vysvětlí význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení - vyjmenuje běžně užívané stavební materiály a pojiva	Chemie v životě člověka	OSV, Seberegulace a sebeorganizace (<i>Osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání</i>) OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek
SMĚSI	CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	CH-9-3-02p zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CHEMICKÉ REAKCE	CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
ANORGANICKÉ SLOUČENINY	CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
ORGANICKÉ SLOUČENINY	CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
CHEMIE A SPOLEČNOST	CH-9-7-01p ví o využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Chemie

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na prohlížení, získávání a třídění dat, eventuálně práci v dostupných základních programech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klademe důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
<i>POROVNÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</i>	- pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů (8. – 9. roč.) - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje (8. – 9. roč.) - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci (8. – 9. roč.) - hodnotí využití a význam vody a vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje (8. – 9. roč.)
<i>CHEMIE A SPOLEČNOST</i>	- diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních (8. roč.) - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních (9. roč.)

5.13 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce přírodopisu věnujeme v 6., 7., 8. ročníku 2 vyučovací hodiny, v 9. ročníku 1 hodinu

Učebnice a výukové materiály:

- využíváme tyto hlavní učební texty – ucelená řada učebnic:
 - Černík, V., Martinec, Z., Vítek, J.: Přírodopis 1 pro 6. roč. ZŠ. SPN
 - Černík, V., Martinec, Z., Vítek, J.: Přírodopis 2 pro 7. roč. ZŠ. SPN
 - Černík, V., Martinec, Z., Vítek, J.: Přírodopis 3 pro 8. roč. ZŠ, SPN
 - Černík, V., Martinec, Z., Vítek, J.: Přírodopis 4 pro 9. roč. ZŠ. SPN
- doplňující materiály – Od Agamy po žraloka, Biologie člověka
- různé přírodovědné knihy, časopisy, atlasy

Průběh a cíle vyučování:

- učivo přírodopisu navazuje na učivo přírodovědy, v průběhu školního roku je přizpůsobeno individuálním potřebám žáků
- vyučovací předmět Přírodopis se v naší škole vyučuje podle jednotlivých oborů, v 6. ročníku probíráme obecnou biologii, botaniku, zoologii, v 7. ročníku zoologii, botaniku, v 8. ročníku biologii člověka, v 9. ročníku neživou přírodu – mineralogii, geologii, pedologii, základy ekologie
- výuka probíhá ve třídě, práce ve skupinách
- teoretická výuka je doplněna vycházkami zaměřenými na sběr a praktické poznávání přírodnin
- výuka je zaměřena na samostatnou činnost žáků – práce s mikroskopem, zhotovení mikroskopického preparátu, pozorování, vedení záznamu o pozorování, ale v rozsahu podmínek našeho zařízení
- probírané učivo doplňujeme sledováním videokazet

- s obsahem a rozsahem učiva žáky seznamujeme způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem
- v hodinách často opakujeme učivo, neustále klademe důraz na vztahy a vývojové zákonitosti
- žáci mají v hodinách prostor na vyjádření svých myšlenek, zkušeností, vědomostí získaných z literatury, médií nebo vlastních poznatků
- při výuce používáme různé metody práce – výklad s demonstrací (obrázky, modely, přírodniny), pozorování, pokus, rozhovor, referáty, počítačové programy
- v hodinách přírodopisu se snažíme využívat vědomostí žáků z jiných oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda
- žáci jsou na základě získaných vědomostí podněcováni k dalšímu poznávání zákonitostí přírody a vztahů, velký důraz klademe na ekologii a využívání přírodních zdrojů v praxi

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- při prověřování znalostí klademe důraz na ústní zkoušení, aby se žáci naučili plynule vyjadřovat, komunikovat a prezentovat svůj názor
- po probrání většího celku učiva využíváme písemné formy zkoušení – odpovědi na otázky, výběrové testy
- při opakování a procvičování učiva využíváme orientační zkoušení v lavicích
- při klasifikaci také zohledňujeme úpravu sešitů, nákresy, aktivitu žáků v hodinách, referáty, články, časopisy

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Přírodopis

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnosti při plnění úkolů a k přesnému vyjadřování při pozorováních a pokusech
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- probrané učivo žákům heslovitě zapisujeme na tabuli, pro žáky s SPU je to hlavní opora pro učení, často slouží jako zápis obrázků a jeho popis

Kompetence k řešení problému

- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence komunikativní

- ve výuce dáváme žákům prostor ke sdělení vlastních názorů, myšlenek a zkušeností, ke konfrontaci s realitou
- žáci se zapojují během výuky do diskuzí k daným tématům, učí se obhajovat svůj názor a své stanovisko, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- žákům jsou nabídnuty možnosti, jak zdravě žít a ovládat své chování na základě poznatků získaných v učivu o lidském těle, jak toto uplatnit ve vztahu k vrstevníkům (party, alkohol, kouření, drogy)
- na základě získaných etologických poznatků jsou žáci vedeni k vzájemnému respektu
- při práci ve skupinách se žáci učí zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů, vzájemné toleranci a respektu
- žáky vedeme k zodpovědnosti za své chování vůči sobě, přírodě, jiným lidem

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti – v průmyslu, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Přírodopis
 Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - vyjmenuje planety, charakterizuje obaly Země - uvede příklady rozmanitosti přírody	Uspořádání živého světa	ENV, Základní podmínky života (rozmanitost přírody, probudit citový vztah k přírodě)
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklad	Buňka	OSV, Rozvoj schopností poznávání (seznámení s mikroorganismy) VEG, Objevujeme Evropu a svět (očkování, AIDS, pandemie) ENV, Základní podmínky života (virová onemocnění bez antibiotik, potravní řetězec zachování rovnováhy)
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - dokáže roztrždit organismy do systému, zná systematické jednotky	Stavba organismů	
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	Fotosyntéza	
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - popíše stavbu viru a bakterie - uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění a porozumí prevenci	Viry a bakterie	
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost složek v potravním řetězci - popíše stavbu těla řasy, kvasinky, prvoka a uvede zástupce	Jednobuněčné organismy (řasy, kvasinky, prvoci) Potravní řetězec	

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i>	<i>Žák:</i> - zná význam řas a vybrané zástupce	Řasy	
BIOLOGIE HUB			
<i>P-9-2-01</i> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků <i>P-9-2-02</i> vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích <i>P-9-2-03</i> objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků <i>P-9-8-01</i> aplikuje praktické metody pozn. přírody <i>P-9-8-02</i> dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody	- vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - popíše (nakreslí) jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka - odliší na příkladech způsob výživy hniloživý (saprofytický) a cizopasný (parazitický) - vysvětlí pojem symbióza a uvede příklad - rozliší mezi vybranými houbami jedlé a jedovaté podle typických znaků - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - zná desatero správného houbaře	Houby	ENV, Ekosystémy <i>(význam lesa, obývání lesních porostů, emise, imise)</i> ENV, Vztah člověka a prostředí <i>(penicilin)</i> OSV, Seberegulace a sebeorganizace <i>(chování v lese)</i>
	- vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - uvede, které organismy vytvářejí tělo (stélku) lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné - pozná lišejník zeměpisný, terčovku bublinatou a dutohlávku sobí	Lišejníky	ENV, Ekosystémy <i>(symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší)</i> OSV, Rozvoj schopností poznávání <i>(orientace v přírodě)</i>
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
<i>P-9-4-01</i> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>P-9-4-02</i> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců bezobratlých – žahavci, ploštěnci, hlísti - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity	Žahavci, ploštěnci, hlísti	OSV, Sebepoznání a sebepojetí <i>(základní hygienické návyky)</i> VEG, Evropa a svět nás zajímá <i>(potrava pro lidi v určitých oblastech)</i>
	- podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy	Měkkýši	

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: <i>P-9-4-03</i> odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí <i>P-9-4-04</i> zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Žák: - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím	Kroužkovci	
	- dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	Členovci – pavoukovci, korýši	
	- dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu	Hmyz	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>insekticidy, narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu</i>)
	- pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	Ostnokožci	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Přírodopis
 Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
<i>Žák:</i> <i>P-9-4-01</i> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>P-9-4-02</i> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <i>P-9-4-03</i> odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí <i>P-9-4-04</i> zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	<i>Žák:</i> - chápe význam a zásady třídění organismů - umí vyjmenovat systematické jednotky	Třídění organismů	OSV, Mezilidské vztahy (rozvoj schopnosti navázat a udržet vztah)
	- chápe pojmy – strunatci, obratlovci a dokáže vysvětlit vývoj - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí	Strunatci – podkmen pláštěnci, bezlebeční Strunatci – podkmen obratlovci	
	- vysvětlí rozdíl ve stavbě těla paryby a ryby - pozná vybrané zástupce paryb a ryb v rozsahu učebnice - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - chápe postavení ryb v potravním řetězci, zná význam ryb v potravě člověka	Paryby, ryby	VEG, Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní smlouvy o rybolovu) ENV, Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (čistota vodních ploch ekologické havárie, ochrana okolí vodních ploch)
	- pozná zástupce obojživelníků v rozsahu učebnice - zná vývoj obojživelníků a jejich význam v prostředí	Obojživelníci	
	- pozná zástupce plazů v rozsahu učebnice - vysvětlí význam plazů v potravním řetězci	Plazi	
	- chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - popíše jejich přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků	Ptáci	ENV, Vztah člověka k prostředí (ptačí budky, krmítka, ochrana hnízd)

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: <i>P-9-8-01</i> aplikuje praktické metody poznávání přírody <i>P-9-8-02</i> dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Žák: - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce savců v rozsahu učebnice - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	Savci	ENV, Vztah člověka k prostředí (<i>ochrana živočichů v přírodě</i>) OSV – chov domácích savců
BIOLOGIE ROSTLIN			
<i>P-9-3-01</i> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům <i>P-9-3-02</i> porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku <i>P-9-3-03</i> vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin <i>P-9-3-04</i> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů <i>P-9-3-05</i> odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu	Vývoj rostlin Vyšší rostliny	ENV, Ekosystémy (<i>rostliny – producenti, potravní řetězec, význam lesa, umělé ekosystémy, zásahy člověka, ochrana lesů</i>)
	- vyjmenuje příklady výtrusných rostlin - popíše hlavní znaky mechorostů, pozná hlavní zástupce, rozumí vývoji - popíše hlavní znaky kaprad'orostů, jejich zástupce a historický význam	Rostliny výtrusné Mechorosty Kaprad'orosty	
	- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany	Nahosemenné rostliny Ekosystém les	VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>vývoz dřev</i>)
	- vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod)	Stavba rostlinného těla	OSV, Rozvoj schopnosti poznání
	- zná podmínky klíčení a růstu rostlin - pochopí pohlavní a nepohlavní rozmnožování u rostlin	Růst a vývoj rostlin	VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje</i>)

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>P-9-8-01</i> aplikuje praktické metody poznávání přírody <i>P-9-8-02</i> dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	<i>Žák:</i> - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší poznávací znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin - popíše hlavní znaky základních čeledí dvouděložných rostlin - uvede významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je poznat - seznámí se s jednoděložnými rostlinami - vyjmenuje hospodářsky významné rostliny - seznámí se s některými pokojovými a cizokrajnými rostlinami - vyjmenuje kategorie chráněných oblastí, zná národní parky ČR	Krytosemenné rostliny	ENV, Vztah člověka k prostředí (<i>léčivé rostliny, bio-produkty</i>) OSV, Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Přírodopis
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
<i>Žák:</i>	<i>Žák:</i> - zná pojem etologie, druhy chování, využití etologických poznatků v praxi	Základy etologie	OSV, Poznávání lidí (vztah k ostatním organismům)
<i>P-9-5-02</i> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí původ a vývoj člověka - pojmenuje lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Vývoj člověka	MUV, Etnický původ (rasy, národnostní menšiny) VDO, Občan, občanská společnost a stát (tolerance k odlišnostem)
<i>P-9-5-01</i> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <i>P-9-5-04</i> rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	- vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vysvětlí pojem anatomie a fyziologie	Buňky, tkáně, orgány	OSV, Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí
	- popíše stavbu, význam a spojení kostí - pojmenuje základní kosti	Soustava opěrná	
	- popíše stavbu a rozdělení svalstva - vyjmenuje základní druhy svalů na kostře	Soustava pohybová	
	- popíše složení a význam krve, tkáňového moku a mízy - rozliší krevní skupiny	Tělní tekutiny	
	- popíše stavbu srdce a vysvětlí jeho činnost - vysvětlí systém krevního oběhu - rozdělí cévy a vysvětlit krevní tlak - zná zásady první pomoci při krvácení	Oběhová soustava	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (osvěta - správný životní styl)

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: <i>P-9-5-01</i> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <i>P-9-5-04</i> rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života <i>P-9-5-05</i> aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Žák: - zná základní virové a bakteriální nemoci a druhy imunity	Nakažlivé nemoci	OSV, Seberegulace a sebeorganizace (<i>očkování, otužování</i>)
	- pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchacích cest, prevenci, první pomoc	Dýchací soustava	ENV, Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (<i>znečištěné ovzduší, exhalace, stav ovzduší</i>)
	- pojmenuje části trávicí soustavy a zná jejich funkce - zná příčiny nemocí trávicí soustavy a jejich prevence - vyjmenuje základní složky potravy	Trávicí soustava	VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>dovoz a vývoz potravin</i>) OSV, Seberegulace a sebeorganizace (<i>zásady správné výživy</i>)
	- popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny nemocí vylučovací soustavy, jejich prevence	Soustava vylučovací	
	- popíše význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění kůže a zásady péče o kůži	Krycí soustava	ENV, Základní podmínky života (<i>sluneční záření</i>)
	- popíše řídicí soustavu, stavbu nervové buňky - vysvětlí pojem reflex, rozdělení a význam reflexů - zná stavbu a význam míchy - popíše složení a význam jednotlivých částí mozku	Nervová soustava	OSV, Rozvoj schopností poznávání (<i>organismus jako celek</i>)
	- vyjmenuje všechny žlázy s vnitřní sekrecí - uvede nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	Žlázy s vnitřním vyměšováním	
	- rozumí pojmům aktivní a pasivní odpočinek - umí vysvětlit pojem závislosti	Duševní hygiena Toxikomanie	OSV, Sebepoznání a sebepojetí (<i>návyky, zlozvyky, toxikomanie</i>) OSV, Psychohygiena VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>distribuce drog</i>)
	- umí vysvětlit pojem smyslové ústrojí a smyslový orgán - zná stavbu a funkci oka, oční vady - zná stavbu a funkci ucha, sluchové vady - umí popsat ústrojí chuti, čichu a hmatu	Smyslové orgány Ústrojí zraku, sluchu, chuti, čichu, hmatu	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>P-9-5-03</i> objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	<i>Žák:</i> - popíše stavbu a funkci mužského a ženského pohlavního ústrojí - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy vývoje života	Soustava rozmnožovací Vývoj lidského jedince	OSV, Mezilidské vztahy <i>(vztah mezi pohlavími)</i> VEG, Objevujeme Evropu a svět <i>(šíření sexuálně přenosných nemocí)</i>
<i>P-9-1-05</i> vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti <i>P-9-1-06</i> uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů - zná základní pojmy	Základy nauky o dědičnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Žák: - vysvětlí teorii vzniku a stavbu Země - vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi - objasní nebezpečí rychlých změn podmínek prostředí pro život	Naše Země ve vesmíru	
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	- rozliší pojmy nerost, hornina	Mineralogie	
	- umí roztrždit nerosty podle chemického složení do skupin - zná charakteristiky jednotlivých skupin nerostů a pozná základní nerosty	Třídění nerostů	
	- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené, přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice, sádrovec, uhlí)	Petrologie	
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- umí popsat druhy vnitřních geologických dějů a jejich důsledky v litosféře - zná příčiny a důsledky sopečné činnosti a zemětřesení	Vnitřní geologické děje	ENV, Základní podmínky života (přírodní katastrofy, zemětřesení, zvětrávání, změna zemského povrchu)
	- zná příčiny a důsledky vnějších geologických dějů na zemský povrch	Vnější geologické děje	
	- porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	Půdy	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana půd, ochrana vod)
	- umí vysvětlit vznik pramenů a podzemních vod	Podzemní vody a prameny	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - popíše teorie o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - uvede typické organismy daných geologických období a jejich přizpůsobení se prostředí - diskutuje o geologických změnách, vzniku života	Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země	OSV, Hodnoty, postoje, praktická etika (náboženské a vědecké názory)
	- podle geologické mapy popíše vývoj povrchu ČR	Geologický vývoj a stavba ČR	OSV, Rozvoj schopností poznávání
ZÁKLADY EKOLOGIE			
<i>P-9-7-01</i> uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi <i>P-9-7-02</i> rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému <i>P-9-7-03</i> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <i>P-9-7-04</i> uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom)	Ekologie	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>aktivní přístup k ochraně životního prostředí, principy udržitelného rozvoje</i>) VDO, Občan, občanská společnost a stát (<i>zodpovědné chování k přírodě</i>) VEG, Objevujeme Evropu a svět (<i>spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO</i>)
	- rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy	Podmínky života	
	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Stav životního prostředí	
	- orientuje se v globálních problémech biosféry	Člověk a biosféra	
	- zná ekologický a hygienický význam zeleně	Zeleň v krajině	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	Žák: P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy P-9-1-07p ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
BIOLOGIE HUB	P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků P-9-2-03p pozná lišejníky
BIOLOGIE ROSTLIN	P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin P-9-3-03p ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití P-9-3-03p zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb
BIOLOGIE ČLOVĚKA	P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění
NEŽIVÁ PŘÍRODA	P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů P-9-6-04p rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik P-9-6-06p ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>ZÁKLADY EKOLOGIE</i>	Žák: P-9-7-01p uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
<i>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</i>	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Přírodopis

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na **prohlížení, získávání a třídění dat**, eventuálně práci v **běžně dostupných základních programech**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
-	zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů (7. roč.)
-	s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny (7. roč.)
-	vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí grafů, schémat a mapových portálů (9. roč.)

5.14 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce zeměpisu věnujeme 2 vyučovací hodiny týdně v 6. - 8. ročníku, v 9. ročníku pak 1 hodinu týdně
- výuka probíhá v učebně, často jsou žáci vyučováni malotřídním způsobem

Učebnice a učební materiály:

- využívány jsou tyto učební texty:
 - Rončková, K.: *Hravý zeměpis 6 – Planeta Země*, Taktik, 2021
 - Šimon a kol.: *Hravý zeměpis 7 – Regionální zeměpis kontinentů*, Taktik, 2021
 - Šindýlek a kol.: *Hravý zeměpis 8 – Evropa*, Taktik, 2021
 - Géringová a kol.: *Hravý zeměpis 9 – Lidé a hospodářství*, Taktik, 2021
- k probíraným tématům jsou žákům rovněž poskytovány různé pracovní listy, časopisy (Lidé a Země, Koktejl, National Geographic, Lonely Planet)
- k dispozici mají žáci zeměpisné atlasy, nástěnné mapy a globusy

Průběh a cíle vyučování:

- s učivem jsou žáci seznamováni způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem
- vítán je tvořivý přístup žáků k vyučovacímu předmětu
- žáky učíme samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály
- snažíme se, aby se žáci uměli orientovat v současném dění u nás i ve světě, aby si dokázali spojit poznatky z výuky s dalšími informacemi (tisk, rozhlas, televize, internet)
- vedeme žáky k tomu, aby získané vědomosti užívali v praktických situacích
- učíme žáky posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku

- seznamujeme žáky s kulturními i mentálními zvláštnostmi různých lidských ras a národů
- snažíme se, aby si uvědomovali význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití ve světových civilizačních procesech
- vedeme žáky k trvalému zájmu o poznávání různých zemí, regionů, života, tradic, zvyků a zvláštností jejich obyvatel

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- probrané učivo prověřujeme písemně nebo ústně dle individuálních zvláštností žáků (zadáváme kontrolní úlohy, využíváme slepé mapy, zeměpisné křížovky a doplňovačky, důraz klademe na orientaci na mapě)
- v průběhu vyučovacích hodin častým slovním vyjádřením hodnotíme žákův dílčí úspěch, individuální pokrok, oceňujeme jeho snahu
- vhodnou formulací upozorňujeme žáka na jeho nedostatky, poskytujeme mu informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Zeměpis

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke zodpovědnosti za své vzdělání, je podporována pravidelná domácí příprava
- ve vyučovacím procesu je využita pozitivní motivace
- žákům je umožněno využívat různých typů zpětné vazby dle osobní preference

Kompetence k řešení problému

- žákům jsou nabízeny různé zdroje informací (časopisy, odborné publikace, atlasy a mapy, dle možnosti internet)
- v předmětu jsou zahrnuta témata vhodná k praktickému využití v každodenním životě (znalost map, orientace v okolním prostředí, pochopení cizích kultur)

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k odpovídajícímu slovnímu i písemnému projevu
- podporujeme zpracovávání referátů a jejich prezentaci před třídou

Kompetence sociální a personální

- ve třídě je vytvořena příjemná atmosféra
- žáci jsou seznamováni s kulturou a tradicemi na různých místech světa
- žáci jsou povzbuzováni, aby ve výuce pomáhali spolužákům, kteří o to projeví zájem

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s fungováním a státním zřízením různých států světa
- žáci jsou vedeni k respektování kultury a hodnot jiných národů
- pěstujeme u žáků národní hrdost a povědomí o příslušnosti k Evropské kultuře

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
<i>Žák:</i> Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<i>Žák:</i> - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie	Postavení Země ve vesmíru	OSV, Komunikace a kompetice; Rozvoj schopností poznávání ENV, Vztah člověka a prostředí
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - v praxi využívá znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	Tvar a pohyby planety Země	VEG, Objevujeme Evropu a svět OSV, Kreativita; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV, Základní podmínky života
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpozná souvislosti a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými složkami krajinné sféry	Krajinná sféra Země a její složky Pevninský a oceánský tvar zemského povrchu Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	ENV, Ekosystémy; Základní podmínky života VEG, Evropa a svět nás zajímá OSV, Komunikace; Kooperace a kompetice

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Žák: - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů	Litosféra	ENV, Základní podmínky života ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí VEG, Evropa a svět nás zajímá
	- s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře	Atmosféra	
	- vymezí různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce	Biosféra	
	- seznámí se s rozložením vody na Zemi - vyhledá na mapách: oceán, moře, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže	Hydrosféra	
	- popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě	Pedosféra	
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE			
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model Země k demonstraci rozmístění oceánů a základních tvarů zemského povrchu	Glóbus	MEV, Kritické čtení a vnímání med. Sdělení
	- používá a zorientuje různé druhy plánů a map, přepočítává vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky - používá mapové atlasy, jejich obsah a rejstříky	Plány a mapy, měřítko Obsah a grafika map Orientace plánu a mapy Práce s atlasem	OSV, Kooperace kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VEG, Objevujeme Evropu a svět

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	<i>Žák:</i> - používá zeměpisnou síť a s pomocí zem. souřadnic určuje na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - pochopí účel časových pásem, určí čas na jednotlivých místech na zemi - vysvětlí pojmy: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh	Poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice zeměpisná síť Určování zeměpisné polohy Určování časových pásem <u>Digitální kompetence:</u> pracuje s GPS	VEG, Evropa a svět nás zajímá OSV, Rozvoj schopností a poznávání; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
REGIONY SVĚTA			
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů a porovná jejich rozlohu - popíše a srovná členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů, seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	Geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí VEG, Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
Žák: Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Žák: - vysvětlí pojmy stát, národ, státní hranice, jazyk - popíše charakteristické vlastnosti základních lidských ras, uvede zástupce jednotlivých národů	Obyvatelstvo světa	ENV, Problémy životního prostředí
	- vysvětlí pojem stát, národ, národní jazyk - vymezí pojmy přírodní a umělá státní hranice a uvede příklady - seznámí se s druhy státního zřízení, vysvětlí pojmy demokracie a totalita	Státy světa, státní zřízení <i>Digitální kompetence: vytvoří přehledovou tabulku, třídí získaná data</i>	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- vyjmenuje největší světová náboženství a charakterizuje je	Světová náboženství	OSV, Komunikace; Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
	- seznámí se s rozmístěním světového hospodářství a zemědělských oblastí - popíše znaky jednotlivých hospodářských sektorů	Světové hospodářství	MUV, Multikulturalita
REGIONY SVĚTA			
	- provede regionalizaci světadílu Amerika, vytyčí společné znaky daného regionu a provede jejich porovnání - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	Amerika – geografická a socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států <i>Digitální kompetence: práce s Google Earth</i>	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadílu, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílu, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<i>Žák:</i> - provede regionalizaci světadílu Afrika, vytyčí společné znaky daného regionu a provede jejich porovnání - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy Afriky, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	Afrika – geografická a socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států <u><i>Digitální kompetence: práce s Google Earth</i></u>	VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MUV, Kulturní diference; Multikulturalita, Etnický původ MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV, Ekosystémy
	- provede regionalizaci světadílu Asie, vytyčí společné znaky daného regionu a provede jejich porovnání - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy Asie, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	Asie – geografická a socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států <u><i>Digitální kompetence: práce s Google Earth</i></u>	
	- provede regionalizaci světadílu Austrálie a Oceánie, vytyčí společné znaky daného regionu a provede jejich porovnání - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	Austrálie a Oceánie – geografická a socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států <u><i>Digitální kompetence: práce s Google Earth</i></u>	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	Arktida a Antarktida – geografické a přírodní podmínky, biosféra <i><u>Digitální kompetence: práce s Google Earth</u></i>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
REGIONY SVĚTA			
<i>Žák:</i> <i>Z-9-3-01</i> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa <i>Z-9-3-02</i> lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>Z-9-3-03</i> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <i>Z-9-3-04</i> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- provede regionalizaci světadílu Evropa, vytyčí společné znaky jednotlivých regionů, provede jejich porovnání - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - seznámí se s mezinárodními organizacemi	Evropa – geografická a socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států <i>Digitální kompetence: práce s Google Earth</i>	ENV, Ekosystémy ENV, Vztah člověka k prostředí VEG, Jsme Evropané OSV, Poznávání lidí; Mezilidské vztahy VEG, Evropa a svět nás zajímá MUV, Multikulturalita

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČESKÁ REPUBLIKA			
<i>Žák:</i> Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	<i>Žák:</i> - určí polohu České republiky na světě a v Evropě - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezi NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	Česká republika: poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry <i>Digitální kompetence: práce s Google Earth</i>	ENV, Vztah člověka k prostředí VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Kulturní difference
	- vyhledá, popíše a zdůvodní na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	
	- hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod	Rozmístění hospodářských činností České republiky	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	<i>Žák:</i> - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	Regiony České republiky, administrativní členění ČR, kraje	ENV, Vztah člověka k prostředí VDO, Občan, občanská společnost a stát MUV, Kulturní difference
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci, popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	Místní region České republiky a obec, kde žijeme <u><i>Digitální kompetence:</i></u> vyhledávání a zpracování informací, tvorba krátké prezentace v Power Pointu	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Kooperace a kompetice VEG, Jsme Evropané MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
<i>Žák:</i> Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	<i>Žák:</i> - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele	Světové hospodářství	MUV, Kulturní diference; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity, Lidské vztahy OSV, Mezilidské vztahy ENV, Vztah člověka k prostředí VEG, Evropa a svět nás zajímá MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací	Světové obyvatelstvo	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje - orientuje se na politické mapě světa - rozlišuje a porovnává státy podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, státního zřízení a formy vlády, správního členění	Státy světa Hlavní mezinárodní, politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<i>Žák:</i> - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	Globální problémy současného světa	VDO, Principy demokracie jako formy vlády OSV, Kreativita; Řešení problémů MUV, Etnický původ, Multikulturalita VEG, Jsme Evropané MEV, Stavba mediálních sdělení
<i>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</i>			
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady	Krajina – prostředí, typy krajin	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět OSV, Seberegulace a Sebeorganizace; Kreativita

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<i>Žák:</i> - posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	MEV, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VEG, Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět OSV, Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu v přírodě	Cvičení a porovnávání v terénu v místní krajině Orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu Odhad vzdálenosti a výšek objektů, schématické náčrtky pochodové osy Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	VDO, Občanská společnost a škola MEV, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ENV, Vztah člověka k prostředí VEG, Evropa a svět nás zajímá OSV, Kreativita; Komunikace; Řešení problému a rozhodovací dovednosti

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
GEGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-04p ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-04p ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
REGIONY SVĚTA	Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny Z-9-5-02p zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
ČESKÁ REPUBLIKA	Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Zeměpis

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na **prohlížení, získávání a třídění dat**, eventuálně práci v **běžně dostupných základních programech**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme žáky v používání digitálních technologií pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro zlepšování životního prostředí

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
Žák:	- uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě (6. – 7. roč.) - hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití (6. – 7. roč.) - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa (6. – 7. roč.) - rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů (6. roč.) - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí (6. roč.) - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů (7. roč.) - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států, pro zjištění jejich společenského, hospodářského a politického prostředí a hospodářské jevů (8. – 9. roč.) - využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (8. – 9. roč.)

5.15 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Organizace výuky:

- hudební výchově věnujeme v 1. – 5. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně
- vzdělávací obsah dělíme do těchto oblastí: vokální činnosti, hudební nauka, instrumentální činnosti, hudebně – pohybové činnosti, poslech
- výuka probíhá v hudebně

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto hlavní učební materiály:
 - Lišková, M., Hurník, L.: *Hudební výchova pro 1., 2., 3., 4., 5. ročník ZŠ*, SPN
 - Zpěvníky: *Já, písnička 1, 2*, MUSIC CHEB
 - jiné dostupné zpěvníky, CD, videokazety, jiné zdroje
- k výuce jsou používány dostupné hudební nástroje (klavír, keyboard, Orffův instrumentář aj.)

Průběh a cíle vyučování:

- klademe důraz na osvojení si základních hudebních pojmů, poznatků o významných českých a světových hudebních skladatelích a jejich díle
- poznáváme a učíme se respektovat kultury jiných zemí, národů, etnik
- osvojujeme si, rozšiřujeme a upevňujeme si písňový repertoár
- pravidelně využíváme audiovizuální techniku
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do výuky, k dovednostem samostatně vyhledávat a porovnávat informace
- vybízíme žáky ke vzájemné spolupráci, k respektování názoru druhého
- důraz je kladen na individuální přístup
- žáky vychováváme k tomu, aby se při nezdaru nevzdávali, ale učili se svůj výkon neustále zlepšovat a být k němu přiměřeně kritičtí

- osvojené učivo soustavně opakujeme, procvičujeme a upevňujeme

Prověřování získaných znalostí a dovedností:

- podle individuálních zvláštností žáků volíme způsob jejich ústního nebo písemného prověřování probraných hudebních znalostí
- k hodnocení výkonu žáků používáme známkování

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Organizace výuky:

- hudební výchově věnujeme v 6. – 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně
- vzdělávací obsah dělíme do těchto oblastí: vokální činnosti, hudební nauka, poslech
- výuka probíhá v hudebně

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto hlavní učební materiály:
Charalambidis, A. a kol.: Hudební výchova pro 6., 7., 8., 9. ročník ZŠ, SPN
Zpěvníky: Já, písnička 1, 2, 3, MUSIC CHEB
jiné dostupné zpěvníky, CD, videokazety, jiné zdroje
- k výuce jsou používány dostupné hudební nástroje (klavír, keyboard, Orffův instrumentář aj.)

Průběh a cíle vyučování:

- klademe důraz na osvojení si základních hudebních pojmů, poznatků o významných českých a světových hudebních skladatelích a jejich díle
- učíme se, rozšiřujeme a upevňujeme si písňový repertoár
- pravidelně využíváme audiovizuální techniku
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do výuky, k dovednostem samostatně vyhledávat a porovnávat informace

- důraz je kladen na individuální přístup
- učíme žáky používat internet jako zdroj informací
- osvojené učivo soustavně opakujeme, procvičujeme a upevňujeme
- dle možností výuku zpestřujeme návštěvami kulturních akcí

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- podle individuálních zvláštností žáků volíme způsob jejich ústního nebo písemného prověřování probraných hudebních znalostí
- k hodnocení výkonu žáků používáme známkování

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- žáky vychováváme k tomu, aby se při nezdaru nevzdávali, ale učili se svůj výkon neustále zlepšovat a být k němu přiměřeně kritičtí
- vedeme žáky k práci s informačními zdroji, učíme je vyhledávat a třídit informace

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky ke vzájemné spolupráci, k respektování názoru druhého
- vedeme žáky k dodržování etických a morálních pravidel při komunikaci

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách
- podporujeme talentované žáky

Kompetence občanské

- zapojujeme žáky do společenských činností školy (besídky)
- rozvíjíme vlastenectví a pocit sounáležitosti prostřednictvím hudebního působení
- žáci poznávají hudební kulturu jiných zemí, vedeme je k porozumění, toleranci, solidaritě v lidských vztazích

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i>	<i>Žák:</i>		
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- zná, pojmenuje a užívá jednoduché hudební nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	Orffův instrumentář (bubínek, triangel, ozvučná dřívka)	MUV, Kulturní diference
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje zvuky a tóny, u tónů rozlišuje jednotlivé kvalitativní znaky - rozpozná zřetelné a výrazné změny v dynamice a tempu v hudební ukázce	Zvuk – tón, řeč – zpěv Kvalita tónů – výška, délka, intenzita Tempo (pomalu, rychle) Melodie stoupavá a klesavá	OSV, Rozvoj schopností poznávání
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- správně dýchá a vyslovuje - pamatuje si části melodie	Pěvecký a mluvní projev	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- zopakuje krátké rytmické útvary - rytmitizuje krátká slova - reaguje na hudební podněty pohybem	Bicí hudební nástroje Rytmický doprovod písně Instrumentální doprovod písně Pohybový doprovod písně (<i>taktování</i>)	
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zazpívá jednoduchou vánoční koledu - zpívá z paměti samostatně i ve skupině osvojené písně	Koleda Rozšiřování a upevňování písňového repertoáru	MUV, Kulturní diference VEG, Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i>	<i>Žák:</i> - rozliší základní druhy not, napodobí jejich zápis v notové osnově - pozná notovou osnovu a notový klíč - v písni rozliší sloku a refrén - aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu	Nota, druhy not; nota celá, půlová, čtvrtěová; notová osnova; repetice; houslový klíč Sloka, refrén	OSV, Kreativita
<i>HV-3-1-03</i> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- reprodukuje motivy, témata jednoduchých melodií pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	Orffův instrumentář (ozvučná dřívka, bubínek, triangel, tamburína, xylofon)	
<i>HV-3-1-04</i> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- rytmizuje říkadla - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie	Rytmický doprovod písně Instrumentální doprovod písně Pohybový doprovod písně	
<i>HV-3-1-06</i> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- pozná nejznámější hudební nástroje	Rozšiřování znalostí o hudebních nástrojích	
<i>HV-3-1-01</i> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje	Rozšiřování a upevňování písňového repertoáru	OSV, Seberegulace a sebeorganizace

Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<i>Žák:</i> - rozlišuje základní změny dynamiky /p -mf-f/	Dynamika, hudební značky pro značení dynamiky (forte, piano)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<i>Žák:</i> - rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů - reaguje na povědomou melodii - rozpozná melodie již naučených známých písní	Hudební nástroje strunné – klavír, kytara Hudební nástroje dechové – příčná a zobcová flétna, trubka Hudební hádanky	OSV, Rozvoj schopností poznávání
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje hudebně protikladné – melodické části, pozná opakující se melodický úsek písně	Melodie vzestupná a sestupná Sloka, refrén Repetice	OSV, Rozvoj schopností poznávání
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby - tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu - doprovází spolužáky rytmicky a pohybově		OSV, Kreativita
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zazpívá známé české vánoční koledy - dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost	Koledy a písně vánoční Rozšiřování hlasového rozsahu a písňového repertoáru	OSV, Seberegulace a sebeorganizace

Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	<i>Žák:</i> - uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě - orientuje se v jednoduchém notovém zápise	Stupnice C1 – C2 Solmizační slabiky Pomlka, druhy pomlk Nota celá, čtvrtová, půlová, osminová	
	- vytváří si elementární představu o světových hudebních skladatelích, aktivně naslouchá hudebním ukázkám	Hudební skladatelé: Bedřich Smetana, Wolfgang Amadeus Mozart	VEG, Evropa a svět nás zajímá

Minimální doporučená úroveň výstupů za 1. období (1. – 3. ročník)
<i>Žák:</i> HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>HV-5-1-01</i> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<i>Žák:</i> - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně v dur i v moll - seznamuje se s notovým zápisem jednohlasé písně	Solmizační slabiky Hudební pojmy: koncert, valčík, kánon Koledy a vánoční písně Píseň lidová a umělá Rozšiřování a upevňování repertoáru Dur a moll Notopis – oktáva C1 – C2 Pomlka, druhy pomlk (čtvrt'ová, půlová) Posuvky – křížek, béčko	MUV, Kulturní diference
<i>HV-5-1-07</i> ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace <i>HV-5-1-02</i> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- seznámí se se základními pohybovými a tanečními kroky (polka, valčík) - Doprovází hrou a tancem melodii a píseň - dle notového zápisu zazpívá, doprovodí hrou na tělo nebo na bicí nástroje známou píseň	Rytmický, instrumentální a pohybový doprovod písně	OSV, Kreativita

Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	<i>Žák:</i> - správně naznačí dvoudobý a třídobý takt - vytváří si elementární představu o světových hudebních skladatelích, aktivně naslouchá hudebním ukázkám - soustředí se na poslech skladeb - sleduje výraz a náladu skladby -	Taktování ve dvoudobém a třídobém taktu Hudební skladatelé: Antonín Dvořák, Johann Sebastian Bach	VEG, Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Název předmětu: Hudební výchova
Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>HV-5-1-01</i> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <i>HV-5-1-04</i> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby <i>HV-5-1-05</i> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<i>Žák:</i> - intonačně správně a z paměti zazpívá státní hymnu - dovede rozpoznat a zazpívá většinu osvojených písní - rozvíjí intonační a pěvecké dovednosti - rozšiřuje hlasový rozsah, zpívá s dynamikou - zazpívá při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou píseň	Hymna České republiky Píseň lidová a umělá Koleda, spirituál	OSV, Občan, občanská společnost a stát
<i>HV-5-1-02</i> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- pojmenuje druhy not - zná osvojené pojmy hudební nauky - zazpívá či pohybuje se podle notového zápisu	Nota, druhy not (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová). Notová osnova. Pomocné linky notové osnovy. Akord. Staccato, legato.	
<i>HV-5-1-06</i> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- osvojí si pojem smyčcové kvarteto, smyčcový orchestr - rozpozná nástroje symfonického orchestru na základě jejich vzhledu i zvuku	Smyčcový kvartet. Složení smyčcového kvartetu. Symfonický orchestr. Zasedací pořádek hudebníků v orchestru.	

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - správně dýchá a vyslovuje všechny hlásky - intonuje	Jazykolamy	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktuje v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - rozpozná a provede v rámci svých pohybových možností základní taneční kroky (polka, valčík)	Taktování ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu Doprovod melodie tancem, taneční kroky	OSV, Kreativita

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)
Žák: HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Název předmětu: Hudební výchova
Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<i>Žák:</i> - se orientuje v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) - zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr	Akord Předznamenání, křížek, bé, odrážka Rozšiřování hlasového rozsahu a písňového repertoáru	OSV, Kreativita
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra) - rozliší typické nástroje užívané v české a moravské folklórní hudbě - vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou)	Hudební nástroje v lidové hudbě	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) - rozpozná úseky, v nichž je použita citace, zvukomalba; rozpozná kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu - rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu	Hudební skladatelé: Josef Mysliveček, Josef Suk, Bohuslav Martinů, Zdeněk Fibich, Richard Wagner, Giuseppe Verdi Opera, opereta, balet Česká opera Árie, recitativ, duet, partitura, operní předehra, libreto Hudební revue, muzikál Osvobozené divadlo	VEG, Jsme Evropané OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznání

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	<i>Žák:</i> - zazpívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň či skladbu (např.: beat box, scat, rap, výběrem doprovodu z databanky keyboardu, připraveným doprovodem)	Instrumentální a rytmický doprovod písně	OSV, Kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Název předmětu: Hudební výchova
Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>HV-9-1-01</i> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<i>Žák:</i> - zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr - pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu - postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku	Česká a světová lidová píseň Rozšiřování písňového repertoáru Dirigent, sbormistr. Taktování. Skladatel a interpret.	MUV, Kulturní difference; Etnický původ
<i>HV-9-1-08</i> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce	Nešvary v hudbě	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
<i>HV-9-1-07</i> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současnost)	Polyfonie, fuga, kánon Johann Sebastian Bach Koncert, concerto grosso, concertino Sonáta, sonátová forma Duchovní a světská hudba. Kantáta a oratorium Český a světový muzikál	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>HV-9-1-02</i> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<i>Žák:</i> - popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu	O lidském hlase. Hlasová hygiena	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
<i>HV-9-1-05</i> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců (lidové tance, historické, společenské, současné styly) a odliší balet jako druh umění - si zvolí ukázkou taneční hudby a předvede (ve skupině nebo sólo) typický prvek daného tance (základní kroky, vybranou taneční figuru)	Tanec Pantomima, lidový tanec, balet, výrazový tanec, společenské tance	OSV, Kreativita
	- rozpozná současné i historické hudební nosiče - získá přehled o způsobech zaznamenávání hudby v současnosti i minulosti	Hudební přehrávače a hudební nosiče	MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Název předmětu: Hudební výchova
Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	<i>Žák:</i> - zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současnost) - určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby	Dějiny hudby. Jednotlivá období dějin hudby – pravěk, starověk, středověk, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus Artificiální a nonartificiální hudba USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby – jazz, swing Rock 'n' roll a country & western v USA 50. let Anglie jako vstupní brána moderní populární hudby do Evropy a rock 60. let Artificiální hudba 20. století 70. a 80. léta v moderní populární a rockové hudbě	VEG, Evropa a svět nás zajímá
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- se orientuje v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) - zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr	Stupnice, tónina, modální stupnice Akordové značky Rozšiřování písňového repertoáru	OSV, Kreativita
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy	- tvoří a obměňuje jednoduché doprovody písní na Orffovy hudební nástroje - k hudebnímu doprovodu užívá dostupných perkusních nástrojů	Moderní hudební nástroje	OSV, Kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Název předmětu: Hudební výchova
Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<i>Žák:</i> - postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku - zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr	Čeští hudební skladatelé – představitelé jednotlivých období: Jaroslav Ježek, Jan Jakub Ryba, Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Suchý+Šlitr Trampská píseň	VEG, Evropa a svět nás zajímá OSV, Kreativita
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současnost) - určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby	Počátky hudebních dějin v Čechách Hudební renesance v Čechách České hudební baroko Český hudební klasicismus Český hudební romantismus Česká populární hudba Jazz a swing v české hudbě 50. a 60. léta – divadla malých forem 60. léta – big beat 70. a 80. léta v české moderní populární hudbě	VEG, Evropa a svět nás zajímá

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<i>Žák:</i> - zazpívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň či skladbu (např.: beat box, scat, rap, výběrem doprovodu z databanky keyboardu, připraveným doprovodem) - písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít	Současná česká populární hudební scéna	OSV, Kreativita
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) - rozpozná úseky, v nichž je použita citace, zvukomalba; rozpozná kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu	Rytmus, metrum, tempo – opakování a prohloubení znalostí	
	- seznámí se s procesem zaznamenávání hudby	Technika v hudbě – nahrávací technika	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)

<i>Žák:</i>
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Hudební výchova

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na **prohlížení, získávání a třídění dat**, eventuálně práci v **běžně dostupných základních programech**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence
<i>Žák:</i>
- z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější (1. – 3. roč.) - na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovází píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem (1. – 3. roč.) - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu apod. (4. – 5. roč.)

5.16 Estetická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Organizace výuky:

- předmět byl vytvořen ze dvou oborů (Výtvarná výchova a Pracovní výchova)
- Estetickou výchovu vyučujeme 1 hodinu týdně
- obsah vyučovacího předmětu je členěn do tematických okruhů
- výuka probíhá ve třídě nebo venku v oploceném areálu Dětského oddělení

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto učební texty:
Praktické činnosti pro 1. – 5. ročník ZŠ. Fortuna

Průběh a cíle vyučování:

- cílem vyučovacího předmětu je u žáků vzbudit zájem o tvůrčí, kreativní činnost, nápad
- žáci se seznamují s výtvarnými technikami, pracovními pomůckami a postupy při práci
- pedagog při výběru tématu respektuje individuální zvláštnosti a schopnosti žáků
- v teplejších měsících pracují žáci mimo budovu školy (školní pozemek, okolí školy, apod.)
- ve vyučování používáme co nejčastěji pozitivní motivaci, žáky povzbuzujeme k co nejlepšímu výkonu vzhledem k jejich individuálním možnostem a schopnostem
- motivujeme žáky, aby vydrželi pracovat v zadaném čase
- žáci se učí být k svému výkonu přiměřeně kritičtí, své nedostatky neustále zlepšují
- výsledné práce jsou na určitou dobu vystaveny ve třídách, na nástěnkách, atd.
- podporována je účast na soutěžích, výstavkách apod.

- učivo je doplňováno a zpestřeno návštěvami výstav, exkurzemi, apod.

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- žáci jsou průběžně slovně hodnoceni a povzbuzováni ve svém výkonu
- hodnotí se zejména zájem a pozitivní přístup k práci

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Organizace výuky:

- předmět byl vytvořen ze dvou oborů (Výtvarná výchova a Člověk a svět práce)
- Estetickou výchovu vyučujeme 1 hodinu týdně
- výuka probíhá ve třídě, v učebně výtvarné výchovy nebo venku v oploceném areálu Dětského oddělení
- z hygienických a bezpečnostních důvodů nejsou na naší škole vyučovány dílenské práce

Učebnice a výukové materiály:

- využívány jsou tyto učební texty:
 Praktické činnosti, Pěstitelství pro 6. – 9. ročník ZŠ. Fortuna
 Praktické činnosti, Práce s technickými materiály pro 6. – 9. ročník ZŠ. Fortuna
 Elektronika kolem nás pro 6. – 9. ročník ZŠ. Fortuna
 Technické kreslení pro 7. – 9. ročník ZŠ. Fortuna
 Informační brožury o studijních a učebních oborech, VHS, jiné doplňující materiály

Průběh a cíle vyučování:

- cílem vyučovacího předmětu je u žáků vzbudit zájem o tvůrčí, kreativní činnost, nápad
- žáci se seznamují s výtvarnými technikami, pracovními pomůckami a postupy při práci

- pedagog při výběru tématu respektuje individuální zvláštnosti a schopnosti žáků
- v teplejších měsících pracují žáci mimo budovu školy (školní pozemek, okolí školy, apod.)
- ve vyučování používáme co nejčastěji pozitivní motivaci, žáky povzbuzujeme k co nejlepšímu výkonu vzhledem k jejich individuálním možnostem a schopnostem
- výsledné práce jsou na určitou dobu vystaveny na nástěnkách

Prověřování získaných znalostí a hodnocení:

- žáci jsou průběžně slovně hodnoceni a povzbuzováni ve svém výkonu
- hodnotí se zejména zájem, pozitivní přístup k práci a aktivita

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Estetická výchova

Kompetence k učení

- žáky vychováváme k tomu, aby se při nezdaru nevzdávali, ale učili se svůj výkon neustále zlepšovat a být k němu přiměřeně kritičtí
- žáci se učí být k svému výkonu přiměřeně kritičtí, své nedostatky neustále zlepšují

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k prezentaci vlastní výtvarné práce, ale také výtvarného umění

Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme jak k samostatné činnosti, tak i ke kolektivní práci, při kolektivní práci žáci respektují názor druhých a jsou k druhým ohleduplní a tolerantní, umí si navzájem pomoci, poradit

Kompetence občanské

- zapojujeme žáky do výzdoby naší školy
- žáci jsou motivováni k účasti na výstavách a soutěžích, zvelebují areál školy i nemocnice

Kompetence pracovní

- podporována je účast na soutěžích, výstavkách apod., učivo je doplňováno a zpestřeno návštěvami výstav, exkurzemi, apod.
- v rámci volby profesní orientace jsou realizovány návštěvy žáků 9. ročníků na Úřad práce, do Informy (prezentace učilišť a středních škol v opavském okrese, návštěvy ve Dnech otevřených dveří, apod.)
- motivujeme žáky, aby vydrželi pracovat v zadaném čase
- žáci jsou v hodinách neustále vedeni k udržování čistoty a pořádku na svém pracovním místě a jeho okolí, k šetření materiálem a k vhodnému a bezpečnému zacházení s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Estetická výchova
Ročník: 1.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČSP-3-1-01</i> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů <i>ČSP-3-3-02</i> pečuje o nenáročné rostliny	<i>Žák:</i> - respektuje základní požadavky bezpečnosti a hygieny práce - udržuje pořádek a čistotu na svém pracovním místě a v jeho okolí	Bezpečnost práce během hodin estetické výchovy	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- pracuje s papírem, textilem, přírodninami	Práce s drobným materiálem (<i>přírodnina, papír, textil, modelovací hmota</i>)	
	- pod dohledem učitele a s jeho pomocí pečuje o rostliny na školních záhonech	Pěstitelské práce (<i>plení, zalévání</i>)	
	- provádí základní péči o pokojové rostliny	Péče o pokojové rostliny ve třídě (<i>zalití</i>)	
<i>VV-3-1-01</i> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ <i>VV-3-1-02</i> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- seznamuje se s různými technikami kresby a malby, užívá pastelky, voskovky, vodové barvy - prezentuje své pocity	Kresba (<i>věci kolem nás, kresba lidské postavy</i>) Malba (<i>zvířata, příroda, stromy, květiny</i>) Vnímání velikosti a prostoru	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- rozlišuje základní linie a tvary, načrtne je nebo vymodeluje z plastelíny - objevuje a sleduje tvar předmětů, objektů	Rozlišení tvarů Techniky plastického vyjádření	
	- pozná základní barvy	Rozlišení základních teplých a studených barev	
	- pod dohledem stříhá rovnou linii, lepí papír	Práce s barevnými papíry	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Estetická výchova
Ročník: 2.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Žák: - stříhá, lepí, tvaruje a vytváří jednoduché výrobky z papíru, textilu, přírodnin	Práce s drobným materiálem (přírodnina, papír, textil)	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- umí třídit a sušit rostliny, listy, semena	Pěstitelské práce (pěstování rostlin, druhy ovoce a zeleniny)	
	- zvládne elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (Lego, Merkur, Seva)	Konstrukční činnosti Práce ve stavebnictví – montáž a demontáž	
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- poznává vlastnosti barev, seznamuje se s malbou, kresbou - pozoruje události kolem sebe - uplatňuje a rozvíjí svou fantazii	Malba – rozvíjení smyslové citlivosti Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti (<i>statická postava</i>)	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- rozlišuje podobnost a kontrast prvků, barvy, velikost a vzdálenost objektů	Rozlišení základních teplých a studených barev, základních tvarů	
	- probouzí smysl pro výtvarný rytmus - prezentuje výsledky své tvorby podle svých schopností	Jednoduchá koláž z barevných papírů Práce s přírodninami Lepení, stříhání, tvarování.	
	- seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění - vytváří si základní kulturní návyky	Ilustrátoři dětských knih (Lada, Zmatlíková, Sekora)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Estetická výchova
Ročník: 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Žák: - experimentuje s běžnými i netradičními nástroji i materiály	Práce s drobným materiálem (přírodnina, papír, textil, karton)	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- osvojuje si postupy při sázení rostlin a péče o ně	Pěstitelské práce (výsadba a pěstování rostlin ze semen)	
	- zvládne elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti (bytová stavebnice)	
	- navléká jehlu, udělá uzel; přišije knoflík	Práce s šicími potřebami	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- volí vhodné výtvarné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a představ	Malba – rozvoj malířských schopností (<i>postava v pohybu</i>) Kresba (tuha, tužka, voskové pastely).	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- kombinuje barvy, tvary - využívá hry s barvou	Míchání barev Doplňkové teplé a studené barvy	
	- vytváří prostorové fantazie seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů	Koláž z barevných papírů, přírodnin, textilu. Stříhání, skládání, lepení papíru.	
	- vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu- ilustrace knih, fotografie, obrazy, animovaný film	Ilustrátoři dětských knih, animátoři dětských filmů	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 1. období (1. – 3. ročník)	
<i>Žák:</i>	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
KONSTRUČNÍ ČINNOSTI	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
	VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Estetická výchova
Ročník: 4.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČSP-5-1-01 vytváří různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<i>Žák:</i> - umí bezpečně pracovat s nůžkami, lepidlem	Práce s drobným materiálem (přírodnina, papír, textil, karton)	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- rozlišuje užitečné rostliny od plevelů, stará se o záhon	Pěstitelské práce (poznávání semen, rostlin, plodů, plevelů)	
	- objevuje a sleduje tvar objektů, předmětů - porovnává a hodnotí svou práci - vytváří objem modelováním	Konstrukční činnosti Sestavování modelů dle předlohy i vlastní představy Modelování	
VV-5-1-01 při tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	- chápe výrazové vlastnosti barev - využívá hry s barvou - všímá si barevných kontrastů	Malba Hra s barvou Míchání barev	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- uplatňuje výrazové vlastnosti linie	Kresba; výrazové vlastnosti linie Kresba různými materiály (<i>pero-tuš, dřívko-tuš, rudka, uhel</i>)	
	- doplňuje výtvarný projev pozorováním života kolem sebe	Kresba a malba skutečnosti	
	- seznamuje se s jednoduchými grafickými technikami	Grafické techniky (otisk, vosková technika)	
	- sestavuje koláže, vhodně volí materiály	Výrobky z přírodnin Koláž (papír, přírodniny, textil)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Estetická výchova

Ročník: 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<i>Žák:</i> - prohlubuje smysl pro krásu - vystihuje vztahy zobrazených prvků	Práce s drobným materiálem (papír, textil, karton)	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- orientačně se seznámí se základy aranžování - zná základy pěstování plodin	Pěstitelské práce (hydroponie, pěstování plodin – hrách, fazole)	
	- řeší přiměřené úkoly v ploše i v prostoru	Konstrukční činnosti (vytváření vlastních prostorových kompozic)	
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- zaměřuje tvorbu na konkrétní objekt - zdokonaluje techniku kresby, malby - zachytí lidskou postavu v pohybu	Kresba tužkou, uhlem Kresba lidské postavy Kresba lidské tváře	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- experimentuje s výtvarnými prostředky - vyjadřuje své pocity a nálady	Dokreslování – tvořivé činnosti Fantazijní prožitky (kresba, malba)	
	- poznává a chápe smysl dekorativní tvorby z hlediska závislosti na barvě, materiálu a funkci předmětu - zvládne různé druhy stehu (přední, zadní)	Práce s přírodninami. Výroba ozdob, výzdoby	
	- kombinuje výtvarné techniky - ovládá základní technické dovednosti	Kombinované techniky. Skládání, stříhání, ohýbání, lepení	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)	
Žák:	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
PŘÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
KONSTRUČNÍ ČINNOSTI	ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
	VV-5-1-01–07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Estetická výchova

Ročník: 6.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<i>Žák:</i> - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, zásady hygieny práce a kázeň, zná pravidla poskytování první pomoci - zvládá jednoduché pracovní postupy při práci na zahradě	Pěstitelské práce – úklidové práce kolem budovy školy, vlastnosti a zpracování půdy	ENV, Vztah člověka k prostředí
	- pojmenuje rozličné materiály a určí jejich vlastnosti - bezpečně pracuje se svěřeným náčiním - rozeznává strukturu materiálu	Práce s drobným materiálem – papír, karton, textil (<i>tvar, objem, textura, uspořádání v ploše</i>) Práce s technickými materiály – teorie – dřevo, kov, plast, druhy materiálu	OSV, Seberegulace a sebeorganizace
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	- žák rozeznává základní tvary a linie	Kresba tuší, tužkou	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- orientuje se v nauce o barvě, rozeznává barvy teplé, studené a neutrální	Teorie barev (<i>barevnost, světlo, barevné rytmy, vztah emoce a barvy</i>)	
	- uvědomuje si prostorové vztahy ve svém okolí a rozložení hmoty v prostoru	Výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti	
	- seznamuje se s proporcemi lidské postavy	Proporce lidské postavy a hlavy (<i>portrét, proporce</i>)	
	- vnímá prostor a jeho hloubku, předměty blízké / vzdálené	Rozvíjení prostorového vidění a citění (<i>podobnost, kontrast</i>)	
	- je seznámen s českou lidovou tvorbou a jejími typickými zástupci (sklo, korálky, modrotisk, ruční papír, výšivky, krajky)	Lidové umění a jeho tvorba	
	- je seznámen s různými druhy barev, jejich vlastnostmi a nejvhodnějším způsobem použití	Malba	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Estetická výchova

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČSP-9-1-01</i> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň <i>ČSP-9-2-01</i> sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model <i>ČSP-9-3-01</i> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin <i>ČSP-9-3-03</i> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<i>Žák:</i> - seznamuje se s principy pozitivního vztahu k přírodě a k životnímu prostředí	Pěstitelské práce – jednoduchá květinová výzdoba, úklidové práce, poznávání okrasných rostlin, polních plodin	ENV, Vztah člověka k prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace
	- tvoří koláže z papíru a přírodnin dle předlohy	Práce s drobným materiálem – papír, karton, textil, přírodnina	
	- seznámí se se způsoby získávání surovin a jejich vlastnostmi, vhodností k výtvarné tvorbě	Práce s technickými materiály – teorie – těžba dřeva, struktura, kovy, sklo, výroba, vlastností	
<i>VV-9-1-04</i> vybírám, kombinuji a vytvářím prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnávám a hodnotím jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření <i>VV-9-1-05</i> rozeřím působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- používám ve vlastní tvorbě citový zážitek, dojmy, a prožitky - uplatňuji fantazii, představivost a výtvarné myšlení	Výtvarné ztvárnění děje Volný výtvarný přepis Dekoratивní kompozice	OSV, Kreativita; Rozvoj schopností poznávání
	- načrtne postavu a základní obličejové rysy ve správném poměru ke skutečnosti	Prohlubování vnímání ztvárnění lidské postavy	
	- vytvořím jednoduchou koláž, mozaiku	Koláž, malba na sklo, kresba (kombinovaná technika) Práce s netradičními materiály	

Ročník: 7.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<i>Žák:</i> - výtvarně se vyjadřuje k tradičním svátkům	Tematické práce (<i>Vánoce, Velikonoce</i>)	MUV, Multikulturalita VEG, Evropa a svět nás zajímá
	- rozeznává jednotlivé architektonické slohy - vnímá architekturu jako součást prostoru, ve kterém žijeme	Architektura	
	- prohlubuje svou dovednost malovat různými druhy barev (<i>vodové, tempery, olejové</i>)	Malba	OSV, Kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Estetická výchova

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<i>Žák:</i> - seznámí se s problematikou celoročního udržování záhonu, s možnostmi ekologického hnojení a nejčastějšími škůdci a chorobami rostlin	Pěstitelské práce – úklidové práce, příprava školního pozemku na zimu, ochrana rostlin a půdy, její choroby a škůdci	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí (<i>pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, výroba železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu</i>)
	- teoreticky se seznámí s používáním elektronických zařízení v domácnosti, s jejich údržbou; je seznámen s první pomocí při zásahu elektrickým proudem	Elektronika – vývoj, užití, elektrické obvody, elektrické spotřebiče v domácnosti	
	- je seznámen s výrobou kovových materiálů	Práce s technickými materiály – teorie – výroba železa, oceli, těžba a zpracování barevných kovů, plasty	
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- vnímá vztahy zrakem a ostatními smysly - své představy dokáže výtvarně ztvárnit a převést do objemových rozměrů	Výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů a krajinných motivů	OSV, Kreativita
	- vidí vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání	Výtvarné ztvárnění děje, prožitku	
	- zkouší zachytit postavu, její části, zátiší	Studie (<i>kresba tužkou, rudkou, akvarel, malba temperou</i>)	

Ročník: 8.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - poznává základní umělecké slohy, směry a některé představitele	Architektura Poznávání architektonických památek <i>(dle možností vycházka)</i>	MUV, Multikulturalita VEG, Evropa a svět nás zajímá
	- uplatňuje své zkušenosti s výtvarnými technikami - kombinuje různé výtvarné techniky dle vlastní kreativity a zadání	Kombinované techniky <i>(volná malba, plastika, papír, objekty, texty, písmo, koláž, asambláž)</i>	OSV, Kreativita ENV, Vztah člověka a prostředí
	- rozvíjí své znalosti o perspektivě - ve výtvarném projevu se zaměřuje na detail a do svého díla jej zpracovává	Detail. Perspektiva. <i>(vizuálně obrazné vyjádření a vyjádření proměn, zvětšování a zmenšování pohledu)</i>	OSV, Rozvoj schopností poznávání
		Práce na společném projektu	OSV, Kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Estetická výchova
Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>ČSP-9-3-01</i> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin <i>ČSP-9-3-03</i> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<i>Žák:</i> - rozezná běžné druhy léčivých rostlin a jejich využití - samostatně navrhne postup práce při ošetení školních záhonů	Pěstitelské práce – herbář léčivých rostlin, úklidové práce, práce na školním pozemku, půda (struktura, hnojení)	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
	- používá rýsovací pomůcky, rýsuje geometrické tvary, tělesa a orientačně se seznámí s technickým výkresem	Technické kreslení – základy rýsování, zobrazování prostorových útvarů, pravoúhlé promítání	
	- orientačně se seznámí s pracovními činnostmi ve vybraných profesních oblastech - s pomocí pedagoga posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace	Svět práce – učební obory, náplň jednotlivých řemesel, exkurze, Dny otevřených dveří, poradenské služby, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní	VDO, Občan, občanská společnost a stát
<i>VV-9-1-07</i> porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů <i>VV-9-1-08</i> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- vidí vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání	Seskupování, zmenšování, zvětšování Rozvoj smyslové citlivosti – přenášení prostoru na plochu Seskupování, zmenšování, zvětšování Rozvoj smyslové citlivosti – přenášení prostoru na plochu	OSV, Kreativita
	- správně využívá techniku malby a kresby - kombinuje různé výtvarné techniky dle vlastní kreativity a zadání	Výtvarné zpracování autentických zážitků, pojmů, myšlenek (<i>kresba – suchý pastel, volná grafika, užitá grafika, volná malba, koláž, kombinovaná technika – kolorovaná perokresba apod.</i>)	
	- výtvarně se vyjadřuje k tradičním svátkům, používá techniky užitého umění	Tematické práce – Vánoce, Velikonoce (<i>šití, plastiky, tvorba z korálků</i>)	OSV, Kreativita VDO, Občan, občanská společnost a stát

Ročník: 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
	Žák: - uplatňuje svoji osobitost a subjektivitu ve vlastní práci i v interpretaci tvorby ostatních	Událost – originální dokončení situace	MUV, Multikulturalita VEG, Evropa a svět nás zajímá OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
	- rozvíjí své znalosti o architektonických slozích, jmenuje nejznámější české architektonické památky a jejich tvůrce	Architektura (<i>funkcionalismus, moderní umění</i>)	
	- míchá a vrství barvy - vnímá abstrakci a vyjadřuje své pocity a prožitky abstraktní malbou	Odstín – sytost, kontrast Barevné kompozice geometrických tvarů Abstrakce	
	- chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - ve výtvarném vyjádření správně používá perspektivu	Nauka o perspektivě (<i>kresba ulice, budovy – rudka, uhel</i>)	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
	VV-9-1-01–08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Estetická výchova

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na **prohlížení, získávání a třídění dat**, eventuálně práci v **běžně dostupných základních programech**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
-	učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v reklamě / v animovaném filmu pro děti) (2. – 3. roč.)
-	seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru (2. – 3. roč.)
-	zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace (4. – 9. roč.)
-	vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách (6. – 7. roč.)

5.17 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizace výuky:

- výuce tělesné výchovy věnujeme v každém ročníku 2 vyučovací hodiny týdně
- vzhledem k vývoji žáků, motorickému vývoji, k adaptaci na pracovní zátěž, ke zvýšené potřebě zdravotní prevence oslabení hybného systému učivo 1. stupně tělesné výchovy rozdělujeme do 2 etap:
 - 1. etapa: 1. a 2. ročník – adaptace na pracovní tempo, hygienické a organizační návyky, elementární pohybové dovednosti
 - 2. etapa: 3.–5. ročník – rozvoj pohybových dovedností, rozvoj obratnostních a rychlostních předpokladů, nebezpečí svalového oslabení
- tematické celky jako je bruslení, plavání, lyžování nejsou na naší škole vzhledem k její specifčnosti realizovány
- výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, hřišti léčebny, popř. dětském hřišti léčebny vybaveném průlezkami

Průběh a cíle vyučování:

- podle charakteru sportu pracujeme s celou třídou či skupinami
- vyučování přizpůsobujeme možnostem, schopnostem, potřebám a skladbě žáků ve třídě (více ročníků ve třídě)
- důraz klademe na kolektivní hry, ve kterých učíme žáky navazovat nové vztahy, získávat návyky při spolupráci, podřizovat se kolektivu
- učíme vhodně směřovat sílu, rychlost a obratnost v daném sportu
- vedeme žáky k přípravě na sportování (samostatnost při oblékání, příprava cvičebního úboru)
- učíme hygienickým návykům po pohybových aktivitách
- vedeme žáky k účasti na jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích, ve kterých se učí spolupráci, naslouchání názorů druhých, vyjadřují názory své, obhajují je
- při cvičení s náčiním vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních návyků
- při cvičení na náradí učíme žáky dodržovat základní pravidla bezpečnosti

- ke každému žákovi přistupujeme individuálně

Ověřování znalostí a hodnocení:

- žáci jsou hodnoceni za výkony dle svých možností a schopností, s přihlédnutím k diagnóze
- k motivaci využíváme slovního hodnocení, pochvaly před kolektivem
- slovním hodnocením se snažíme zvyšovat sebevědomí žáka
- žáka hodnotíme za výkony, které se mu nejlépe povedly
- při hodnocení žáka sledujeme nejen výkon v TV, ale i snahu, vztah k ostatním, organizační schopnosti, překovávání vlastních překážek, volní vlastnosti
- hodnocení žáka je komplexním hodnocením jeho osobnosti
- za účast v soutěžích jsou žáci odměněni diplomem, pochvalou třídního učitele, popř. pochvalou ředitele školy, drobným dárkem.

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k upevňování klíčových kompetencí v předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení

- žáky vychováváme k tomu, aby se při nezdaru nevzdávali, ale učili se svůj výkon neustále zlepšovat a být k němu přiměřeně kritičtí
- nabízíme pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory, vybavením
- nabízíme povely, signály, znamení a gesta používané v tělesné výchově
- zapojováním žáků do nových cvičení a her učíme žáky překonávat zábrany, strach, obavy z nových věcí, činností

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k prezentaci vlastní výtvarné práce, ale také výtvarného umění
- v tělesné výchově vedeme žáky k tomu, aby si zvykali na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran
- vedeme žáky k poznávání spolužáků, vzájemné toleranci, ohleduplnosti

Kompetence sociální a personální

- při kolektivních hrách vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel hry, učíme zásadě fair play
- nabízíme situace k prověření pečlivosti, přesnosti, ale i sebekontroly (atletika, gymnastika)
- učíme žáky chápavému přístupu k slabším v kolektivních hrách odmítání fyzického a psychického násilí mezi jednotlivci

Kompetence občanské

- učíme překonávat strach i překážky nejen ve sportu, ale i běžném denním životě
- žáci jsou motivováni k účasti na soutěžích
- vytváříme trvalý vztah k pohybovým aktivitám
- vedeme žáky k bezpečnému pohybu a chování ve známých prostorách
- poskytujeme informace o úrazech a první pomoci při sportování
- předkládáme informace o výživě, správné životosprávě, které vedou žáka ke zdravé výživě, zdravému životnímu stylu

Kompetence k řešení problému

- učíme a vedeme žáky konat rozhodnutí, umět si je obhájit, nést zodpovědnost za důsledky
- vhodnými metodami směřujeme žáky k zamyšlení se nad zvládnutím cviku, sportovního prvku, povedeme je k samostatnému hledání tréninkové cesty
- organizujeme pro žáky účast na soutěžích
- při práci ve skupinách vedeme žáky k rychlému rozhodování, rozvíjíme jejich organizační schopnosti, odpovědnost za zdraví své i druhých
- v kolektivních hrách učíme novým metodám, postupům a řešením, jak nejlépe zvládat situace

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke zvyšování nároků na sebe samého, rozvíjíme volní úsilí, jeho sebevědomí
- učíme žáky hodnotit kvalitu cvičení svou i druhých

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: **1. – 3.**

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i>	<i>Žák:</i>	Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebních prostorů - bezpečnost v šatnách, umývárkách - bezpečnost při přípravě a úklidu náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV	MUV, Lidské vztahy OSV, Kooperace a kompetice <i>(Spolupráce ve skupině, udržování tolerantních vztahů)</i>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<i>TV-3-1-01</i> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti <i>TV-3-1-02</i> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení <i>TV-3-1-03</i> spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- dodržuje základní pravidla her	Základní pojmy související s osvojenými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla a bezpečnost her - pohybové hry: s využitím hraček, s netradičním náčiním, pohybová tvořivost se specifickým účinkem	OSV, Sociální rozvoj; Komunikace; Mezilidské vztahy ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>(Komunikace v různých situacích, respektování, podpora, pomoc, vztahy ve skupině, ochrana přírody při masových sportovních akcích)</i>
	- vysvětlí si pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické náradí a náčiní - naučí se zpevnit tělo ke cvičení gymnastických prvků	Základy gymnastiky - pojmy, základní cvičební polohy, postoje, pohyby těla - základní pravidla při gymnastickém cvičení - akrobacie – kotoul vpřed, vzad - přeskok, skoky na trampolínce	
	- zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základní pojmy spojené s hudbou - vhodné oblečení pro tanec a pohyb - vyjádření rytmu a hudby pohybem	MV, Etnický původ <i>(Rovnocennost a odlišnost etnických skupin, kultur)</i>

Ročník: 1. – 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- naučí se základní pojmy z atletiky - snaží se dodržovat základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech	Základy atletiky - rychlý běh, motivační běh v terénu - skok do dálky v rozběhu, hod míčkem z místa	VMG, Evropa a svět nás zajímá (<i>Tradice a zvyky národů Evropy</i>)
	- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - je schopen soutěžit v družstvu - dodržuje základní pravidla her - uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Základy sportovních her - základní pojmy - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost pohybových her - využití předmětů denní potřeby - manipulace s míčkem, pálkou - spolupráce ve hře	VDO, Občanská společnost a škola (<i>Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a vztahy</i>)
	- chápe turistiku a pohyb v přírodě jako zdravou pohybovou aktivitu - zvládá základní techniku chůze, uvědomuje si důležitost přípravy na turistickou akci - aplikuje poznatky k ochraně přírody	Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu - chování v dopravních prostředcích - táboření - ochrana přírody	ENV, Lidské aktivity; Vztah člověka k prostředí (<i>Pobyt v přírodě, kulturní památka, ochrana přírody, životní styl</i>)
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POYBOVÉ UČENÍ			
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		Komunikace v TV - základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením - smluvené povely, signály, znamení a gesta	
		Organizace při TV - základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí	

Ročník: 1. – 3.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- dodržuje pravidla kolektivu	Zásady jednání a chování - zásady fair play - olympijské ideály a symboly	
	- používá zásady hygieny a bezpečnosti a dovede je za pomoci pedagoga a rodiče uplatňovat - uvědomuje si význam pohybu	Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností - základní pojmy, náčiní, oblečení - základy bezpečnosti a hygieny her, závodů, soutěží	
	- aktivně se zajímá o sport	Zdroje informací o pohybových činnostech - sledování školních informací o TV a sportu	MEV, Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality <i>(Různé typy sdělení o TV a sportu, zprávy v médiích o pohyb. aktivitách ve škole, obci)</i>

Minimální doporučená úroveň výstupů za 1. období (1. – 3. ročník)	
Žák:	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Žák: TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Žák: - se denně účastní (v režimu školy) pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmito aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně	Význam pohybu pro zdraví - různé funkce pohyby ve zdravém životním stylu - význam sledování tělesných parametrů pro zdraví a pohybovou činnost	OSV, Rozvoj schopností poznání OSV, Sebepoznání, sebepojetí <i>(Cvičení soustředění, pozornosti a zapamatování zdroj informací o sobě)</i>
	- ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující zdravotně orientovanou zdatnost	Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- vyjmenuje hlavní znaky vadného držení těla - ve svém pohybovém režimu uplatňuje protahovací, posilovací a relaxační cvičení	Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení - správné zvedání zátěže	OSV, Psychohygiena, seberegulace, sebeorganizace <i>(Pozitivní ladění mysli, prevence stresu, cvičení sebekontroly, sebeovládání)</i>
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- zvládá základní dovednosti osvojované v tematickém okruhu <i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti koordinace pohybu	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- používá oblečení a obuv vhodnou pro dané pohybové aktivity - po ukončení pohybových aktivit dbá na osobní hygienu	Hygiena při TV - vhodné oblečení a obuv pro TV - hygiena pohybových činností - hygiena cvičebního prostředí - hygiena náradí a náčiní - pravidelná hygiena po TV - škodlivý vliv kouření, drog, pití alkoholu na zdraví a pohybový výkon	

Ročník: 4. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti podle příslušného prostředí - předvede v modelové situaci přivolání první pomoci a správnou komunikaci s operátorem - poskytne první pomoc při drobných poraněních	Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebních prostorů - bezpečnost v šatnách, umývárkách - bezpečnost při přípravě a úklidu náradí, náčiní a pomůcek - PP v podmínkách TV - údržba některých částí sportovišť	MUV, Lidské vztahy OSV, Kooperace a kompetice (<i>Spolupráce ve skupině, udržování tolerantních vztahů</i>)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- ukáže spolužákovi např. základní postoj při míčových hrách, správné držení míče, hokejky, pálky a opraví případné chyby u spolužáka	Pohybové hry - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla a bezpečnost her - pohybové hry: s využitím hraček, s netradičním náčiním, pohybová tvořivost se specifickým účinkem - variace her jednoho druhu - pohybové hry v přírodě	OSV, Komunikace, mezilidské vztahy (<i>Komunikace v různých situacích, respektování, podpora, pomoc, vztahy ve skupině</i>) EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Ochrana přírody při masových sportovních akcích</i>)
	- upraví svou pohybovou činnost na základě učitelova pokynu - vysvětlí podstatu chování fair play - při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty	Základy gymnastiky - základní pravidla při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení - akrobacie – kotoul vpřed, vzat, stoj na rukou - přeskok – průpravná cvičení odrazu z můstku, přeskok bedny	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- pohybem reaguje na hudbu nebo rytmický doprovod - zvládá základní kroky jednoduchých lidových tanců	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy estetiky pohybu - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - jednoduché tance	MUV, Etnický původ (<i>Rovnocennost a odlišnost etnických skupin, kultur</i>)

Ročník: 4. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>TV-5-1-08</i> zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy <i>TV-5-1-09</i> změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<i>Žák:</i> - zařazuje vytrvalostní běh do pohybového režimu pro rozvoj zdatnosti - ovládá techniku základních atletických disciplín	Základy atletiky - rychlý běh, motivační běh v terénu - skok – do dálky - hod – míčkem do dálky	VEG, Evropa a svět nás zajímá (<i>Tradice a zvyky národů Evropy</i>)
	- navrhne jednoduchou pohybovou hru v rámci vycházky, školního výletu, exkurze či pobytu v přírodě - seznamuje se s pohybovými hrami - používá podobná pravidla v různých pohybových hrách - orientuje se v rolích jednotlivých hráčů a dodržuje je v utkání - aplikuje pohybové hry z výuky v jiných aktivitách	Základy sportovních her - základní pojmy související s organizací a pravidly her - herní činnost jednotlivce - utkání dle zjednodušených pravidel - spolupráce ve hře - manipulace s míčem - průpravné sportovní hry	VDO, Občanská společnost a škola OSV, Poznávání lidí, mezilidské vztahy, Morální rozvoj (<i>Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a vztahy; poznávání lidí ve skupině řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>)
	- chápe turistiku jako vhodnou mimoškolní činnost - připraví se na turistickou akci, naplánuje s pomocí dospělého trasu - chová se ohleduplně k přírodě, dodržuje zásady táboření	Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu - chování v dopravních prostředcích - táboření - ochrana přírody - lékárnička, PP jednoduchých úrazů - čtení z mapy - jízda na kole – jednoduché pokyny	EV, Lidské aktivity, Vztah člověka k prostředí (<i>Pobyt v přírodě, kulturní památka, ochrana přírody, život. styl</i>)
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
	- tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů - dodržuje pravidla kolektivu	Komunikace v TV - základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičeb. prostory a vybavením - smluvené povely, signály, znamení a gesta	

Ročník: 4. - 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák: - respektuje druhého, jeho osobní svobodu - seznamuje se různými prvky neverbální komunikace - odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace - uvědomuje si svoje silné a slabé stránky - dokáže se vcítit do prožitku druhých - reaguje odpovídajícím způsobem na neúspěch druhých - dokáže pozitivně hodnotit druhé, ocenit, v čem jsou dobří	Organizace při TV - základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí - bezpečný pohyb a chování v méně známém prostředí Zásady jednání a chování - zásady fair play - olympijské ideály a symboly - ekologické chování při sportu a TV v přírodě Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží - základy spolupráce ve hře - základní organizace utkání	OSV, Kooperace a kompetice; Komunikace; Psychohygiena; Seberegulace a sebeorganizace
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- aktivně sleduje informace ze sportovního prostředí	Zdroje informací o pohybových činnostech; sledování školních informací o TV a sportu	MEV, Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality (<i>různé typy sdělení o TV a sportu, zprávy v médiích o pohyb. aktivitách ve škole, obci</i>)
		Měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu - základní pohybové testy	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období (4. – 5. ročník)	
Žák:	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
	TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
	TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
	TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
	- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
	- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<i>Žák:</i> TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<i>Žák:</i> - pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity - pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho jednostrannou zátěž - pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu aerobní pohybové činnosti - sleduje výsledky své tělesné zdatnosti v kondičních testech a usiluje o zvýšení její úrovně - zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti - přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám - vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou (danou) pohybovou aktivitu - ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením zatížených svalových skupin - vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon - vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport - význam biorytmu pro zdraví - sport dívek a chlapců - význam hodnot srdeční frekvence pro TV, využití pro úpravu zátěže - rozdíly mezi rekreačním a vrcholovým sportem - uspořádání pohybového režimu dne Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením Prevence jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - cvičení průpravná - cvičení kompenzační - cvičení vyrovnávací - cvičení relaxační Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - zásady bezpečnosti v málo známém prostředí - základní údržba cvičišť, bezpečnost a péče o náčiní, náradí - vlastní výzbroj a výstroj - hygiena těla po cvičení - PP při vážnějších a život ohrožujících poraněních - klasifikace zraněných, odsun zraněných	OSV, Rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; Kooperace a kompetice <i>(Cvičení pozornosti, soustředění, zdroj informací o sobě, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)</i> OSV, Psychohygiena; Seberegulace a sebeorganizace <i>(Pozitivní ladění mysli, prevence stresu, cvičení sebekontroly, sebeovládání)</i> VDO, Občanská společnost a škola

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<i>Žák:</i> TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<i>Žák:</i> - osvojuje si pojmy - aplikuje bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - význam pohybových her pro ovlivnění osobnostních vlastností žáka	ENV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (<i>Ochrana přírody při masových sportovních akcích</i>) OSV, Komunikace; Mezilidské vztahy (<i>Komunikace v různých situacích, respektování, podpora, pomoc, vztahy ve skupině</i>)
	- dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky - dovede výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě	Gymnastika - odvozené cvičební polohy - estetika gymnastického cvičení - průpravné cvičení - akrobacie – kotouly, přeskoky, cvičení na nářadí – hrazda	OSV, Kreativita (<i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originalita</i>)
	- aplikuje zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - předvede základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - zvládá základy aerobního cvičení s hudbou - rozliší estetický a neestetický pohyb	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a s rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním – švihadlo, míč - kondiční formy cvičení pro daný věk žáků - aerobní gymnastika bez náčiní	MUV, Etnický původ (<i>Rovnocennost a odlišnost etnických skupin, kultur</i>)
	- uvědomuje si význam sebeobránných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem - předvede základní postoje, úchopy a vyproštění z držení	Úpoly - základy sebeobrany - přetahy, přetlaky, úpolové odpory - pády se skulením - střetové postoje, držení soupeře	OSV, Psychohygiiena (<i>Sociální dovednosti v mezilidských vztazích, pomoc při potížích</i>)

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák:	- pozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti – uvede, jak má vypadat správné postavení - zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní - zvládá osvojované pohybové dovednosti	Atletika - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze, v terénu, základy překážkového běhu - skok do dálky, výšky - hod míčkem, granátem	VEG, Evropa a svět nás zajímá (<i>Tradice a zvyky národů Evropy</i>)
	- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne prohry jiného - zorganizuje hry a samostatně je řídí	Sportovní hry - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy - herní utkání dle pravidel žákovské kategorie - sportovní hry jako důležitá složka pro rozvoj herních dovedností, myšlení a improvizace	VDO, Občanská společnost a škola OSV, Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Hodnoty, postoje (<i>Řešení problémů, rozhodovací dovednosti, rovnocennost všech etnických skupin, uplatnění principu slušného chování, tolerance</i>)
	- chápe turistiku jako vhodnou mimoškolní činnost - připraví se na turistickou akci, naplánuje trasu - orientuje se podle mapy - chová se ohleduplně k přírodě, dodržuje zásady táboření - poskytne první pomoc	Turistika a pobyt v přírodě - turistika jako celoroční a celoživotní pohybová činnost - příprava turistické akce - přesun do terénu, pravidla BESIP – chodec, cyklista - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu - základy orientačního běhu - PP při vážných úrazech, umělé dýchání a KO - přivolání pomoci	ENV, Lidské aktivity; Vztah člověka k prostředí (<i>Pobyt v přírodě, kulturní památka, ochrana přírody, životní styl</i>)

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<i>Žák:</i> TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- správně demonstruje a aplikuje dříve osvojované tělovýchovné činnosti na základě pokynů učitele, textového nebo grafického podkladu - vhodně reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel	Komunikace v TV - TV názvosloví osvojovaných činností - osvojení mluvních povelů, signálů, gest - osvojení základního grafického záznamu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV, Kooperace a kompetice; Komunikace
	- uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje - provádí v průběhu týmové pohybové aktivity korekce svého jednání vzhledem ke společnému cíli - rozlišuje mezi právy a povinnostmi hráče, rozhodčího, organizátora a diváka během pohybových aktivit	Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách - sportovní výzbroj a výstroj - základní údržba cvičišť - péče o náčiní - PP – ošetření vážných úrazů ohrožujících život, odsun raněných	
	- sleduje a interpretuje informace o pohybových aktivitách uváděné v médiích a se znalostí problému o nich diskutuje	Historie a současnost sportu - významní sportovci a soutěže	VEG, Objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá
	- aktivně koordinuje činnosti se členy družstva před pohybovou aktivitou i v jejím průběhu	Pravidla osvojovaných pohybových činností - organizování her, závodů, soutěží	VDO, Občan a občanská společnost a stát
	- změří nebo jinak kvantifikuje určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly - zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů - posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování)	OSV, Kooperace a kompetice; Seberegulace a sebeorganizace

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zvyšování digitálních kompetencí v předmětu Tělesná výchova

Vzhledem k charakteru našeho zařízení a k diagnózám žáků není možné vždy do výuky zařazovat práci s digitálními technologiemi. Naskytne-li se ale vhodné složení skupiny, jsou žáci vedeni k rozvoji digitální gramotnosti a kompetencí dle aktuálních možností. Práce probíhá zejména zábavnou formou, je orientována na **prohlížení, získávání a třídění dat**, eventuálně práci v **běžně dostupných základních programech**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika při nízké pohybové aktivitě spojené s používáním digitálních technologií
- zpřístupňujeme žákům důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu; učíme je vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti různých pohybových aktivit a sportu

Výstupy vedoucí ke zvyšování digitální kompetence	
<i>Žák:</i>	
- sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich (4. – 9. roč.)	
- pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky, navrhuje možnosti pro zlepšení (6. – 9. roč.)	
- navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (8. – 9. roč.)	

5.18 Zdravotní tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Organizace výuky:

- zdravotní tělesnou výchovu vyučujeme 1 hodinu týdně, kde se věnujeme vybraným žákům hospitalizovaným na odděleních 14A a 14B (doporučení lékaře)
- výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v přírodě – v prostoru areálu PN

Učební texty:

- využívány jsou tyto učební texty:

Pernicová, H. a kol.: *Zdravotní tělesná výchova*. Fortuna

Čechová, A., Dobešová, P. : *Jak předcházet bolestem v zádech*. Mirago

Botlíková, V.: *Vyrovnáváme i testujeme*. Best

- doplňující literatura:

Krapková, H.: *Pohybová výchova k správnému držení těla*. skr. FTK UP Olomouc

Schwarz, A., Schwepe, R.: *Bioenergetika – cvičení proti stresu*. Alternativa

Erkert, A.: *Hry pro usměrňování agresivity*. Portál aj.

Průběh a cíle vyučování:

- dětem předkládáme informace o zdravém životním stylu
- informujeme je o možných oslabeních a poruchách pohybového aparátu
- seznamujeme je se zásadami správného držení těla
- učíme je provádět speciální cvičení vedoucí k nápravě, a to přesně s procítěním jejich účinku ve svalech, vazech a kloubech
- učíme děti překonávat počáteční nepříjemné pocity a projevovat trpělivost, houževnatost a vytrvalost

- respektujeme individuální cvičební tempo, dbáme na koordinaci pohybu
- podporujeme zdravé soutěžení mezi dětmi, rozvíjíme vztahy mezi nimi: laskavost, toleranci, ochotu pomoci
- vedeme žáky k samostatnému cvičení mimo školu, k zodpovědnému přístupu k sobě samému, především ke svému zdraví
- klasifikace ZTV podléhá klasifikaci běžné TV, pohybové činnosti se hodnotí kvalitativně (správnost, technika pohybové činnosti, přesnost, rozsah pohybu, držení těla...)
- při komplexním hodnocení žáka posuzujeme i jeho vlastnosti, které vyjadřují vztah k vyučovacím předmětům, volní vlastnosti, vztah k vlastnímu zdraví, vztah ke spolužákům....
- snažíme se o to, aby učební činnost vyústila ve schopnosti správně zacvičit jednoduchá speciální cvičení bez přímého vedení učitele a znát soubor cvičení pro správné držení těla a umět ho samostatně uplatňovat v osobním vyrovnávacím režimu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova
Ročník: 1. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	<i>Žák:</i>	Základní zdravotní oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro zdravotní TV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, soustředění na cvičení	MUV, Lidské vztahy; Multikulturalita MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti ENV, Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	- vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení - předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením - ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením - předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení - zkontroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení - koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	Oslabení podpůrně pohybového systému – poruchy funkce svalových skupin, poruchy páteře, poruchy stavby dolních končetin: lokální a celková relaxace, správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen, protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle, posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu, uvolňování páteře, rotační cvičení, správný dýchací stereotyp	
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	- předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení	Oslabení vnitřních orgánů – oslabení oběhového a dýchacího systému, oslabení endokrinního systému, obezita	

Ročník: 1. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	<i>Žák:</i> - popíše druh svého oslabení - uplatňuje pohybový režim, který přispívá ke zlepšení jeho zdravotního stavu i ke kompenzaci školní zátěže - zapojuje se, podle svých možností, do běžné TV a pohybových aktivit v režimu dne	Ostatní oslabení vnitřních orgánů: rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži, adaptace na zvýšenou zátěž, cvičení koordinace a rovnováhy	MUV, Lidské vztahy; Multikulturalita
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	- aktivně zařazuje vyrovnávací cvičení do svých pohybových aktivit ve škole i mimo školu - volí vhodná cvičení vzhledem ke zdravotnímu oslabení s důrazem na přesnost provedení, optimální počet, míru zatížení a využití vhodných pomůcek - rozpozná únavu a je schopen cvičení přerušit či ukončit	Oslabení smyslových a nervových funkcí – oslabení zraku, oslabení sluchu, neuropsychická oslabení: adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému, koordinace pohybu, rovnovážné polohy, rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu, orientace v prostoru, zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání	MEV, Fungování a vliv médií ve společnosti ENV, Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV, Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena
ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- rozpozná činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením, a upozorní na ně - cíleně a samostatně nahrazuje činnosti, které jsou kontraindikací jeho oslabení, jinými vhodnými činnostmi	Vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV	

Minimální doporučená úroveň výstupů pro 1. stupeň (1. – 5. ročník)
<i>Žák:</i>
ZTV-3-1-01p uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech ZTV-3-1-01p zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením ZTV-5-1-01p zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02p zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV-5-1-03p upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň výstupů pro 2. stupeň (6. – 9. ročník)
<i>Žák:</i>
ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02p zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.19 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

V našem zařízení se předmět Informatika z organizačních důvodů a s přihlédnutím k charakteru vyučované skupiny žáků nevyučuje.

Ze příslušné legislativy vyplývá, že V případě tvorby ŠVP v základních školách při zdravotnických zařízeních, ve školách při dětských diagnostických ústavech a ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, která pečují o děti vyžadující léčebný režim v důsledku jejich neurologického poškození a psychického onemocnění – viz § 9 až 11 vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy nebo školského zařízení upravit ŠVP, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
 Vyučovací předmět: Informatika
 Ročník: 4. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
<i>Žák:</i> <i>I-5-1-01</i> uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<i>Žák:</i> - různými způsoby sbírá data (pozorování, dotazník, průzkum) - získaná data zaznamenává - k záznamu využívá text, čísla, barvy, tvary, obraz a zvuk - hodnotí získaná data a vyvozuje závěry	Data, informace	OSV, Rozvoj schopností poznávání
<i>I-5-1-02</i> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- využívá značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	Kódování a přenos dat	
<i>I-5-1-03</i> vyčte informace z daného modelu	- používá model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - využívá obrazových modelů, tvoří myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy - pomocí vytvořených modelů zkoumá, porovnává a vysvětluje jevy kolem sebe	Modelování	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
<i>I-5-2-01</i> sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů <i>I-5-2-02</i> popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- stanoví si postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - uvede příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečte, porozumí a upraví kroky v postupu nebo algoritmu - sestaví funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci	Řešení problému krokováním	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
<i>I-5-2-03</i> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- experimentuje a objevuje v blokově orientovaném program. prostředí - zpracovává události, sekvence, - využívá opakování, podprogramy - sestaví jednoduchý program	Programování	

Ročník: 4. – 5.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>I-5-2-04</i> ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	<i>Žák:</i> - porovnává svůj postup s jiným a diskutuje o něm - ověřuje funkčnost programu a jeho částí opakovaným spuštěním - nalezne chybu a opraví kód - nahradí opakující se vzoru cyklem	Kontrola řešení	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
<i>I-5-3-01</i> v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- určí skupiny objektů a vztahy mezi nimi - zkoumá jejich vzájemné působení - uvede příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí - rozpozná části systému a vztahy mezi nim	Systémy	OSV, Rozvoj schopností poznávání
<i>I-5-3-02</i> pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	Práce se strukturovanými daty	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
<i>I-5-4-01</i> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	- digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	Hardware a software	OSV, Rozvoj schopností poznávání
<i>I-5-4-02</i> propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- propojuje technologie - seznámí se s pojmy (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	Počítačové sítě	
<i>I-5-4-03</i> dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	Bezpečnost	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. období 1. stupně (4. – 5. ročník)	
<i>Žák:</i>	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
<i>Žák:</i> <i>I-9-1-01</i> získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	<i>Žák:</i> - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	Data, informace	
<i>I-9-1-02</i> navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	Kódování a přenos dat	
<i>I-9-1-03</i> vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní <i>I-9-1-04</i> zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- tvoří schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf - řeší základní grafové úlohy	Modelování	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
<i>I-9-2-01</i> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	- provede dekompozici úlohy či problému -	Algoritmizace	OSV, Kreativita

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>I-9-2-02</i> rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení <i>I-9-2-03</i> vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	<i>Žák:</i> - tvoří, zapisuje a přizpůsobuje algoritmus		OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
<i>I-9-2-05</i> v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	Programování	
<i>I-9-2-06</i> ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- tvoří programy (například příběhy, hry, simulace, roboti); - identifikuje potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu - seznámí se s pojmy autorství a licence programu - dodržuje etiku programátora	Tvorba digitálního obsahu	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
<i>I-9-3-01</i> vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- seznámí se s informačním systémem ve škole - chápe pojmy uživatelé, činnosti, práva, struktura dat - popíše způsoby ochrany dat a uživatelů - chápe účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	Informační systémy	

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
<i>Žák:</i> <i>I-9-3-02</i> nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	<i>Žák:</i> - formuluje požadavky - nastaví strukturu tabulky, identifikuje typy dat - pracuje se záznamy - nastavuje pravidla a omezení - kontroluje správnost a použitelnost navržené struktury i nastavených pravidel - upravuje požadavky, tabulky či pravidla	Návrh a tvorba evidence dat	OSV, Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
<i>I-9-3-03</i> vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat <i>I-9-3-04</i> sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- zpracovává velké soubory dat - využívá známé funkce a vzorce - pracuje s řetězci dat - řadí, filtruje, vizualizuje data - odhaduje závislosti	Hromadné zpracování dat	
<i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i>			
<i>I-9-4-01</i> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- vysvětlí pojmy hardware a software, popíše součásti počítače a principy jejich společného fungování - rozeznává operační systémy – jejich funkce, typy, typické využití - identifikuje datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů	Hardware a software	

Ročník: 6. – 9.

Úroveň očekávaných výstupů RVP	Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Žák: - spravuje soubory, instaluje aplikace - zajímá se o fungování nových technologií		
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- rozliší typy, služby a význam počítačových sítí - chápe fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa - chápe strukturu a principy internetu - vysvětlí pojmy web –fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač - vysvětlí princip cloudových aplikací - orientuje se v metodách zabezpečení přístupu k datům - identifikuje pojmy role a přístupová práva	Počítačové sítě	
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	- stanoví si postup řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	Řešení technických problémů	
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- popíše možné útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - určí možnosti zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	Bezpečnost	
	- chápe pojem digitální stopa (obsah a metadata) - rozumí sledování polohy zařízení, záznamům o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru - chápe sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	Digitální identita	

Minimální doporučená úroveň výstupů za 2. stupeň (6. – 9. ročník)	
<i>Žák:</i>	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	I-9-4-01prozlihuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02pukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Poznámka: Vzhledem k diagnostické skladbě žáků je po dohodě se zdravotnickým personálem na základě rozhodnutí ředitele školy upuštěno od výuky předmětu Informatika.

5.20 Předměty speciálně pedagogické péče

5.20.1 Logopedická péče

- je poskytována žákům s narušenou komunikační schopností se zřetelem k jejich potřebám
- je realizována formou individuální výuky v odborné pracovně, obvykle 1x týdně, vždy v souladu s potřebami zařazených žáků
- je zajišťována školním logopedem v oblastech:
 - logopedické diagnostiky**
 - logopedické terapie**
 - logopedické prevence**
- logopedickou intervenci zaměřujeme na rozvoj řeči po stránce obsahové i formální
- v oblasti rozvoje **obsahové stránky řeči** klademe důraz na:
 - rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby
 - výstižný a kultivovaný ústní projev
 - využívání získaných komunikativních dovedností k osobnímu rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- v rámci rozvoje **formální stránky řeči** se zaměřujeme na:
 - přesnou artikulaci jednotlivých hlásek
 - plynulost řeči
 - hlasovou hygienu
- při práci využíváme tyto **základní diagnostické a reedukační pomůcky**:
 - logopedické zrcadlo
 - Jazyk a řeč, obrazový a metodický materiál k podpoře správného a přirozeného vývoje řeči a logopedické prevenci, Monatex

- Šimonovy pracovní listy, Portál
- Škodová: Hodnocení fonemického sluchu u dětí
- Brepta - výukový CD program
- doplňující materiály: obrazový materiál, logopedické texty, vhodné hračky, vlastní zdroje

5.20.2 Etopedická a psychoterapeutická péče

Odborná péče je poskytována všem žákům školy.

Jejím cílem je vést žáky k odpovědnosti, sebedůvěře, k lepšímu sebepoznání a seberealizaci. Učí je:

- porozumět svým emočním stavům, jejich změnám a nasměrovat je k jejich možnému ovlivňování
- pracovat s konfliktem vnitřním i interpersonálním
- pracovat s řešením konfliktu
- nacvičovat zvládání agresivity.

Žáci jsou vedeni k poznání především vlastní zkušeností, formou psychoher (komunikačních, zpětnovazebních i sebepoznávacích), arteterapie, muzikoterapie, psychogymnastiky i psychodramatu. Učí se relaxovat.

Etopedka se dětem věnuje **individuálně i skupinově**. Terapie probíhají dopoledne v průběhu vyučování, podle předem stanoveného rozvrhu na daný školní rok.

Individuální péče na nižším stupni je zaměřena na reedukaci SPU, trénink grafomotoriky, trénink koncentrace pozornosti a logopedickou péči. Dle potřeby etopedka realizuje kontrolní speciálně pedagogické vyšetření, týkající se poruch učení a chování. Individuální konzultace slouží rovněž k empatické podpoře dítěte.

Individuální péče na vyšším stupni je více zaměřena na korekci nežádoucího chování jednotlivce a získání náhledu na své chování, taktéž samozřejmě k podpoře dítěte.

Skupinová terapie je rovněž určena pro všechny žáky školy. Je realizována podle modelu klasické skupinové psychoterapie.

Smyslem etopedické péče je i **krizová intervence**. Stane-li se během vyučování, že žák není schopen z jakýchkoliv důvodů pobývat ve třídě a rozhodne-li vyučující pedagog o jeho vyloučení z kolektivu, věnuje se mu etopedka. Typ intervence volí podle povahy problému, který v kolektivu třídy (či mimo něj) vyvstal.

Jednou týdně na škole probíhá **celoplošné vyhodnocování chování žáků**, na principu kognitivně behaviorální terapie. Etopedka ve spolupráci s třídním učitelem a žákem vyhodnotí chování jednotlivce, které se během týdne monitorovalo. Pro posílení žádoucího chování dostávají děti odměnu. Přehled odměn, o které žáci mohou usilovat, je vyvěšen na nástěnce etopeda.

Během školního roku je v jednotlivých třídách aplikovaný **program proti šikanování a cílený program na prevenci sociálně patologických jevů**.

Spolupráce s rodinami žáků probíhá formou **etopedické ambulantní péče**. Rodiče mohou dle vlastního uvážení využít konzultačních hodin (dopoledne i odpoledne) a výchovné problémy, které mají se svými dětmi, prokonzultovat.

Etopedka **úzce spolupracuje s pedagogy školy a se zdravotníky dětského oddělení Psychiatrické nemocnice**.

5.20.3 Individuální výuka – náprava Specifických poruch učení

Nápravná péče je poskytována žákům s diagnostikovanou dyslexií, dysortografií, dysgrafií, dyskalkulií, rovněž žákům s obtížemi specifického rázu.

Do speciální nápravy jsou žáci zařazováni v průběhu celého školního roku podle aktuálních potřeb. Nově přijatým žákům je provedena speciálně pedagogická diagnostika.

Pedagog se věnuje žákovi **individuálně**. Nápravná péče se uskutečňuje 1x týdně během vyučování podle stanoveného rozvrhu na daný školní rok.

Náplň speciální nápravy pro konkrétní dítě respektuje závěry a doporučení odborných pracovišť a je průběžně doplňována na základě pedagogické diagnostiky jednotlivých vyučujících a pedagoga, který reedukaci provádí.

U žáků nižšího stupně reedukační lekce obsahují cvičení na zdokonalování zrakové a sluchové percepce, pravolevé a prostorové orientace, artikulační obratnosti, grafomotoriky, zaměřují se na technickou stránku čtení, porozumění čtenému textu, nácvik koncentrace pozornosti, upevňování gramatických pravidel a matematických postupů.

U žáků vyššího stupně se náprava zaměřuje více na práci s uměleckým a naučným textem a nácvik koncentrace pozornosti.

Efektivita nápravy specifických poruch učení je podle potřeby zjišťována kontrolním speciálně pedagogickým vyšetřením.

Při práci využíváme tyto základní diagnostické a reedukační pomůcky:

- dyslektické čítanky, cvičné texty, čtenářské tabulky
- cviky pro uvolnění ruky, jednotážky, rozcvičovací listy, cvičení vizuomotoriky
- cvičení na posilování koncentrace pozornosti
- hry a cvičení pro zdokonalení pravolevé orientace
- tabulky pro nápravu dysortografických chyb
- cvičení sluchové analýzy a syntézy
- pracovní sešity, listy a pomůcky pro rozvoj smyslového vnímání
- pracovní listy a pomůcky k procvičování početní představivosti a početních operací
- počítačové výukové programy
- vlastní zdroje

5.20.4 Výchova sociálních dovedností

Předmět Výchova sociálních dovedností vyučujeme v rámci dopoledního rozvrhu hodin jedenkrát týdně v 6. – 9. ročníku. Náplň předmětu kopíruje jednotlivé oblasti průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, dále s nimi pracuje a rozvíjí je.

Oblast	Tematický okruh	Časové rozvržení projektu	Cílová skupina	Metodika	Pomůcky	Klíčové kompetence
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium	v hodinách stanovených pro individuální a skupinovou terapii	žáci nižšího i vyššího stupně	Žáci pracují jednotlivě, ve dvojicích nebo trojicích, převážně formou soutěže	- materiály pro práci s dětmi s ADHD a SPU - hry určené pro rozvoj pozornosti a soustředění, testy pozornosti, stopky, pexesa, puzzle a jiné skládačky, hlavolamy, tajenky - další drobný materiál	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů
	Sebepoznání a sebepojetí já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí	v hodinách stanovených pro individuální a skupinovou terapii, v hodinách stanovených pro práci s třídním kolektivem		Žáci pracují individuálně i ve skupinách. Při skupinové práci sedí spolu s pedagogem v kruhu.	- materiály pro arteterap. práci (výkresy, balicí papír, vodové barvy, voskovky, pastelky, fixy, plastelína...) - materiály pro muzikoterap. práci (magnetofon, CD, MC, polštáře, karimatky) - psychosociální hry pro rozvoj sebepoznání	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů
	Seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení			Výklad a diskuze řízená speciálním pedagogem, monitorování vlast. pracovního tempa jednotlivých žáků formou samostatné práce, samostatných drobných úkolů.	monitorovací tabulky - sebemonitoring (práce se semaforovým systémem; hodnocení vlastního chování) - psychosociální hry, např. technika „Včerejší den“, „Nedokončené věty“	Kompetence sociální a personální

Oblast	Tematický okruh	Časové rozvržení projektu	Cílová skupina	Metodika	Pomůcky	Klíčové kompetence
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.), hledání pomoci při potížích	v hodinách stanovených pro individuální a skupinovou terapii	žáci nižšího i vyššího stupně	Nácvik asertivního chování se speciálním pedagogem, besedy s odborníky, nácvik relaxace.	- karimatky a polštáře - psychosociální hry (především hry neverbální, využití pantomimy a psychodramatu) - magnetofon, CD, MC s relaxační hudbou - relaxační texty - plánovací kalendář	Kompetence sociální a personální Kompetence komunikativní Kompetence k řešení problémů Kompetence občanské
	Poznávání lidí vzájemné poznávání se ve skupině (třídě),rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí	v hodinách stanovených pro skupinovou terapii a pro práci s třídním kolektivem		Využití neverbálních technik, pantomimických her, psychogymnastiky, skupinové dynamiky, diskuse se žáky vedené speciálním pedagogem.	- plastelína - šátky - „zázračná krabička“ - lístečky „Post-it“ - lepicí páska	
	Mezilidské vztahy péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, pomoc, podpora, lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše skupina (třída)			Beseda s přizvanými odborníky, práce žáků ve skupinách, s využitím her s psychologickým potenciálem a skupinové dynamiky.	- zpětnovazebné techniky, například. „Dušiči“, „Drak“, „Moje nebe“ a mnohé jiné	
	Komunikace řeč těla, řeč zvuků a slov, předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích efektivní strategie			v hodinách stanovených pro individuální terapii, skupinovou terapii a v hodinách stanovených pro práci s třídním kolektivem	žáci pracují v menších skupinkách – pracují formou empatické laboratoře	

Oblast	Tematický okruh	Časové rozvržení projektu	Cílová skupina	Metodika	Pomůcky	Klíčové kompetence
MORÁLNÍ ROZVOJ	Hodnoty, postoje, praktická etika analýzy vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd. pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	v hodinách stanovených pro individuální a skupinovou terapii	žáci nižšího i vyššího stupně	Videoprojekce a následná diskuse k tématu, konfrontování s důsledky vlastního chování – využití kognitivně behaviorální terapie ve skupinách i při práci s jednotlivcem.	- videorekordér a film - psychoterapeutické techniky například „Vyber srdce“ a „Abigail“	Kompetence pracovní, občanské a kompetence k učení

5.20.5 Speciální pohybová výchova s prvky jógy

Organizace výuky:

- předmět je vyučován 1 hodinu týdně v rámci odpoledních činností dětí (nepovinný předmět)
- výuka probíhá v tělocvičně

Učební texty:

- využíváme tyto hlavní učební texty:

Zemánková, M., Miltner, V.: *Hrajeme si na zvířátka*. Liberecké tiskárny

Schulz, Vojáček: *Autogenní trénink*

Krejčí, M.: *Jóga v denním životě*

Průběh a cíle vyučování:

- oblasti, kterým se během výuky věnujeme:
 - rozvoj psychomotoriky, pohybových dovedností a správného držení těla, rozvoj chůze a dechu
 - dechová cvičení
 - nácvik pozic – ásan
 - rozvoj pozornosti a koncentrace pozornosti
 - rozvoj sebekontroly, seberegulace a vědomě řízeného pohybu
 - bioenergetická cvičení
 - uvolňování – relaxace
- žáci cvičí na karimatkách, popř. na kobercích
- nácvik jednotlivých cviků provádíme společně s následným individuálním přístupem dle potřeb žáků
- cvičení vedeme za zvuků **relaxační hudby** či pod vedením mluveného slova

- při cvičení klademe důraz na vědomě řízený plynulý pohyb, při relaxaci na celkové uvolnění svalových skupin
- žáky při cvičení učíme sebekontroly, seberegulaci
- celou hodinu vedeme v **klidné atmosféře**, bez přítomnosti hluku, bez přítomnosti rychlostních, silových či obratnostních prvků při cvičení
- obsahem cvičení jsou průpravná cvičení, pohybové hry, hry pro osobnostní a sociální rozvoj
- při dechových cvičeních se věnujeme nácviku hrudního, břišního a podklíčkového dýchání
- při **autogenním tréninku** žáky učíme prožitkům tepla, dechu, tíhy, srdce a čela
- k relaxaci u menších dětí využíváme her na zvířátka (kočka, tygr, orel, ...)
- rovněž se věnujeme nápravě vadného držení těla, cvikům, které pomáhají při únavě a depresi, mají vliv na neurózy, bolesti hlavy a břicha
- nabízíme návody a metody, které přiblíží žákům, jak **pracovat s tělem v zátěžových situacích** (únava, deprese, neurózy – prodýchávání v relaxačních polohách s prodloužením výdechu, relaxace na boku, rovnovážné cviky)
- nabízíme možnosti, jak předcházet stresovým situacím, únavě, neklidu (relaxace na břiše, rovnovážné cviky, vizualizace)
- vedeme žáky k nácviku pozornosti a koncentrace pozornosti - rozlišení problémů v běžném životě (škola, mimoškolní oblast - autogenní trénink, hra na zvířátka)
- nabízíme návody, jak **zvládat impulzivitu či agresi** při překonávání překážek, jak dosahovat daných cílů v běžném životě (relaxační cvičení)
- nabízíme metody, jak **zvládat stres**, jak rozvíjet sebekontrolu, seberegulaci (relaxace, nácvik dýchání, rovnovážné cviky)
- učíme žáky, jak **zvládat strach, úzkost a nejistotu** při vyjadřování vlastního názoru, rozhodnutí (nácvik dýchání s prodloužením nádechové fáze, rovnovážná cvičení)
- nabízíme soubor relaxačních cvičení k uvolnění stresu, k odstranění bloků pro plynulý slovní projev, vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- žáky vedeme k pozornosti, sebekontroly při vnímání a naslouchání druhým
- navozujeme modelové situace k odstranění impulzivity, agrese při jednání s druhými lidmi
- nabízíme soubor relaxačních cvičení k překonávání strachu při jednání s lidmi, překonávání impulzivity, agresivity při jednání s lidmi
- nabízíme **hry pro osobnostní a sociální rozvoj žáků** (hra na zvířátka)
- nabízíme modelové situace vedoucí ke spolupráci žáků v kolektivu, vzájemnému respektování, pochopení, pomoci slabším
- nabízíme žákům řadu pohybových dovedností, cviků pro správné držení těla, rozvoj vědomě řízeného pohybu k uplatnění v běžné praxi (hra na zvířátka)

- při cvičeních vedeme žáky k sebekontrolě, seberegulaci, které jsou propojeny s dodržováním pravidel a povinností při práci či zájmové činnosti (autogenní trénink)
- klademe důraz a hodnotíme především prožití každého prováděného cviku

Hodnocení:

- u SPTv upřednostňujeme slovní hodnocení, které má motivační charakter
- pochvalou a kladným hodnocením jsou oceněni žáci, kteří se dokáží v hodinách SPTv zklidnit, zrelaxovat, zmírnit svou vadu či problém

Vyučovací předmět: Speciální pohybová výchova s prvky jógy
Ročník: 1. – 5.

Výstupy – ŠVP Škola pomoci	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zvládá cvičení dle pokynů učitele - na prováděný cvik se plně soustředí - každý cvik správně prožívá - dbá hygienických a bezpečnostních návyků při pohybových aktivitách - zná náčiní, které se při cvičení používá - na cvičení se dokáže samostatně připravit - užívá správného držení těla při sezení, ve stoje, při chůzi - zvládá sérii předklonových a záklonových pozic, rovnovážné pozice - užívá správného dýchání v relaxačních polohách, při řeči, při pohybu - zvládá dýchání s prodloužením nádechu i výdechu, prodýchávání v relaxačních polohách - užívá dýchání břišní, hrudní a podklíčkové - zvládá řadu relaxačních cvičení souboru Hrajeme si na zvířátka - při autogenním tréninku vnímá prožitky dechu, tepla, srdce	Průpravná cvičení, pohybové hry, hry pro osobnostní a sociální rozvoj <i>(cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, zdroj informací o sobě, moje tělo a psychika, já v sobě samém, já a mé chování, cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace svého jednání a prožívání vůle)</i>	OSV, Psychohygiena
	Dechová cvičení hrudní dýchání, břišní dýchání, podklíčkové dýchání, kašlavé dýchání, šumivé dýchání, plné dýchání <i>(pozitivní ladění mysli, dobrý vztah k sobě, prevence stresu, zvládání stresových situací)</i>	
	Nácvik ásan nácvik pozic, relaxační cvičení, vizualizace <i>(empatie, péče o dobré vztahy)</i>	OSV, Mezilidské vztahy
	Relaxační cvičení soubor Hrajeme si na Zvířátka <i>(člověk jako individualita, respektování zvláštností)</i>	MUV, Kulturní difference
	Autogenní trénink nácvik prožitků tíhy, tepla, dechu, srdce, čela	OSV, Komunikace
	Sestava Pozdrav slunci <i>(člověk jako součást přírody)</i>	ENV, Vztah člověka k prostředí